

Sprawozdanie z działalności Prezesa UKE za 2018 r.

Warszawa, lipiec 2019

Spis treści

1.	Ochrona interesów konsumentów	4
1.1.	Dostępność usług powszechnych na rynku telekomunikacyjnym	4
1.2.	Badanie opinii i preferencji konsumentów rynku telekomunikacyjnego	5
1.3.	Rola Internetu – badania użytkowników indywidualnych i instytucjonalnych	6
1.4.	Mapy popytu	6
1.5.	Dostęp do bezpłatnego Internetu w miejscach publicznych	7
1.6.	Monitorowanie jakości usług	8
1.7.	Regulacja usługi roamingu (RLAH)	9
1.8.	Kontrola cenników i regulaminów świadczenia usług telekomunikacyjnych	11
1.9.	Działalność informacyjno-edukacyjna	12
1.10.	Działania bezpośrednie na rzecz konsumentów rynku telekomunikacyjnego	15
1.11.	Zwiększanie dostępności i użyteczności usług	18
1.12.	Podnoszenie jakości i bezpieczeństwa usług telekomunikacyjnych	20
1.13.	Działania bezpośrednie na rzecz konsumentów rynku pocztowego	21
1.14.	Dopłata do usługi powszechnej na rynku telekomunikacyjnym	23
1.15.	Usługa powszechna na rynku pocztowym	25
1.16.	Kontrole wyrobów	27
2.	Rozwój infrastruktury i usług	29
2.1.	Prowadzenie rejestrów RPT i RJST	29
2.2.	Inwentaryzacja infrastruktury i usług telekomunikacyjnych	30
2.3.	Europejska Agenda Cyfrowa	31
2.4.	Rozwój infrastruktury i usług – analizy telekomunikacyjne	31
2.5.	Wspieranie budowy i współkorzystania z infrastrukturą	32
2.6.	Wdrażanie POPC	35
2.7.	Prace nad wdrożeniem 5G	40
2.8.	Działania wspierające rozwój 5G	47
2.9.	Gospodarowanie zasobami częstotliwości	48
2.10.	Analiza usług OTT	50
2.11.	Badanie start-upów technologicznych	50
2.12.	Rozwój rynku pocztowego	51

3.	Konkurencja dzięki optymalnym regulacjom	54
3.1.	Regulacje rynków właściwych	54
3.2.	Efektywna współpraca międzyoperatorska	56
3.3.	Kontrole w zakresie telekomunikacji	59
3.4.	Kontrole w zakresie gospodarki częstotliwościami	61
3.5.	Kontrole w zakresie wymagań kompatybilności elektromagnetycznej	62
3.6.	Kontrole na rynku pocztowym	63
3.7.	Gospodarowanie zasobami numeracji	69
3.8.	Legislacja i postępowania sądowe	70
3.9.	Działania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego	74
3.10.	Aktywność UKE na arenie międzynarodowej – telekomunikacja	76
3.11.	Aktywność UKE na arenie międzynarodowej – poczta	83
4.	UKE 3.0 = Uczciwość, Kreatywność, Efektywność	86
4.1.	Eksperti w służbie obywatelom i przedsiębiorcom	86
4.2.	UKE on-line	88
4.3.	Przygotowanie UKE do stosowania RODO	91
4.4.	Struktura i zatrudnienie	92
4.5.	Wydatki i dochody	94
5.	Spis tabel, spis wykresów, spis rysunków	97
	Słownik zastosowanych skrótów	98

Sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej za 2018 rok

Wprowadzenie

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej jest regulatorem rynku telekomunikacyjnego i pocztowego w Polsce, zarządza zasobami częstotliwości oraz kontroluje spełnianie wymagań w obszarze kompatybilności elektromagnetycznej. Jest także organem wyspecjalizowanym w zakresie kontroli wyrobów emitujących lub podatnych na emisję pola elektromagnetycznego, w tym aparatury i urządzeń telekomunikacyjnych wprowadzonych do obrotu handlowego w Polsce. Prezes UKE jest organem prawnie odrębnym i niezależnym. Prezesa UKE powołuje Sejm za zgodą Senatu na wniosek Prezesa Rady Ministrów.

Zgodnie z przyjętymi w 2017 r. „Strategicznymi kierunkami działań Prezesa UKE w latach 2017–2021” regulator:

- a. na pierwszym miejscu stawia ochronę interesów konsumentów, rozwój infrastruktury i usług oraz efektywne regulacje rynku,
- b. wspiera rozwój technologii i innowacji, wspólnie z rynkiem tworzy fundamenty 5G oraz nowe modele wykorzystania sieci,
- c. dąży, aby usługi telekomunikacyjne i pocztowe odpowiadały społecznym potrzebom, nie tylko w zakresie cen, ale także jakości i ergonomii korzystania,
- d. rozwija własne kompetencje, aby lepiej rozumieć i projektować komunikację elektroniczną, kierując się wartościami Uczciwości, Kreatywności i Efektywności.

Misja Prezesa UKE

Zapewnianie obywatelom dostępu do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych i pocztowych na rozwijającym się rynku oraz w dynamicznym otoczeniu międzynarodowym

Wizja Prezesa UKE

Obiektywny, merytoryczny oraz wiarygodny moderator rozwoju rynku, działający ze zrozumieniem potrzeb społeczeństwa oraz zasad funkcjonowania sektora przedsiębiorstw

1. Ochrona interesów konsumentów

1.1. Dostępność usług powszechnych na rynku telekomunikacyjnym

Istotą usługi powszechnej jest zapewnienie każdemu użytkownikowi na terenie kraju dostępu do podstawowych usług telekomunikacyjnych o dobrej jakości i po przystępnej cenie, takich jak:

- a. przyłączenie do sieci w stałej lokalizacji na potrzeby telefonii stacjonarnej i Internetu,
- b. usługa abonamentu telefonicznego,
- c. usługi krajowych i międzynarodowych połączeń telefonicznych,
- d. Ogólnokrajowe Biuro Numerów (OBN),
- e. Ogólnokrajowy Spis Abonentów (OSA),
- f. publiczne aparaty samoinkasujące (PAS).

W okresie od 8 maja 2006 r. do 8 maja 2011 r. Telekomunikacja Polska S.A., aktualnie Orange Polska S.A. (OPL), była przedsiębiorcą wyznaczonym, zobowiązanym do świadczenia na obszarze całego kraju usługi powszechnej w ww. zakresie. Obecnie żaden przedsiębiorca telekomunikacyjny w Polsce nie jest wyznaczony do realizacji obowiązku zapewnienia usługi powszechnej. Usługi wchodzące w skład tego obowiązku są świadczone przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych na zasadach rynkowych (komercyjnych).

Tylko w przypadku, gdy mechanizm rynkowy nie prowadzi do zaspokojenia potrzeb użytkowników na obszarze całego kraju lub części kraju w zakresie usługi powszechnej albo poszczególnych usług wchodzących w jej skład, na przedsiębiorcę lub przedsiębiorców powinien zostać nałożony obowiązek świadczenia usługi powszechnej.

W listopadzie 2018 r. UKE przeprowadził badanie opinii publicznej w zakresie funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych oraz preferencji konsumentów, a następnie przygotował raport dotyczący stanu i oceny dostępności, jakości świadczenia i przystępności cenowej usług wchodzących w skład usługi powszechnej. Raport zawiera obraz potrzeb użytkowników końcowych i przedstawia stan zapewnienia przez rynek poszczególnych usług wchodzących w skład usługi powszechnej oraz ocenę w zakresie dostępności, jakości świadczenia i przystępności cenowej tych usług.

Z badania konsumenckiego przeprowadzonego w 2018 r. wynika, że około 93% ankietowanych korzystało w badanym okresie z telefonu komórkowego. Dostęp do Internetu miało z kolei blisko 73% badanych. Najmniejszą popularnością cieszyła się usługa telefonii stacjonarnej, z której korzystało tylko 9% respondentów.

Z raportu wynika, że poziom zapotrzebowania użytkowników na usługi telefonii stacjonarnej jest niski, a podaż tych usług znacząco przewyższa popyt, spada liczba abonentów telefonii stacjonarnej i zarówno konsumenci, jak i klienci biznesowi są coraz mniej zainteresowani korzystaniem z tych usług. Dodatkowo, wchodząca w skład usługi powszechnej usługa przyłączenia zakończenia sieci w stałej lokalizacji może być zrealizowana w dowolnej technologii,

w tym także bezprzewodowej. W związku z tym, do zapewnienia dostępu do usług telefonicznych i Internetu nie jest konieczne przewodowe podłączenie do sieci stacjonarnej.

Sami badani w większości dobrze oceniają zarówno zakres usług i dopasowanie oferty na rynku (76,6% pozytywnych wskazań), jakość takich usług (76%), jak również ich dostępność (79%). Usługi są przystępne cenowo. W przypadku telefonii komórkowej badani płacili w 2018 r. średnio 49,9 PLN. Przeciętny miesięczny koszt korzystania z telefonii stacjonarnej był niższy i wyniósł 39,3 PLN. Z kolei wysokość miesięcznego rachunku dostępu do Internetu wyniosła średnio 51,5 PLN.

Takie usługi jak Ogólnopolskie Biuro Numerów, Ogólnopolski Spis Abonentów oraz publiczne aparaty telefoniczne nie cieszą się obecnie zbyt dużą popularnością. Odsetek osób deklarujących, że nigdy nie korzystały z takich usług, wyniósł odpowiednio: 70% (OBN), 63% (OSA) oraz 45% (PAS).

Uwzględniając wyniki badania konsumenckiego oraz przeprowadzanych konsultacji Raportu pt. „Stan i ocena dostępności, jakości świadczenia i przystępności cenowej usług wchodzących w skład usługi powszechnej”, UKE potwierdza, iż wszystkie usługi wchodzące w skład usługi powszechnej na rynku telekomunikacyjnym są obecnie dostępne na terytorium Polski. Zapotrzebowanie użytkowników na usługi wchodzące w skład usługi powszechnej jest zapewnione w ramach mechanizmu rynkowego z zachowaniem odpowiedniej dostępności, przystępności cenowej i dobrej jakości, co świadczy o tym, że nie występują przesłanki do wyznaczenia przedsiębiorcy/przedsiębiorców do realizacji obowiązku świadczenia usługi powszechnej.

1.2. Badanie opinii i preferencji konsumentów rynku telekomunikacyjnego

W 2018 r. UKE przeprowadził po raz kolejny badanie opinii publicznej w zakresie funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych oraz preferencji konsumentów. Miało ono charakter ogólnopolski i skierowane zostało do kilku grup respondentów, tj. klientów indywidualnych, a także klientów instytucjonalnych. Analogicznie, jak w roku ubiegłym, badaniu poddano także rodziców oraz dzieci w wielu 7-14 lat. Dobór próby badawczej odpowiadał strukturze populacji (pytania skierowano do 1 600 klientów indywidualnych, 400 klientów instytucjonalnych oraz 500 dzieci wraz z rodzicami).

Wyniki prac pozwoliły na uzyskanie szerokiej wiedzy na temat funkcjonowania rynku telekomunikacyjnego z punktu widzenia jego uczestników. Klienci indywidualni i przedsiębiorcy wypowiedzieli się m.in. w zakresie wykorzystania usług telekomunikacyjnych, ich cen oraz bezpieczeństwa w Internecie. Zebrano opinie na temat nowych aspektów rynku telekomunikacyjnego, które związane są z usługami OTT oraz rozwojem sieci 5G¹, a także w zakresie wdrażanej unijnej strategii Jednolitego Rynku Cyfrowego.

Klienci indywidualni oraz instytucjonalni ocenili także funkcjonowanie rynku telekomunikacyjnego, natomiast przedsiębiorcy odnieśli się do wykorzystywania w ich działalności przetwarzania danych

¹ Technologia mobilna piątej generacji.

w chmurze oraz przetwarzania wielkich zbiorów danych. Klienci indywidualni wypowiedzieli się ponadto na temat usług wiązanych, a rodzice oraz dzieci na temat Internetu rzeczy/Internetu zabawek.

1.3. Rola Internetu – badania użytkowników indywidualnych i instytucjonalnych

W 2018 r. UKE przeprowadził badanie roli Internetu w życiu osobistym i zawodowym w kontekście zmiany medium dostępowego oraz subskrybowanej przepustowości ze szczególnym uwzględnieniem sieci światłowodowych budowanych w ramach POPC. Obejmowało ono przede wszystkim osoby indywidualne, które posiadały w domu światłowodowy dostęp do Internetu, a celem było m.in. określenie wpływu dostępu do Internetu światłowodowego na zachowania i aktywności podejmowane w Internecie. UKE przeanalizował również powody zmiany operatora telekomunikacyjnego świadczącego usługę dostępu do Internetu oraz określił rodzaje zakłóceń towarzyszących świadczonej usłudze. Wśród osób biorących udział w analizie specyficzną grupą respondentów była grupa aktywnych, świadomych użytkowników Internetu, czerpiących zyski z działalności w sieci – youtuberów, blogerów, graczy. Tych respondentów zapytano o charakter prowadzonej przez nich działalności i o znaczenie światłowodowego dostępu do Internetu dla podjęcia decyzji dotyczącej rozwoju własnego biznesu.

1.4. Mapy popytu

W 2018 r. UKE kontynuował zbieranie zgłoszeń dotyczących zapotrzebowania na następujące usługi:

- a. telefon stacjonarny,
- b. Internet szerokopasmowy,
- c. telewizja,
- d. bezpłatny lub za opłatą niższą niż cena rynkowa dostęp do Internetu świadczony w miejscach publicznych za pośrednictwem bezprzewodowych sieci (hotspotów) przez JST.

Użytkownicy wyszukiwarki mogli zgłaszać zapotrzebowanie na ww. usługi poprzez wypełnienie formularza w wyszukiwarce danych o usługach i infrastrukturze telekomunikacyjnej². Dane przekazane UKE można wyświetlać bezpośrednio w oknie mapy wyszukiwarki lub pobrać w formie plików *.csv lub *.xlsx. dla 4 poziomów podziału administracyjnego kraju (cały kraj, województwo, powiat, gmina).

---

² Więcej: <https://archiwum.uke.gov.pl/mapa/>.

Prowadzenie przez UKE ogólnokrajowych map popytu jest objęte Strategią Sprawne Państwo 2020. Mapy popytu są dostępne również jako zasób informacyjny CRIP – Centralnego Repozytorium Informacji Publicznej w serwisie DanePubliczne.gov.pl.

W 2018 r. liczba zgłoszeń na poszczególne usługi objęte mapami na obszarze kraju wyniosła:

- a. Internet szerokopasmowy – 1 441 (przy czym ponad 80% stanowiły zgłoszenia NGA),
- b. pakiet telewizja + Internet – 218,
- c. telewizja – 9.

W 2018 r. nie wpłynęły zgłoszenia dotyczące telefonu stacjonarnego oraz hotspotów.

Bieżąca aktualizacja map popytu pozwala na identyfikację miejsc, w których istnieje zapotrzebowanie na ww. usługi telekomunikacyjne, a w konsekwencji umożliwia przedsiębiorcom telekomunikacyjnym skierowanie działań na te obszary.

1.5. Dostęp do bezpłatnego Internetu w miejscach publicznych

UKE w 2018 r. wszczął 4, a prowadził łącznie 16 postępowań administracyjnych w sprawie wyrażenia zgody na świadczenie przez JST bezpłatnej usługi dostępu do Internetu, o której mowa art. 7 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, zwanej dalej „megaustawą”. UKE w 2018 r. wydał:

- a. 11 decyzji wyrażających zgodę na świadczenie przez JST bezpłatnej usługi dostępu do Internetu i określających warunki i zakres tej usługi,
- b. 2 decyzje zmieniające wcześniejsze rozstrzygnięcia w zakresie wyrażenia zgody na świadczenie przez JST bezpłatnej usługi dostępu do Internetu,
- c. 3 decyzje umarzające w związku z wejściem w życie zmian prawnych.

łącznie, na koniec 2018 r., na terenie Polski działało blisko 6 tysięcy samorządowych hotspotów, dla których została wydana zgoda lub opinia UKE.

Od 12 grudnia 2018 r. obowiązują nowe warunki świadczenia przez JST bezpłatnego dostępu do Internetu:

- a. zasięg hotspotów ograniczony wyłącznie do miejsc publicznych,
- b. przepływność minimum 30 Mb/s,
- c. brak zgód wydawanych w formie decyzji – konieczne jedynie zgłoszenie w postaci elektronicznej do UKE,
- d. inne warunki określone w Rozporządzeniu Ministra Cyfryzacji z dnia 18 października 2018 r. w sprawie minimalnej przepływności łącza dla świadczonej przez jednostki samorządu terytorialnego usługi dostępu do Internetu.

W wyniku prac związanych z nowelizacją megaustawy, które zainicjował UKE, w 2018 r. weszły w życie przepisy dotyczące m.in. braku konieczności wydawania decyzji, zniesienia ograniczeń funkcjonalnych dotyczących bezpłatnej usługi oraz podniesienia parametrów jakościowych usług świadczonych z wykorzystaniem hotspotów.

1.6. Monitorowanie jakości usług

UKE prowadził działania w obszarze monitorowania jakości usług dostępu do Internetu w Polsce w oparciu o wskaźniki prędkości pobierania i wysyłania danych oraz opóźnienia pakietów. Działania te polegały na pozyskaniu i opracowaniu danych pomiarowych, a ich podsumowanie zostało uwzględnione w sprawozdaniu z monitorowania wdrożenia przepisów Rozporządzenia 2015/2120, opublikowanym 25 czerwca 2018 r. Dane pochodzą z kwietnia 2016 r., kwietnia 2017 r. oraz kwietnia 2018 r., co pozwoliło przedstawić nie tylko aktualną sytuację, ale też zachodzące na przestrzeni dwóch lat zmiany. Dane zebrane zostały na podstawie pomiarów wykonanych przez użytkowników Internetu ogólnodostępnymi i popularnymi w Polsce aplikacjami pomiarowymi, tj.:

- a. aplikacją dostępną z poziomu przeglądarki internetowej³ – wyniki dotyczyły wszystkich technologii dostępowych w sieciach stacjonarnych i ruchomych (wykonano: w kwietniu 2016 r. – ok. 1,3 mln testów, w kwietniu 2017 r. – ok. 1,7 mln testów, a w kwietniu 2018 r. – ok. 1,7 mln testów),
- b. aplikacją Internet Speed Test dostępną na urządzeniach mobilnych – wyniki dotyczyły wszystkich technologii dostępowych w sieciach ruchomych (wykonano: w kwietniu 2016 r. – ok. 78 tys. testów, w kwietniu 2017 r. – ok. 111 tys. testów, a w kwietniu 2018 r. – ok. 250 tys. testów).

Wyniki pomiarów wykonanych przy pomocy aplikacji przeglądarkowej wskazały jednoznaczny wzrost prędkości transmisji danych w kierunku pobierania (z 20 do 35 Mb/s) i wysyłania (z 7 do 14 Mb/s) oraz minimalny wzrost opóźnienia pakietów (z 37 do 38 ms) pomiędzy kwietniem 2016 r. i kwietniem 2018 r. Tendencja ta ma swoje odzwierciedlenie w przyroście liczby pomiarów, których wyniki prędkości pobierania danych znajdują się w przedziałach powyżej 30 Mb/s i powyżej 100 Mb/s. Jest to pozytywny sygnał w kontekście realizacji Europejskiej Agendy Cyfrowej 2020.

Należy zauważyć, że nadal tylko 24% pomiarów daje wynik powyżej 30 Mb/s, 6% pomiarów daje wynik powyżej 100 Mb/s, a wartość średnia wyników to 34 Mb/s. Przy zastosowanej metodzie pomiaru należy uwzględnić, że wyniki zostały osiągnięte przez użytkowników na ich urządzeniach końcowych i obejmują wpływ czynników takich, jak parametry urządzenia końcowego i sposób jego podłączenia do Internetu. Wpływ obu tych czynników powoduje, że wyniki pomiarów odpowiadają poziomowi percepcji użytkowników i są niższe niż parametry usług dostarczanych

³ Przeglądarka internetowa dostępna pod adresem <http://www.speedtest.pl>.

przez dostawców na zakończeniach sieci. Analiza na poziomie poszczególnych województw wskazuje na równomierne rozłożenie jakości usług na obszarze całego kraju.

W 2018 r. UKE przeprowadził konkurs na wybór podmiotu, który zapewni system pomiarowy do celów certyfikowanego mechanizmu monitorowania usług dostępu do Internetu, o którym mowa w art. 4 ust. 4 Rozporządzenia 2015/2120. 29 listopada 2018 r. UKE nadał certyfikat na okres 24 miesięcy od 1 grudnia 2018 r. aplikacji stacjonarnej na komputery z systemem operacyjnym Windows – PRO Speed Test (dostawcą aplikacji jest V-Speed sp. z o.o. z siedzibą w Obornikach Śląskich).

Aplikacja może służyć do wykazania stałych lub regularnie powtarzających się, istotnych rozbieżności pomiędzy faktycznym wykonaniem usługi dostępu do Internetu a wskazanymi w umowie wartościami. Możliwość korzystania z certyfikowanego mechanizmu monitorowania w celu wykazania nienależytego wykonania umowy ze skutkami dowodowymi przewidzianymi przepisami dotyczy umów zawartych lub przedłużonych po 29 listopada 2015 r. Aplikacja umożliwia przeprowadzenie pomiarów certyfikowanych oraz wygenerowanie Raportu z certyfikowanych pomiarów jakości usługi dostępu do Internetu (abonenci uzyskują dostęp do wiarygodnych informacji o jakości świadczonych im usług). Raport może być wykorzystany przez konsumentów m.in. w postępowaniu reklamacyjnym lub w przypadku korzystania z innych środków ochrony prawnej w celu dochodzenia roszczeń od dostawców usług z tytułu niedochowania umownych parametrów prędkości pobierania i wysyłania danych.

Oprócz aplikacji na komputery stacjonarne system pomiarowy PRO Speed Test składa się z:

- a. strony pro.speedtest.pl i panelu użytkownika,
- b. aplikacji mobilnych z systemem Android oraz iOS,
- c. aplikacji internetowej (WEB).

1.7. Regulacja usługi roamingu (RLAH)

UKE kontynuował w 2018 r. monitoring wdrożenia wprowadzonej w 2017 r. na mocy Rozporządzenia 2015/2120 zasady zrównania cen w roamingu w Unii Europejskiej z cenami usług realizowanych w kraju (ang. *roam like at home* – RLAH). UKE weryfikował wysokość dodatkowych opłat z tytułu świadczonych usług w roamingu pobieranych zgodnie z przepisami Rozporządzenia określonych we wzorcach umownych i w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wzywał do zaprzestania naruszeń. Ponadto monitorował i nadzorował stosowaną przez operatorów telekomunikacyjnych politykę uczciwego korzystania oraz środki dotyczące zrównoważonego charakteru zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu.

Korzystanie z roamingu w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG) po cenach krajowych jest w wyniku podjętych przez UKE działań możliwe dla wszystkich polskich abonentów.

UKE jest uprawniony do wyrażenia zgody na stosowanie dodatkowej opłaty w roamingu regulowanym w przypadku, gdy dostawca wykaże, że świadcząc usługi roamingu w UE i EOG po cenach krajowych zgodnie z zasadą RLAH, ponosi straty, tj. przychody z tych usług nie pokrywają kosztów ich świadczenia. Przesłanka zachodzi, gdy dostawca wykaże, że w związku z wejściem w życie zasady RLAH istnieje ryzyko, że krajowy model cen krajowych byłby zagrożony i pojawi się odczuwalny wpływ na wzrost cen stosowanych w kraju ze względu na wysoki poziom hurtowych opłat z tytułu usług roamingu w porównaniu z krajowymi cenami detalicznymi.

W 2018 r. UKE wydał 13 decyzji wyrażających zgodę na stosowanie przez polskich operatorów telefonii mobilnej dodatkowej opłaty z tytułu świadczenia detalicznych usług roamingu regulowanego w zakresie niezbędnym do pokrycia kosztów tych usług oraz jedną decyzję o umorzeniu postępowania. Zgody na stosowanie dodatkowej opłaty roamingu regulowanego zostały wydane na czas określony 12 miesięcy w stosunku do 12 przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Wydane decyzje pozwalają zminimalizować straty operatorów związane z wdrożeniem zasady RLAH i w konsekwencji uniknąć wzrostu cen usług krajowych.

UKE skierował do operatorów działających na polskim rynku usług mobilnych 3 kwestionariusze dotyczące kondycji rynku usług roamingowych. Wynikiem przeprowadzonej analizy danych kosztowych, przychodowych i ruchowych związanych z roamingiem był raport obrazujący sytuację po wejściu w życie zasady RLAH w okresie od 15 czerwca 2017 r. do 14 czerwca 2018 r.

Przeprowadzone przez UKE analizy wskazały główne elementy wpływające na poziom strat operatorów: znaczący wzrost korzystania z usług roamingu po wprowadzeniu zasady RLAH (pociągający za sobą wysokie koszty zakupu hurtowego ruchu), niekorzystny bilans ruchu (Polacy częściej korzystają z roamingu w EOG niż goście z zagranicy w Polsce), a także jedne z najniższych w EOG przychody na klienta detalicznego dla usług telefonii komórkowej.

Ponadto w 2018 r. przedstawiciele UKE uczestniczyli we wdrażaniu Rozporządzenia 2015/2120 w zakresie zarządzania ruchem w Internecie, usług specjalistycznych oraz przejrzystości umów i praktyk handlowych, w następujących formach:

- a. wypracowanie wewnątrz UKE podejścia do stosowania przepisów Rozporządzenia 2015/2120 w określonych przypadkach,
- b. udział w pracach BEREC przy implementacji „Wytycznych BEREC dotyczących wdrażania europejskich zasad neutralności sieci przez krajowych regulatorów”,
- c. przygotowywanie Kwestionariusza UKE w zakresie monitorowania i zapewniania zgodności oferowanych usług dostępu do Internetu z wymogami art. 3 i art. 4 Rozporządzenia 2015/2120 w zakresie stosowanych praktyk zarządzania ruchem, świadczenia usług specjalistycznych, postanowień umownych i praktyk handlowych, wymogów przejrzystości dotyczących dostawców usług internetowych oraz procedur rozpatrywania skarg,
- d. wezwanie 20 dostawców usługi dostępu do Internetu (ISP) do przekazania odpowiedzi na pytania zawarte w Kwestionariuszu UKE,

- e. przygotowanie do publikacji sprawozdania dotyczącego monitorowania stosowania oraz stanu wdrożenia Rozporządzenia 2015/2120 w Polsce w okresie od 1 stycznia do 30 kwietnia 2017 r.,
- f. analiza odpowiedzi udzielonych na Kwestionariusz UKE, podjęcie działań zmierzających do usunięcia zidentyfikowanych nieprawidłowości w zakresie stosowanych praktyk zarządzania ruchem,
- g. rozpatrywanie skarg użytkowników końcowych na działania dostawców usługi dostępu do Internetu, uniemożliwiające im korzystanie z otwartego Internetu, poprzez stosowanie środków zarządzania ruchem.

Efektem prac UKE było opublikowanie sprawozdania dotyczącego monitorowania wdrożenia Rozporządzenia 2015/2120 w Polsce oraz przedłożenie go KE i BEREC.

Jednocześnie, w listopadzie 2018 r. UKE przeprowadził ocenę rodzaju i skali możliwych problemów wynikających z bezumownego wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej. W analizie wskazano na wynikające z Brexit możliwe skutki utraty mocy, na terytorium Wielkiej Brytanii, przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 531/2012 z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii oraz rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2017/2311 z dnia 13 grudnia 2017 r. ustalającego średnią ważoną maksymalnych stawek za zakończenie połączenia w sieci ruchomej w Unii i uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2016/2292. Wskazano przede wszystkim, że w przypadku usług hurtowych nie będą miały zastosowania zasady ograniczające maksymalną wysokość opłat za te usługi (wynikające w szczególności z art. 7, 9 oraz 12 ww. rozporządzenia 531/2012), co może wiązać się z potencjalnym renegocjowaniem cen na rynku hurtowym i możliwym wzrostem cen usług na rynku detalicznym. Prace związane z zapewnieniem możliwie najmniejszego wpływu procesu wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE na warunki świadczenia i korzystania z usług w roamingu w Zjednoczonym Królestwie są kontynuowane w roku 2019.

1.8. Kontrola cenników i regulaminów świadczenia usług telekomunikacyjnych

Celem prowadzonej przez UKE kontroli cenników i regulaminów świadczenia usług telekomunikacyjnych (ex-ante) jest nadzór nad przestrzeganiem obowiązków regulacyjnych przez operatora o znaczącej pozycji rynkowej na regulowanych rynkach detalicznych, a w efekcie – zapewnienie prokonsumenckich rozwiązań taryfowych. W 2018 r. OPL zajmowała znaczącą pozycję rynkową na 2 regulowanych rynkach detalicznych:

- a. krajowym rynku świadczenia usługi przyłączenia do stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej i utrzymania w gotowości do świadczenia usług telekomunikacyjnych dla konsumentów (rynek 1),

- b. krajowym rynku świadczenia usługi przyłączenia do stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej i utrzymania w gotowości do świadczenia usług telekomunikacyjnych dla użytkowników końcowych, z wyłączeniem konsumentów (rynek 2),

i na tych rynkach zobowiązana była do przestrzegania:

- a. obowiązku nieutrudniania innym przedsiębiorcom wejścia na rynek,
- b. obowiązku niestosowania nieuzasadnionych preferencji dla określonych użytkowników, z wyjątkami przewidzianymi w ustawie Pt,
- c. obowiązku polegającego na niezobowiązaniu użytkownika końcowego do korzystania z usług, które są dla niego zbędne,
- d. obowiązku polegającego na przedstawianiu do zatwierdzenia przez UKE cenników i regulaminów świadczenia usług,

oraz dodatkowo w zakresie usługi utrzymania w gotowości do świadczenia usług telekomunikacyjnych:

- e. obowiązku polegającego na nieograniczaniu konkurencji poprzez ustalanie zaniżonych cen usług.

W ramach obowiązku przedstawiania do zatwierdzenia cenników i regulaminów świadczenia usług, OPL w 2018 r. przedłożyła UKE wniosek o zmianę regulaminów świadczenia usług przyłączenia do stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej i utrzymania w gotowości do świadczenia usług telekomunikacyjnych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej, związanych z wprowadzeniem postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich oraz zniesieniem polubownego Sądu Konsumenckiego przy Prezesie UKE na podstawie art. 5 ustawy zmieniającej ustawę Pt⁴.

Przedłożone przez OPL projekty zmiany cenników świadczenia usług (wniosek OPL z dnia 6 lipca 2018 r.) zostały przez UKE zaakceptowane (spełniały wymagane obowiązki i wynikały bezpośrednio ze zmiany obowiązujących przepisów prawa).

1.9. Działalność informacyjno-edukacyjna

UKE prowadził w 2018 r. kampanie informacyjno-edukacyjne dla różnych grup użytkowników usług telekomunikacyjnych.

Klikam z głową

Kampania skierowana do najmłodszych użytkowników usług telekomunikacyjnych oraz ich rodziców, nauczycieli i opiekunów, której celem jest promowanie bezpiecznego korzystania z Internetu. W 2018 r. w szkołach na terenie Polski zorganizowano łącznie 2 140 lekcji dla 51 300 dzieci. Dzięki kampanii uczniowie dowiedzieli się jak rozsądnie korzystać

---

⁴ Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1118).

ze smartfonów, komputerów, gier i aplikacji dostępnych w Internecie, jak chronić swoje dane osobowe i bronić się przed cyberprzemocą.

Prezes UKE został również partnerem kampanii „Bądźmy razem bezpieczni”, której inicjatorem są Tramwaje Warszawskie.

Koduj z UKE

UKE prowadził warsztaty „Koduj z UKE” ukierunkowane na rozwój kompetencji cyfrowych wśród dzieci i młodzieży szkół podstawowych. W 2018 r. z podstawami programowania podczas 209 warsztatów zapoznało się 3 063 dzieci.

W październiku 2018 r. UKE wziął udział w obchodach CodeWeek (w ramach wydarzenia zorganizowano 19 warsztatów dla 700 dzieci).

W grudniu 2018 r. Urząd razem z Fundacją ArchitectsPL współorganizował akcję „Code & Share. Technologie przyszłości”. W ramach akcji UKE wraz z fundacją ustanowił rekord Guinnessa prowadząc lekcję poświęconą nowym technologiom, w której w tym samym czasie wzięło udział 1 793 uczniów 64 szkół podstawowych z Polski i Litwy. Celem lekcji było m.in. podnoszenie kompetencji dzieci w kontekście ich przyszłości w cyfrowym świecie i w społeczeństwie informacyjnym, uświadomienie, jak istotne jest zdobycie już dziś umiejętności, które mogą okazać się niezbędne do wykonywania zawodów, które dopiero powstaną.

Wiem, co podpisuję

UKE w 2018 r. prowadził kampanię „Wiem, co podpisuję” skierowaną do konsumentów zawierających umowy, przede wszystkim do osób starszych. To oni najczęściej stają się ofiarami nieuczciwych praktyk handlowych przedstawicieli reprezentujących operatorów.

W 2018 r. UKE przeprowadził 135 spotkań dla ponad 10 000 konsumentów.

PJM

UKE prowadził warsztaty dla osób głuchych i słabo słyszących. W 2018 r. w 17 spotkaniach prowadzonych w Polskim Języku Migowym uczestniczyło 229 osób. Nagrano również 29 filmów edukacyjnych w PJM.

Ponadto w 2018 r. UKE zorganizował 6 spotkań z Rzecznikami Konsumentów w cyklu „Razem dla Konsumenta”. W trakcie spotkań eksperci UKE przybliżali Rzecznikom zagadnienia związane z ochroną konsumenta na rynku telekomunikacyjnym.

UKE publikował na stronie internetowej UKE oraz podstronie Centrum Informacji Konsumentckiej (CIK)⁵ informacje o bieżącej działalności oraz podstawowych prawach i obowiązkach abonentów usług telekomunikacyjnych. Na stronie CIK zamieścił 7 poradników oraz opublikował cykl artykułów dotyczących bezpieczeństwa w sieci. Powstał też weekendowy cykl „UKE radzi”, w ramach którego na Facebooku opublikowano ponad 50 porad dla konsumentów.

---

⁵ Więcej: <http://www.cik.uke.gov.pl>.

Przeprowadzone kampanie zwiększyły świadomość dzieci i dorosłych w zakresie korzystania z usług telekomunikacyjnych. Oprócz warsztatów, lekcji i bezpośrednich spotkań UKE rozdystrybuował ponad 100 tys. ulotek (m.in. za pośrednictwem Rzeczników Konsumentów). Ma to bezpośredni wpływ na eliminowanie nadużyć przy zawieraniu umów oraz korzystaniu z dostępu do Internetu. Podsumowanie prowadzonych przez UKE w 2018 r. akcji edukacyjnych wraz z zaokrąglonymi danymi liczbowymi zawiera Rysunek 1.

Rysunek 1

Podsumowanie akcji edukacyjnych UKE

Źródło: UKE

1.10. Działania bezpośrednie na rzecz konsumentów rynku telekomunikacyjnego

UKE podejmował interwencje w sprawach dotyczących funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych, prowadził pozasądowe postępowania ADR oraz udzielał konsumentom porad.

Tabela 1

Interwencje oraz postępowania pozasądowe prowadzone w UKE

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Interwencje	5 743	5 223	5 220	5 194	3 214
ADR	3 074	2 406	2 672	1 559	1 397

Źródło: UKE

Najczęstsze problemy zgłaszane przez konsumentów w 2018 r. to:

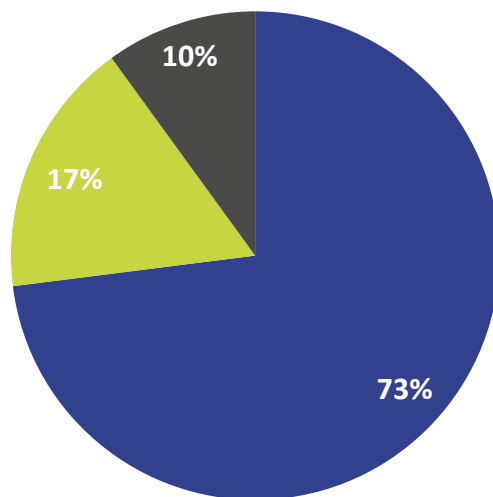
- faktury/opłaty – 21%,
- nienależyte wykonanie usług – 12%,
- rozwiązanie umowy – 10%,
- przeniesienie usług (nowy dostawca) – 10%,
- zmiana warunków umowy – 9%.

W 2018 r. stronę CIK odwiedziło 32 581 osób. Strona była wyświetlana 133 206 razy.

W ramach przeprowadzonych interwencji i postępowań pozasądowych w 2018 r. UKE odzyskał na rzecz konsumentów 1,1 mln PLN. Rozpatrzył 1 397 wniosków ADR oraz 3 214 wnioski o interwencję, odpowiedział na 2 223 zapytania konsumentów, udzielił 240 porad abonentom w ramach bezpośrednich konsultacji oraz 24 tys. porad telefonicznych.

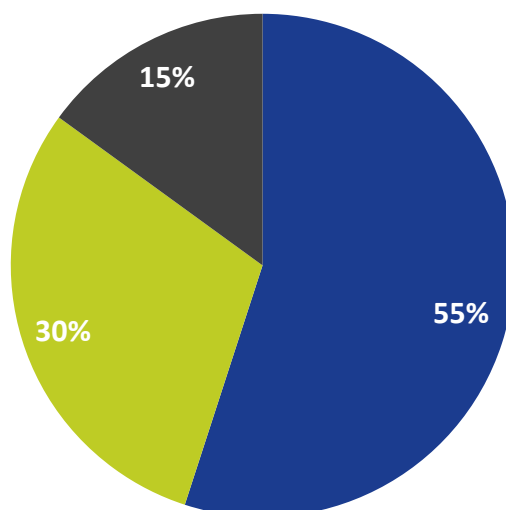
Wykres 1
Efektywność interwencji

■ Pozytywnie ■ Negatywnie ■ Inne

Źródło: UKE

Wykres 2
Efektywność postępowań ADR

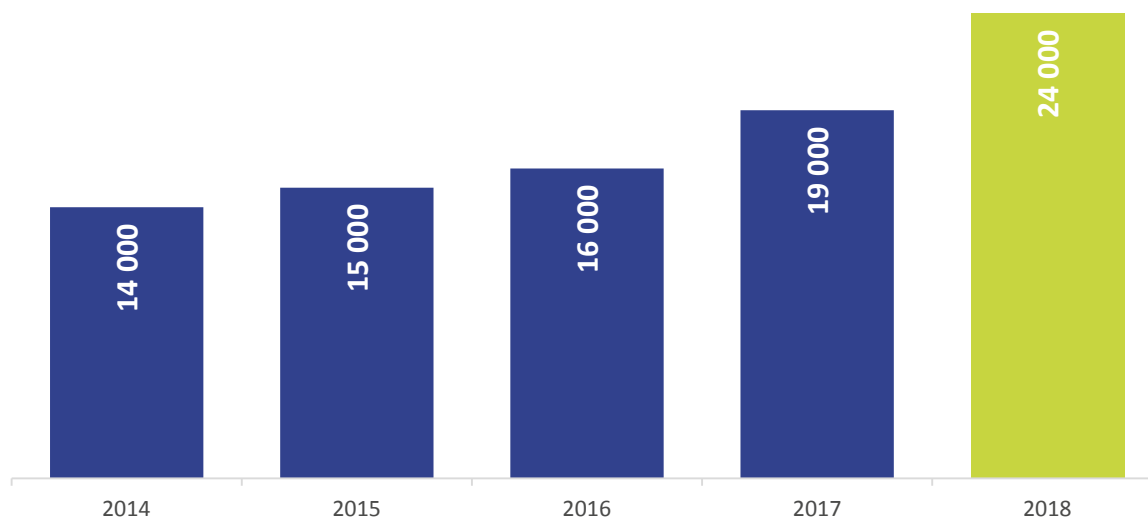

■ Pozytywnie ■ Negatywnie ■ Inne np. odmowa rozpatrzenia sporu, nieuzupełnienie wniosku

Źródło: UKE

Wykres 3

Porady udzielone w ramach CIK UKE

Źródło: UKE

UKE publikował na stronie internetowej Urzędu lub podstronie Centrum Informacji Konsumentckiej (CIK) informacje dotyczące: podstawowych praw i obowiązków abonentów publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, zasad świadczenia usług telekomunikacyjnych, sposobów pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich (ADR) oraz podejmowania przez UKE interwencji, a ponadto porady w zakresie sposobów dochodzenia swoich praw.

Wraz z informacjami konsumentom udostępniano filmy edukacyjne i wzory przydatnych dokumentów. UKE zamieszczał również na bieżąco ostrzeżenia o występujących na rynku telekomunikacyjnym zagrożeniach oraz ważne dla konsumentów informacje na temat: likwidacji Polubownego Sądu Konsumenckiego działającego przy Prezesie UKE oraz nowelizacji ustawy Pt.

UKE współpracował z organami i podmiotami chroniącymi interesy konsumentów, m.in. z Prezesem UOKiK i Rzecznikami Konsumentów. W czerwcu 2018 r. UKE brał udział w spotkaniu organizowanym przez Komisję Europejską ADR Assembly 2018 w Brukseli poświęconemu funkcjonowaniu i rozwojowi postępowań ADR. Ponadto w ramach posiadanych uprawnień UKE podejmował działania mające na celu zabezpieczenie i ochronę interesów abonentów w związku z zakończeniem przez Hyperion S.A. i Rebtel Poland sp. z o.o. działalności telekomunikacyjnej oraz zainicjował działania przedsiębiorców telekomunikacyjnych i Związku Banków Polskich zmierzające do ograniczenia występujących na rynku telekomunikacyjnym i bankowym nadużyć związanych z wykorzystywaniem duplikatów kart SIM.

Rysunek 2

Podsumowanie działań konsumenckich UKE

Źródło: UKE

1.11. Zwiększanie dostępności i użyteczności usług

Monitorowanie dostępności stron internetowych przedsiębiorców

Od 2016 r. UKE bada dostępność stron internetowych i aplikacji mobilnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych i pocztowych. W 2018 r. UKE rozszerzył analizy o strony operatorów pocztowych oraz aplikacje mobilne przedsiębiorców telekomunikacyjnych i pocztowych. Badaniem objęte zostały 22 strony przedsiębiorców telekomunikacyjnych, 15 stron operatorów pocztowych oraz 15 aplikacji. W ramach prezentacji raportu UKE przeprowadził warsztaty z tworzenia dostępnych stron i aplikacji dla przedstawicieli obu rynków.

UKE przeprowadził kontrole wykonywania przez operatorów telekomunikacyjnych szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami, które po raz pierwszy zrealizował przy udziale wszystkich delegatur. UKE skontrolował łącznie 16 lokalnych i 8 ogólnopolskich operatorów. Celem kontroli była ocena jakości obsługi osób z niepełnosprawnością pod względem dostosowania architektonicznego biur obsługi klienta, zapewnienia właściwych procedur i instrukcji obsługi oraz właściwych kompetencji pracowników.

Inicjowanie nowych rozwiązań i udogodnień dla pracowników i klientów UKE o szczególnych potrzebach

UKE w 2018 r. przeprowadził m.in. działania:

- a. w odniesieniu do audytu dostępności UKE w ramach projektu Administracja centralna na rzecz Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami – monitorował wdrażanie oraz wdrożył zalecenia poaudytowe leżące po stronie UKE, obejmujące:
  - dostępność architektoniczną (np. oznaczenie krawędzi schodów),
  - działania organizacyjne (np. wyposażenie pracowników recepcji w narzędzia umożliwiające tłumaczenie PJM online),
  - dostępność cyfrową (np. tłumaczenie najważniejszych informacji dotyczących zatrudnienia w PJM, wdrożenie tłumaczeń w PJM w zakresie najważniejszych z punktu widzenia konsumentów artykułów na stronach UKE),
- b. zapewnił dostępność certyfikowanego mechanizmu do monitorowania jakości Internetu (certyfikat strona internetowa bez barier),
- c. w ramach działań informacyjnych i edukacyjnych opracował poradnik dla osób z niepełnosprawnościami na rynku usług telekomunikacyjnych,
- d. opracował z Fundacją Widzialni Zasady tworzenia dokumentów dostępnych dla osób o specjalnych potrzebach.

Kreowanie polityki związanej z osobami o szczególnych potrzebach

W 2018 r. UKE uczestniczył w pracach legislacyjnych w zakresie:

- a. Dyrektywy o dostępności produktów i usług,
- b. Programu Dostępność Plus,
- c. ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych,
- d. ustawy o dostępności.

Ponadto w ramach konsultacji oraz prac roboczych UKE współtworzył i miał realny wpływ na opracowywane projekty dokumentów. Dzięki zaangażowaniu pracowników UKE:

- a. Program Dostępność Plus dużo szerzej definiuje beneficjenta wskazując wprost na osobę o szczególnych potrzebach,
- b. powstaną jednoznaczne standardy obsługi osób z niepełnosprawnościami, a w ramach sektora publicznego za dostępność będą odpowiedzialni koordynatorzy ds. dostępności,
- c. w ramach opracowywanej ustawy o dostępności ocenie zostaną poddane wszystkie przepisy dotyczące rynku telekomunikacyjnego i pocztowego w zakresie świadczonych na obu rynkach usług dla osób o szczególnych potrzebach,
- d. w ramach ustawy o dostępności stron i aplikacji – z inicjatywy UKE oświadczenie o dostępności zostało rozszerzone o dostępność architektoniczną (równie ważnym jest brak wyłączenia obowiązku dostępności stron szkół i przedszkoli),

- e. w projekcie Dyrektywy o dostępności produktów i usług zostały ujęte wymogi dostępności architektonicznej miejsca świadczenia usług.

W ramach prac przedstawicieli UKE w grupach roboczych należy podkreślić:

- a. udział i współpracę przy opracowaniu tematyki spotkania Grupy ds. dostępności zasobów internetowych,
- b. opracowanie opinii dla MliR dotyczącej możliwości opracowania i sposobów wykorzystania polskiego asystenta głosowego,
- c. określenie w ramach współpracy z MliR zakresu zmian umożliwiających tworzenie bardziej dostępnych usług na rynku telekomunikacyjnym i pocztowym,
- d. współpracę z Fundacją Instytut Rozwoju Regionalnego w ramach projektu Administracja centralna na rzecz Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami, oraz monitoring wdrażania.

Dodatkowo przedstawiciele UKE uczestniczyli w konkursach:

- a. Strona Internetowa Bez Barrier – konkurs Fundacji Widzialni (I miejsce),
- b. Lider Dostępności – konkurs Fundacji Widzialni (I miejsce),
- c. Raport Dostępności 2018 – ocena bardzo dobra,
- d. Serwis bez barier – konkurs Fundacji Integracja (II miejsce),
- e. Cyfrowa dostępność dla wszystkich! – opis projektu zgłoszonego do konkursu ITU WSIS Prizes 2019.

1.12. Podnoszenie jakości i bezpieczeństwa usług telekomunikacyjnych

UKE kontynuował w 2018 r. współpracę z ENISA, opartą na przepisach polskiego prawa transponujących znowelizowaną Dyrektywę 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej.

W ramach współpracy UKE utrzymywał system informowania ENISA o najpoważniejszych przypadkach naruszenia bezpieczeństwa oraz integralności sieci i usług komunikacji elektronicznej. W 2018 r. odnotowano blisko 200 naruszeń bezpieczeństwa i integralności sieci i usług.

Większość z naruszeń miała charakter lokalny (mała skala i krótki czas trwania) i nie wpłynęła w sposób istotny na obsługę klientów telekomunikacyjnych. Ze względu na rozległość i czas trwania 2 naruszenia zostały zakwalifikowane jako istotne, a informacje o nich UKE przekazał do ENISA w postaci sformalizowanego raportu.

Ponadto UKE uczestniczył w:

- a. rozpropagowaniu wśród kluczowych przedsiębiorców, przygotowanego przez ENISA dokumentu pn. „Signalling Security in Telecom SS7/Diameter/5G EU level assessment of the current situation”, poświęconego analizie bezpieczeństwa i charakterystyce

- zagrożeń w systemach sygnalizacyjnych telefonii komórkowej,
- b. rekomendowaniu udziału polskich wiodących przedsiębiorców w zbieraniu danych w ramach „ENISA Questionnaire: Security exceptions in the net neutrality”, dotyczącym stosowanych środków bezpieczeństwa dla zachowania integralności i bezpieczeństwa sieci i usług (opracowany na tej podstawie zbiór rekomendacji pn. „Guideline on net neutrality exception for security reasons” zostanie upubliczniony po jego uzgodnieniu z BEREC),
- c. zachęcaniu polskich wiodących przedsiębiorców do przekazania do ENISA danych w ramach „Border Gateway Protocol (BGP) Security Assessment” (zebrane informacje posłużą ENISA do wydania zbioru rekomendacji dla przedsiębiorców dotyczących BGP).

1.13. Działania bezpośrednie na rzecz konsumentów rynku pocztowego

W 2018 r. do UKE wpłynęło 787 wniosków o interwencję oraz zapytań użytkowników usług pocztowych w sprawach nieprawidłowości w świadczeniu usług, interpretacji przepisów oraz zasad prowadzenia działalności pocztowej, z czego pisemnie – 207 oraz elektronicznie – 580.

Wykres 4

Przedmiot spraw kierowanych do UKE⁶

Źródło: UKE

Spośród 787 wniesionych interwencji i zapytań 565 dotyczyło Poczty Polskiej, natomiast 222 – innych operatorów pocztowych oraz kwestii związanych z działalnością pocztową. 332 interwencje i zapytania w stosunku do Poczty Polskiej dotyczyły usług powszechnych.

We wszystkich sprawach Urząd podjął czynności polegające m.in. na wystąpieniu do operatorów pocztowych, udzieleniu wyjaśnień wnioskującym oraz prowadzeniu innych działań w celu ich rozpatrzenia.

Ponadto w 2018 r. do UKE wpłynęły 263 wnioski o pozasądowe rozwiązanie sporu

⁶ Część spraw skierowanych do UKE dotyczyła więcej niż jednego przedmiotu.

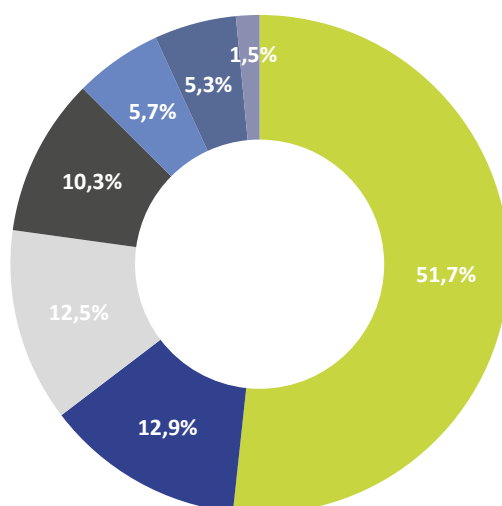
konsumenckiego (ADR) dotyczące w większości uszkodzenia przesyłki, niedoręczenia, rozpatrywania reklamacji oraz nieprawidłowości w doręczaniu przesyłek. W 15 sprawach UKE odmówił rozpatrzenia wniosku, w większości przypadków z uwagi na to, iż przedmiot sporu znajdował się poza kompetencjami UKE, natomiast 4 wnioski zostały wycofane przez wnoszących.

Efektom działań w zakresie interwencji UKE oraz pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich (ADR) było zabezpieczenie interesów użytkowników usług pocztowych, w tym zabezpieczenie im dostępu do usług na równych i jednolitych zasadach oraz zapewnienie właściwego poziomu jakości usług.

W wyniku przeprowadzonych interwencji oraz postępowań ADR w 2018 r. UKE odzyskał na rzecz użytkowników usług pocztowych 70 989,26 PLN.

Wykres 5

Efektywność postępowań ADR

- Operator odmówił wzięcia udziału w postępowaniu ADR
- Strony wyraziły zgodę na propozycję rozwiązania sporu
- Strony nie wyraziły zgody na propozycję rozwiązania sporu
- Uznanie roszczenia wnioskodawcy przed przedstawieniem stronom propozycji rozwiązania sporu
- Odmowa wszczęcia postępowania ADR
- Wnioski pozostawione bez rozpoznania
- Wnioski wycofane

Źródło: UKE

1.14. Dopłata do usługi powszechnej na rynku telekomunikacyjnym

Przedsiębiorcy wyznaczonemu przysługuje dopłata do kosztów świadczonych przez niego usług w przypadku ich nierentowności. Dopłata do usługi powszechnej to proces wielopłaszczyznowy, obejmujący:

- a. w pierwszej kolejności – decyzje o przyznaniu/odmowie przyznania OPL dopłaty za poszczególne usługi wchodzące w skład usługi powszechnej,
- b. następnie – rozliczenie przyznanych dopłat na zobowiązanych, zgodnie z art. 97 ustawy Pt, przedsiębiorców telekomunikacyjnych⁷ – co obejmuje 2 etapy:
  - ustalenie grona przedsiębiorców zobowiązanych do pokrycia danej dopłaty i wskaźnika ich procentowego udziału,
  - wydanie indywidualnych (dla każdego zobowiązanego) decyzji z wyliczonymi kwotami udziału w pokryciu danej opłaty.

Cały proces jest powtarzany w przypadku dopłat przyznanych za usługi, za które wcześniej odmówiono przyznania dopłaty, tj. po prawomocnych wyrokach sądu uchylających decyzje we wspomnianych częściach odmawiających przyznania dopłaty.

OPL wystąpiła w latach 2007-2012 z wnioskami o przyznanie dopłaty do kosztów świadczonych przez nią wszystkich usług wchodzących w skład usługi powszechnej za rok:

- a. 2006 (8 maja – 31 grudnia) – w wysokości 139 933 596,51 PLN,
- b. 2007 – w wysokości 219 189 611,75 PLN,
- c. 2008 – w wysokości 208 363 479,65 PLN,
- d. 2009 – w wysokości 236 166 485,33 PLN,
- e. 2010 – w wysokości 269 436 354,80 PLN,
- f. 2011 (1 stycznia – 8 maja) – w wysokości 33 837 923,28 PLN.

Po weryfikacji ww. kosztów netto i ocenie, czy stanowią one uzasadnione obciążenie, decyzjami UKE przyznana została:

- a. dopłata do usługi udogodnień dla osób niepełnosprawnych, z wyłączeniem aparatów publicznych przystosowanych dla osób niepełnosprawnych, odpowiednio za rok:
  - 2006 – w kwocie 744 838,18 PLN,
  - 2007 – w kwocie 1 269 111 PLN,
  - 2008 – w kwocie 1 829 836 PLN,
  - 2009 – w kwocie 1 826 517 PLN,
  - 2010 – w kwocie 1 044 752,26 PLN,
- b. dopłata do usługi świadczenia usług telefonicznych za pomocą aparatów publicznych, odpowiednio za rok:
  - 2009 – w kwocie 61 324 043,64 PLN,
  - 2010 – w kwocie 54 057 623,12 PLN,

⁷ Przedsiębiorców, których przychód z działalności telekomunikacyjnej w roku, za który przysługuje dopłata, przekroczył 4 mln PLN.

- c. dopłata do obu ww. usług za rok 2011 (1 stycznia – 8 maja) w jednej, łącznej kwocie 14 903 271,64 PLN.

W zakresie pozostałych usług, dla poszczególnych lat, UKE odmówił przyznania dopłaty. Przed polskimi sądami toczyły się postępowania w zakresie wszystkich decyzji UKE o przyznaniu/odmowie przyznania dopłaty. Po ponownym rozpoznaniu sprawy, wynikającym z prawomocnych orzeczeń WSA w Warszawie, UKE:

- a. 11 września 2017 r. wydał decyzje ustalające poziom dopłaty do świadczenia usługi powszechnej za 2006 i 2007 rok w następującym zakresie:
  - dopłata do usługi udzielania informacji o numerach telefonicznych oraz udostępniania spisów abonentów, za rok 2006 w kwocie 8 129 299,38 PLN oraz za rok 2007 w kwocie 11 529 324,00 PLN,
  - dopłata do usługi publicznych aparatów samoinkasujących (PAS) za rok 2006 w kwocie 37 191 694,06 PLN oraz za rok 2007 w kwocie 35 736 835,32 PLN,
- b. 7 sierpnia 2018 r. wydał decyzje ustalające poziom dopłaty do świadczenia usługi powszechnej za 2008 i 2009 rok w następującym zakresie:
  - dopłata do usługi udzielania informacji o numerach telefonicznych oraz udostępniania spisów abonentów, za rok 2008 w kwocie 18 147 200,39 PLN oraz za rok 2009 w kwocie 18 430 152,00 PLN,
  - dopłata do usługi publicznych aparatów samoinkasujących (PAS) za rok 2008 w kwocie 52 169 302,48 PLN, natomiast w odniesieniu do roku 2009 prawomocne pozostało rozstrzygnięcie z dnia 6 września 2011 r. (nr DHRT-WWM-6060-1/10(131)).

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. przyznana OPL przez UKE suma dopłat wyniosła łącznie 318 333 800,47 PLN.

W 2018 r. UKE prowadził ponadto postępowania w sprawie ustalenia grona przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązanych do pokrycia dopłaty do usługi powszechnej za:

- b. rok 2011 – w II instancji,
- c. rok 2006 (w zakresie usług, za które wcześniej odmówiono przyznania dopłaty, tj. po prawomocnym orzeczeniu WSA) – w I instancji,
- d. rok 2007 (w zakresie usług, za które wcześniej odmówiono przyznania dopłaty, tj. po prawomocnym orzeczeniu WSA) – w I instancji.

W 2018 r. prowadzone były także postępowania w sprawie ustalenia dla zobowiązanych indywidualnych kwot udziału w pokryciu dopłat za lata 2007-2010. W tym zakresie UKE w 2018 r. wydał:

- a. dla 2007 r. – 2 decyzje (w II instancji),
- b. dla 2008 r. – 2 decyzje (w I instancji) i 7 decyzji (w II instancji),
- c. dla 2009 r. – 76 decyzji (w I instancji) i 2 decyzje (w II instancji),
- d. dla 2010 r. – 100 decyzji (w I instancji) i 2 decyzje (w II instancji).

1.15. Usługa powszechna na rynku pocztowym

Projekty zmian regulaminu świadczenia usług powszechnych

UKE rozpatrzył propozycję trzech zmian do regulaminu świadczenia usług powszechnych złożonych przez Poczta Polską w dniach: 20 lutego 2018 r., 11 czerwca 2018 r. oraz 18 września 2018 r.

Zaproponowane przez Poczta Polską zmiany miały przede wszystkim na celu dostosowanie zapisów regulaminu do zmienionych przepisów prawa w zakresie obowiązku informacyjnego wobec konsumentów⁸, ochrony danych osobowych (obowiązki wynikające z RODO) oraz likwidacji sądów polubownych⁹.

Wprowadzone zmiany regulaminu w zakresie obowiązku informacyjnego wobec konsumentów sprowadzały się do wprowadzenia danych zamieszczonych w KRS identyfikujących Poczta Polską. Zmiany w zakresie ochrony danych osobowych miały na celu realizację obowiązków wynikających z RODO. Z kolei zmiana w zakresie likwidacji sądów polubownych miała charakter techniczny i polegała na wykreśleniu regulacji dotyczących jednego z trybów dochodzenia roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania usługi pocztowej.

Ponadto Poczta Polska przedłożyła propozycje zmian regulaminu w zakresie:

- a. nowych form wnoszenia opłat za usługi powszechne, m.in. za pomocą polecenia przelewu oraz umożliwienie płatności za usługi powszechne kartami płatniczymi, również w agencjach pocztowych,
- b. odpowiedzialności i terminów wnoszenia reklamacji z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania usługi powszechnej w obrocie krajowym i zagranicznym,
- c. nowego kryterium ustalania wysokości opustu za liczbę przesyłek poleconych nadanych jednorazowo w liczbie co najmniej 3 przesyłek poleconych do jednego adresata.

Przeprowadzona analiza¹⁰ nie dała podstaw do wniesienia sprzeciwu wobec całości albo części projektów przedłożonych zmian obowiązującego regulaminu.

Projekty zmian cennika usług powszechnych

W 2018 r. Poczta Polska trzykrotnie przedkładała UKE projekt zmian obowiązującego cennika usług powszechnych.

Pierwszy z projektów zmian został przedłożony UKE 2 lutego 2018 r. Proponowane zmiany nie dotyczyły opłat za przesyłki. Miały charakter obiektywny i wynikały wyłącznie ze zmian wprowadzonych w styczniu 2018 r. w dokumentach Światowego Związku Pocztowego (w artykułach VI i VII Protokołu końcowego do Światowej Konwencji Pocztowej – Stambuł 2016 oraz w artykule XVIII ustęp 1 Protokołu końcowego do Regulaminu Konwencji). Zmiany cennika weszły w życie z dniem 1 kwietnia 2018 r.

⁸ Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 134).

⁹ Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1118).

¹⁰ Art. 49 ust. 4 ustawy Pp.

Drugi z projektów został przedłożony UKE 20 sierpnia 2018 r. i dotyczył przemodelowania cennika pod kątem uzależnienia wysokości opłaty od zróżnicowanego formatu i kategorii przesyłki za przesyłki listowe nierejestrowane, przesyłki listowe polecane, przesyłki listowe z zadeklarowaną wartością, w tym nadane również na poste restante. Po przeprowadzeniu analizy pod kątem zgodności propozycji zmian z przepisami ustawy Pp stanowiącymi, że:

- a. usługi powszechne muszą być świadczone po przystępnych cenach (art. 46 ust. 1 pkt 4),
- b. opłaty za usługi powszechne powinny być ustalone w sposób przejrzysty i niedyskryminujący (art. 53 ust. 1),
- c. opłaty za usługi powszechne powinny być ustalone w sposób odzwierciedlający koszty ich świadczenia, z czym wiąże się m.in. możliwość uzależnienia wysokości opłat w szczególności od rodzaju, masy lub terminów doręczenia przesyłki (art. 53 ust. 1 oraz art. 22 ust. 1),

UKE nie wniósł sprzeciwu w stosunku do całości bądź części projektu zmian obowiązującego cennika.

Zmiany zaproponowane przez operatora wyznaczonego w trzecim, przekazanym 27 grudnia 2018 r. projekcie związane były z propozycją zmian cennika usług powszechnych w obrocie krajowym i zagranicznym, przedłożoną 20 sierpnia 2018 r., do której UKE nie zgłaszał sprzeciwu. Propozycja obejmowała zmiany dotyczące opłat za zwrot przesyłki poleconej oraz przesyłki listowej z zadeklarowaną wartością w obrocie zagranicznym. Dotyczyła też technicznego dostosowania do nowej nomenklatury kategorii masowo-gabarytowych przesyłek wprowadzonych w poprzednim projekcie zmian cennika usług powszechnych w obrocie krajowym i zagranicznym.

Ww. zmiany cennika weszły w życie 1 kwietnia 2019 r.

Rachunkowość regulacyjna

Zgodnie z art. 101 ust. 4 ustawy Pp w 2017 r., po przeprowadzeniu postępowania konkursowego, UKE powołał biegłego rewidenta w celu przeprowadzenia badania rocznych sprawozdań Poczty Polskiej z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej za lata 2016, 2017 i 2018 pod względem zgodności z przepisami prawa oraz zatwierdzoną przez UKE instrukcją rachunkowości regulacyjnej i opisem kalkulacji kosztów. W 2018 r. UKE, zgodnie z art. 101 ust. 5 ustawy Pp, opublikował w BIP UKE sprawozdanie Poczty Polskiej z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej za rok 2017 wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta.

Zgodnie z art. 103 ustawy Pp, decyzją z 23 lutego 2018 r. UKE nałożył na operatora wyznaczonego obowiązek przedłożenia do publikacji instrukcji rachunkowości regulacyjnej na rok 2018 oraz opisu kalkulacji kosztów na rok 2018, zatwierdzonych decyzją z 16 listopada 2017 r. Przedłożone przez Poczta Polską dokumenty zostały opublikowane 20 marca 2018 r. w BIP UKE.

W 2018 r. Poczta Polska opracowała i przedłożyła do zatwierdzenia UKE projekt instrukcji rachunkowości regulacyjnej na rok 2019 oraz projekt opisu kalkulacji kosztów na rok 2019. Po przeprowadzeniu procesu uzgadniania wszczęte zostało postępowanie administracyjne

w sprawie zatwierdzenia ww. dokumentów, zakończone wydaniem przez UKE 23 listopada 2018 r. decyzji zatwierdzającej.

Koszt netto obowiązku świadczenia usług powszechnych

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego z wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy UKE decyzją z 11 stycznia 2018 r. utrzymał w mocy decyzję z 28 kwietnia 2017 r., w której określił kwotę zweryfikowanego kosztu netto za rok 2013 i straty na usługach powszechnych oraz ustalił kwotę należnej dopłaty za rok 2013.

UKE w marcu 2018 r. wszczął z urzędu postępowanie administracyjne wobec operatorów pocztowych zobowiązanych do udziału w dopłacie do kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych przez operatora wyznaczonego.

W ramach ww. postępowania prowadzone są czynności dowodowe w sprawie ustalenia wysokości udziałów w dopłacie zobowiązanych operatorów pocztowych. Rozpatrywane są wnioski dowodowe zgłoszone przez strony, łącznie z wnioskiem o umorzenie postępowania wobec jednej z nich.

Podjęte przez UKE działania w zakresie rachunkowości regulacyjnej umożliwiły kontrolowanie prawidłowości alokacji kosztów i przychodów operatora wyznaczonego oraz sposobu kalkulacji kosztów jednostkowych usług powszechnych, co jednocześnie wpłynie na wiarygodność kalkulacji kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych oraz na uzasadnienie poziomu cen za te usługi.

1.16. Kontrole wyrobów

W ramach ochrony interesów konsumentów w obszarze nadzoru rynku wyrobów, na podstawie ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku oraz ustawy o systemie oceny zgodności UKE skontrolował w 2018 r. 750 wyrobów, wśród których stwierdził 278 wyrobów niezgodnych (ok. 37% wszystkich wyrobów poddanych kontroli). Najwięcej wyrobów niezgodnych ustalono wśród: oświetlenia LED, urządzeń radiowych bliskiego zasięgu, dronów i zabawek sterowanych radiowo. W ramach kontroli zbadano 374 modele urządzeń, z czego 61 nie przeszło badań.

Ponadto UKE przeprowadził kontrolę:

- a. urządzeń PLC (power line communications) – pomiędzy 1 stycznia a 31 marca 2018 r.,
- b. pojazdów elektrycznych (deskorolek, hulajnóg itp.) – pomiędzy 1 lipca a 30 września 2018 r.,
- c. smartwatchów – pomiędzy 1 października a 31 grudnia 2018 r.

Celem powyższych kampanii była weryfikacja spełniania wymagań formalnych umożliwiających dokonanie świadomego wyboru przez konsumenta, jak również weryfikacja spełniania wymagań zasadniczych poprzez przeprowadzenie badań w Centralnym Laboratorium Badań Technicznych UKE.

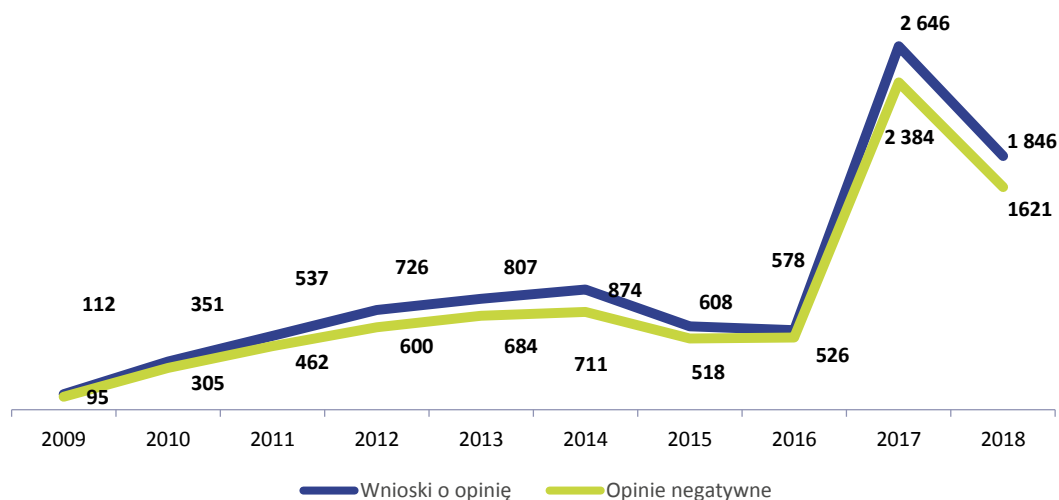
Informacje o wynikach kontroli wyrobów zostały opublikowane na stronie internetowej UKE. W celu zwiększenia świadomości i ochrony konsumentów UKE co miesiąc aktualizował w 2018 r. listę wyrobów niezgodnych z zasadniczymi wymaganiami. Stronę internetową UKE z tą listą odwiedza miesięcznie średnio 236 zainteresowanych osób, co świadczy o jej praktycznej przydatności dla nabywców wyrobów elektrycznych i elektronicznych.

W 2018 r. UKE prowadził systematyczny monitoring aukcyjnych portali oraz podejmował kontrole w celu usunięcia wyrobów niespełniających wymagań z oferty internetowej. UKE koncentrował działania na nielegalnych urządzeniach komunikacji radiowej – importowanych z USA i Dalekiego Wschodu oraz jammerach. W ramach współpracy z portalem handlowym Allegro UKE podejmował interwencje zakończone usunięciem 652 aukcji wyrobów niezgodnych z wymaganiami.

Działania UKE w ramach rynku wyrobów zmierzają nie tylko do sprawnego i skutecznego eliminowania z rynku urządzeń, które nie spełniają zasadniczych wymagań, ale również do zapobiegania wprowadzaniu takich wyrobów do obrotu. Organy celne zwracają się systematycznie do UKE z wnioskami o wydanie opinii w sprawie spełniania przez wyroby zasadniczych, szczegółowych i innych wymagań. W 2018 r. UKE wydał w tej sprawie 1 846 opinii, z czego 1 621 opinii negatywnych (wyroby nie spełniały wymagań).

Wykres 6

Liczba wniosków organów celnych i opinii wydanych przez UKE

Źródło: UKE

2. Rozwój infrastruktury i usług

2.1. Prowadzenie rejestrów RPT i RJST

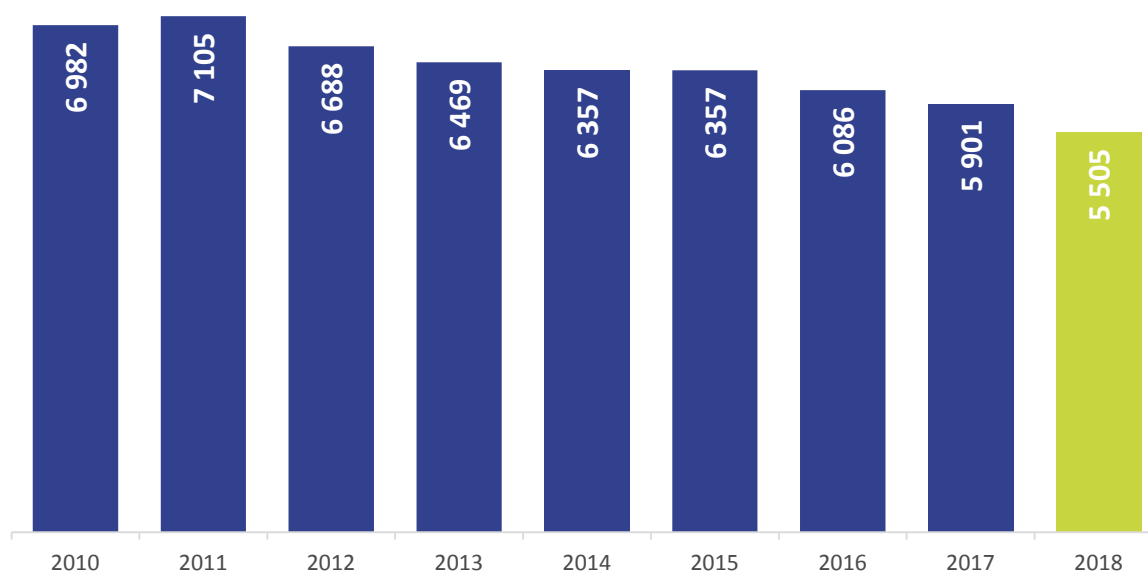
Prezes UKE, zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy Pt, jest organem prowadzącym rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych (RPT) oraz rejestr jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji (RJST).

W 2018 r. dokonano: 278 wpisów do RPT, 674 wykreśleń z RPT oraz 2 wpisów do RJST.

Ogółem wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r., nie uwzględniając podmiotów wykreślonych, w RPT znajdowało się 5 505 podmiotów, a w RJST 405 jednostek.

Wykres 7

Przedsiębiorcy telekomunikacyjni wpisani do RPT

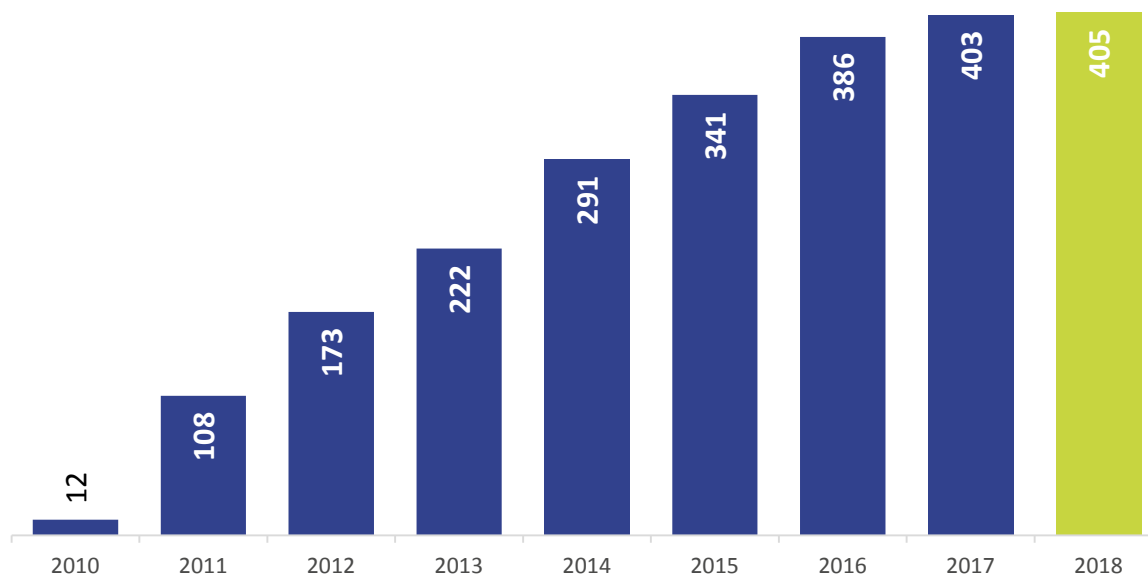

Źródło: UKE

Od 19 maja 2016 r. na podstawie przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej UKE miał możliwość wykreślenia wpisu przedsiębiorcy z RPT nie tylko na jego wniosek, ale także po uzyskaniu informacji o zgonie przedsiębiorcy albo z CEIDG o wykreśleniu przedsiębiorcy, a od 1 stycznia 2017 r. także po uzyskaniu informacji o wykreśleniu przedsiębiorcy z KRS. W obecnym stanie prawnym, na podstawie ustawy Pt UKE może wykreślić z rejestru przedsiębiorcę telekomunikacyjnego na jego wniosek oraz po uzyskaniu informacji z CEIDG albo KRS o jego wykreśleniu. Okoliczności te wpłynęły na zmniejszenie liczby wpisów w RPT w ostatnich trzech latach.

Wykres 8

Jednostki samorządu terytorialnego wpisane do RJST

Źródło: UKE

2.2. Inwentaryzacja infrastruktury i usług telekomunikacyjnych

UKE realizuje zadania określone w megaustawie przeprowadzając coroczną inwentaryzację na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z treścią art. 29 ust. 2 megaustawy przedsiębiorcy telekomunikacyjni, państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne oraz podmioty wykonujące zadania z zakresu użyteczności publicznej są zobowiązane przekazywać aktualne i kompletne informacje o posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej, publicznych sieciach telekomunikacyjnych i budynkach umożliwiających kolokację, świadczonych usługach telefonicznych, usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu oraz usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych w terminie do dnia 31 marca, według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku.

Dane są przekazywane w formacie elektronicznym za pomocą Systemu Informacyjnego o Infrastrukturze Szerokopasmowej (SIIS). W 2018 r. przetworzono w SIIS dane dotyczące 1,5 mln elementów infrastruktury telekomunikacyjnej i 46 mln zakończeń sieci, które zostały przekazane przez ponad 3 tys. spośród zobowiązanych podmiotów.

Wyżej wymienione dane umożliwiają analizę i ocenę rynku usług telekomunikacyjnych, wykonanie raportu pokazującego pokrycie Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem stacjonarnych i ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz przedstawienie prognoz inwestycyjnych dotyczących rozwoju tych sieci.

Na podstawie inwentaryzacji z 2017 r. opracowany został raport, który opublikowano 28 czerwca 2018 r. Z raportu wynika, że wartość rynku telekomunikacyjnego wyniosła, podobnie jak w 2016 r., ok. 39,5 mld PLN, a z Internetu korzystało ok. 14,5 mln osób, co daje nasycenie usługami Internetu na poziomie 103% w przeliczeniu na gospodarstwo domowe.

W 2017 r. o 1 punkt procentowy w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się liczba budynków będących w zasięgu sieci NGA. Poprawił się również zasięg sieci mobilnych, gdzie udział technologii LTE zwiększył się o 2 punkty procentowe w stosunku do roku 2016 i wyniósł w 2017 r. ponad 84%.

Dane zebrane w ramach inwentaryzacji za 2017 rok zostały również wykorzystane przy wyznaczaniu obszarów do dofinansowania w ramach II tury III konkursu POPC.

2.3. Europejska Agenda Cyfrowa

W 2018 r. UKE prowadził działania związane z monitorowaniem stopnia realizacji celów wyznaczonych dokumentami Europejskiej Agendy Cyfrowej (EAC). Dane wykorzystywane w tym zakresie pochodzą z corocznych inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych. Zgodnie z inwentaryzacją przeprowadzoną w 2018 r. i podsumowaną w Raporcie o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce w 2017 roku, średnia penetracja lokalowa zasięgami Internetu stacjonarnego o przepustowości minimum 30 Mb/s wynosiła ok. 67%. W celu oceny stopnia realizacji postanowień EAC posłużono się wskaźnikiem penetracji lokalowej, rozumianym jako stosunek liczby lokali mieszkalnych w budynkach będących w zasięgu sieci min. 30 Mb/s (budynek, w którym operatorzy deklarują możliwość świadczenia danych usług) do ogólnej liczby lokali mieszkalnych na analizowanym obszarze.

W kwestii realizacji drugiego celu EAC – doprowadzenie do wykorzystania usług dostępu o prędkości co najmniej 100 Mb/s przez 50% gospodarstw domowych do końca 2020 roku – w 2017 r. możliwość skorzystania z usług o prędkości 100 Mb/s posiadało ponad 50% gospodarstw domowych. Natomiast liczba korzystających z usług o przepustowości minimum 100 Mb/s wynosiła w tym czasie 1,8 mln gospodarstw domowych, co oznacza, że wskaźnik lokali mieszkalnych, w których wykorzystywano wysokie przepustowości, przekroczył w 2017 r. 10% i wyniósł 12,8%.

2.4. Rozwój infrastruktury i usług – analizy telekomunikacyjne

UKE przeprowadził wśród użytkowników indywidualnych badanie, a następnie dokonał analizy zagadnienia substytucyjności Internetu stacjonarnego i Internetu mobilnego, wpływu substytucyjności Internetu stacjonarnego i Internetu mobilnego na elastyczność cenową oraz wpływu substytucyjności Internetu stacjonarnego i Internetu mobilnego na zakres produktowy rynków infrastrukturalnych (w szczególności BSA i LLU).

Pierwszy etap stanowiły wywiady podczas paneli grup fokusowych. Ich wyniki posłużyły do szczegółowego zaprojektowania badania prowadzonego w drugim etapie, wykonanego metodą CAWI na grupie 5 204 respondentów. Uzyskane wyniki stanowiły główne źródło danych do prowadzonej analizy. Wykorzystano ponadto dane historyczne od roku 2014, w szczególności w zakresie trendów zachowań konsumenckich, dostępnej infrastruktury wykorzystywanej do świadczenia usług dostępu do Internetu, ofert usługodawców usług stacjonarnych i mobilnych oraz dane z SIIS za rok 2017.

Badanie oraz analiza wykazały, że użytkownicy usług stacjonarnego dostępu do Internetu postrzegają usługi mobilne jako substytuty. Jednakże poziom substytucji jest na tyle niski, że nie ma podstaw do rozszerzenia definicji produktowej dla rynków 3a(LLU) i 3b(BSA).

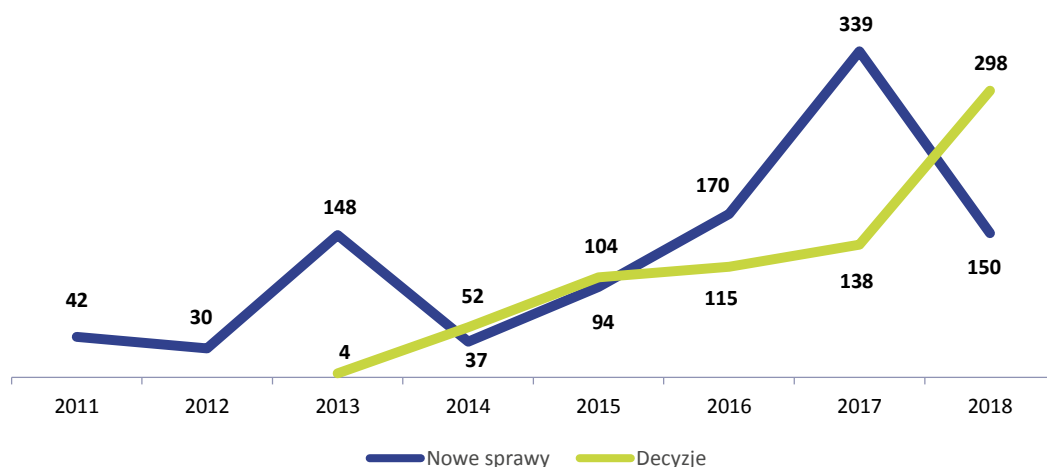
2.5. Wspieranie budowy i współkorzystania z infrastruktury

Dostęp z art. 30, art. 17 megaustawy oraz z art. 139 ust. 1 ustawy Pt

Jednym z ważnych zadań UKE w 2018 r. było rozstrzygnięcie sporów o dostęp do nieruchomości i budynków w celu zapewnienia telekomunikacji w tych budynkach. Wydawane decyzje określały warunki i sposób wykonania infrastruktury telekomunikacyjnej na nieruchomościach gruntowych oraz umieszczonych na nich budynkach. Przedmiotem decyzji było zarówno doprowadzenie przyłączy telekomunikacyjnych do budynków, jak i wykonanie instalacji telekomunikacyjnej budynków. W 2018 r. UKE wszczął i prowadził na wniosek przedsiębiorców telekomunikacyjnych 150 postępowań administracyjnych w zakresie dostępu do budynków na podstawie art. 30 megaustawy. W 2018 r. UKE kontynuował również 380 postępowań administracyjnych wszczętych przed 2018 r.

Wykres 9

Postępowania i decyzje o dostępie do nieruchomości

Źródło: UKE

W 2018 r. UKE wydał 298 decyzji dotyczących ustalenia warunków dostępu do nieruchomości oraz budynków (art. 30 megaustawy). 247 spośród tych decyzji zawierało rozstrzygnięcie

pozytywne i określało warunki współpracy w zakresie dostępu do nieruchomości. W 94 przypadkach UKE w części odmówił uwzględnienia wniosku przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z powodu m.in. istnienia dostępnej instalacji telekomunikacyjnej budynku.

W 2018 r. UKE opublikował na stronie internetowej Poradnik dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych dotyczący dostępu do budynków, a ponadto przeprowadził we współpracy z Krajową Izbą Gospodarki Nieruchomościami warsztaty dla zarządców nieruchomości dotyczące tego samego tematu¹¹.

Ponadto w 2018 r. w zakresie dostępu do infrastruktury pasywnej UKE prowadził:

- a. 24 postępowania w zakresie dostępu do infrastruktury technicznej (w tym 7 postępowań wszczętych z urzędu),
- b. 9 postępowań w zakresie dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej (w tym 6 postępowań wszczętych z urzędu).

Postępowania wszczęte przez UKE z urzędu dotyczyły:

- a. określenia warunków zapewnienia dostępu do kanalizacji kablowej i kanalizacji telekomunikacyjnej budynku (7 postępowań zakończonych wydaniem 11 września 2018 r. decyzji dla: OPL, Netia S.A., UPC Polska sp. z o. o., Multimedia Polska S.A., Vectra Investments sp. z o.o. sp. j., INEA S.A., TOYA sp. z o.o.),
- b. określenia warunków zapewnienia dostępu do kabli telekomunikacyjnych (6 postępowań w toku).

UKE w 2018 r. kontynuował 8 postępowań administracyjnych wszczętych przed 2018 r. (1 sprawa dotyczyła dostępu do kabli telekomunikacyjnych na podstawie art. 139 ustawy Pt, 7 spraw dotyczyło dostępu do infrastruktury technicznej na podstawie art. 18 w związku z art. 22 megaustawy).

Ponadto, na koniec 2018 r. według umów przekazanych do UKE udostępnionych było 494 488 słupów (na podstawie 888 umów). Natomiast, w samym 2018 r. udostępniono 17 405 słupów na podstawie 101 umów przekazanych do UKE.

UKE prowadził również nadal warsztaty z przedstawicielami izb branżowych zrzeszających przedsiębiorców telekomunikacyjnych (Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji, Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej oraz Polska Izba Komunikacji Elektronicznej), a także operatorów systemów dystrybucyjnych (Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej).

Dostęp telekomunikacyjny z art. 28 ustawy Pt

W zakresie sporów międzyoperatorskich o dostęp telekomunikacyjny UKE w 2018 r. wszczął z urzędu bądź na wniosek przedsiębiorców telekomunikacyjnych 5 postępowań związanych z dostępem telekomunikacyjnym z art. 28 ustawy Pt. Wydał też 3 decyzje stwierdzające

---

¹¹ Więcej: <http://uke.gov.pl/akt/poradnik-dla-przedsiębiorcow-telekomunikacyjnych,59.html>.

wygaśnięcie decyzji o dostępie telekomunikacyjnym oraz umorzył 6 postępowań w zakresie sporów międzyoperatorskich o dostęp telekomunikacyjny.

Dostęp do infrastruktury lub sieci wybudowanej, przebudowanej, wyremontowanej lub nabytej z wykorzystaniem środków publicznych (art. 27 megaustawy)

UKE kontynuował w 2018 r. opiniowanie i zatwierdzanie cenników hurtowych operatorów Regionalnych Sieci Szerokopasmowych (RSS), którzy zostali do tego zobowiązani postanowieniami decyzji notyfikacyjnych KE, tj. Mazowieckiej Regionalnej Sieci Szerokopasmowej – „Internet dla Mazowsza”, Łódzkiej Regionalnej Sieci Teleinformatycznej – Etap 1 i 2.

W czerwcu 2018 r. UKE zebrał oraz przeanalizował informacje dotyczące opłat rynkowych pochodzących od przedsiębiorców telekomunikacyjnych za usługi hurtowe. Następnie, 4 lipca 2018 r. opublikował referencyjne zakresy opłat dla RSS¹². Z analizy zebranych danych wynika, że wobec poprzedniej aktualizacji opłat hurtowych w 2016 r. doszło do nieznacznych zmian w ich wysokości (m.in. obniżki opłat za usługę IP Tranzyt oraz nieznaczny wzrost opłat za usługi pasywne i transmisję danych Ethernet).

W grudniu 2018 r. UKE dokonał podsumowania wyników kontroli 11 operatorów infrastruktury RSS. Z analizy wynika, że objęci kontrolą operatorzy infrastruktury RSS prowadzą działalność w zakresie hurtowego dostępu do sieci w sposób otwarty, przejrzysty i niedyskryminujący.

UKE prowadził też w 2018 r. 4 postępowania administracyjne związane z zapewnieniem dostępu do usług (BSA) świadczonych przez beneficjentów I konkursu POPC. W tych sprawach, w listopadzie oraz grudniu 2018 r. opublikował projekty rozstrzygnięć rozpoczynając proces konsultacji publicznych.

Zatwierdzenie przez UKE cenników operatorów infrastruktury RSS oraz m.in. rozstrzygnięcie sporów o dostęp do usług beneficjentów POPC gwarantuje otwarty dostęp na przejrzystych i niedyskryminujących warunkach do sieci tych operatorów. Wpływa też na zwiększenie dostępności szerokopasmowego Internetu na obszarach białych plam.

Rozstrzygnięcie przez UKE sporów o dostęp do nieruchomości, w tym do budynków, skutkowało przyznaniem przedsiębiorcom telekomunikacyjnym w 2018 r. dostępu do prawie 2 000 nieruchomości gruntowych i około 4 000 budynków. W większości przypadków dostęp umożliwił wykonanie przyłączy telekomunikacyjnych i instalacji telekomunikacyjnych budynków w technologii FTTH. Na skutek takich działań zwiększa się konkurencja na poziomie lokalnym, wspierane są inwestycje w nowoczesne sieci dostępowe oraz wzrasta różnorodność i atrakcyjność ofert detalicznych. Z kolei odmawiając budowy infrastruktury tam, gdzie istnieje możliwość jej wykorzystania, a takich przypadków było w 2018 r. znacznie więcej niż w latach ubiegłych, UKE zapobiega powielaniu dostępnej infrastruktury telekomunikacyjnej, w szczególności instalacji telekomunikacyjnych budynków.

W zakresie dostępu do kanalizacji kablowej i kanalizacji telekomunikacyjnej budynków UKE wydał 7 decyzji (na podstawie art. 18 ust. 3 megaustawy). Określone w decyzjach warunki zawierają

¹² Więcej: <http://bip.uke.gov.pl/decyzje/oferty-ramowe/aktualizacja-referencyjnych-cen-rynkowych-dla-rss,21.html>.

uniwersalną i spójną procedurę dostępu, co powinno pozytywnie wpłynąć na proces inwestycyjny, a także zachęcić do efektywnego wykorzystania zasobów, ograniczając zbędną duplikację infrastruktury.

2.6. Wdrażanie POPC

W 2018 r. UKE realizował zadania i zobowiązania w zakresie wspierania rozbudowy infrastruktury telekomunikacyjnej w ramach projektów dofinansowanych z budżetu UE. Na podstawie Porozumienia wykonawczego do Porozumienia Trójstronnego, zawartego 10 maja 2016 r. pomiędzy Prezesem UKE a Centrum Projektów Polska Cyfrowa (CPPC), eksperci UKE wskazali do możliwego objęcia zasięgiem 847 tys. gospodarstw domowych oraz 3,8 tys. jednostek oświatowych w ramach I rundy III konkursu I osi POPC. W zakresie oceny merytorycznej II stopnia zweryfikowano 87 projektów złożonych przez wnioskodawców. W tym zakresie eksperci UKE przeprowadzili również analizy powielania sieci w projektach, zgodnie z opracowaną metodologią analiz.

Efektom współpracy z UKE w ramach I rundy III konkursu I osi POPC było podpisanie przez CPPC umów o dofinansowanie na łączną wartość 1 638 911 299,38 PLN, co stanowi 84,63% dostępnej alokacji środków na konkurs. W ramach tych projektów zasięgiem zostanie objętych 659 tys. gospodarstw domowych i prawie 4 tys. jednostek oświatowych. Beneficjenci zwyciężkich projektów zadeklarowali podłączenie 142% minimalnej liczby gospodarstw domowych dla 33 obszarów konkursowych.

W 2018 r. ogłoszona została również II runda III konkursu I osi POPC. Termin składania wniosków o dofinansowanie ustalono na 6 lutego 2019 r. Na potrzeby II rundy III konkursu I osi POPC eksperci UKE w 2018 r. zrealizowali następujące prace:

- a. przygotowanie do konsultacji społecznych bazy danych obszarów białych plam – 2,3 mln punktów adresowych,
- b. udział w badaniu planów inwestycyjnych/konsultacji społecznych (weryfikowanie i monitorowanie, w tym identyfikacja planów, które nie są realizowane zgodnie z wcześniejszym zgłoszeniem przedsiębiorcy),
- c. przygotowanie i przeprowadzenie warsztatów dla beneficjentów POPC,
- d. określenie i pogrupowanie obszarów kraju wymagających interwencji publicznej przy udziale środków UE.

UKE wykonał również analizę aktualnego statusu placówek oświatowych z II konkursu POPC w 30 projektach. Analiza wymagała weryfikacji adresów (po dekomunizacji), weryfikacji istnienia szkół po reformie szkolnictwa oraz weryfikacji zasięgów sieci po kolejnej inwentaryzacji infrastruktury i usług.

W zakresie kompetencji UKE wskazano 81,7 tys. punktów adresowych, które na podstawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych stanowiły tzw. białe plamy NGA na etapie wyznaczania obszarów interwencji w II i III naborze POPC, jednak późniejsze inwentaryzacje wskazywały na objęcie niektórych punktów zasięgiem NGA poza POPC.

Po przeprowadzeniu konsultacji z rynkiem telekomunikacyjnym UKE opracował i opublikował 27 marca 2018 r. referencyjne warunki dostępu hurtowego do sieci wybudowanych w ramach POPC doprowadzonych do gospodarstw domowych, w tym metodologię ustalania opłat hurtowych, tj. „Zasady dostępu hurtowego do sieci zrealizowanych w ramach II konkursu w ramach działania 1.1 POPC dla gospodarstw domowych”¹³. Określił też metodologię ustalania opłat za dostęp hurtowy do sieci wybudowanych w ramach POPC doprowadzonych do jednostek oświatowych, tj. „Ceny dostępu do sieci przyłączających jednostki oświatowe, zrealizowanych w ramach II konkursu w ramach działania 1.1 POPC”¹⁴.

30 lipca 2018 r. UKE opublikował wysokość referencyjnej opłaty za hurtową usługę transmisji danych świadczoną na sieciach wybudowanych w ramach POPC na odcinku od PWR do jednostki oświatowej¹⁵. Referencję określono w wyniku przeprowadzenia analizy umów, których przedmiotem była usługa transmisyjna odpowiadająca usłudze transmisyjnej, do świadczenia której zobowiązani są beneficjenci POPC do jednostek oświatowych. Określenie referencyjnych warunków dostępu hurtowego do sieci wybudowanych w ramach POPC, w tym przygotowanie narzędzia do testów MS-POPC i wskazanie rekomendowanej wysokości opłaty za usługę transmisyjną świadczoną do jednostki oświatowej, wspiera beneficjentów w wypełnianiu obowiązków oraz przekłada się na powstanie efektywnej konkurencji na obszarach wykluczonych cyfrowo.

UKE opublikował 19 grudnia 2018 r. narzędzie służące przeprowadzaniu testów Margin Squeeze¹⁶. Celem narzędzia jest weryfikacja spełniania wymagań czy opłaty hurtowe za usługi BSA, LLU oraz VULA gwarantują zachowanie przez beneficjentów POPC ciężących na nich obowiązków w zakresie zapewnienia otwartego, efektywnego, hurtowego dostępu do sieci na niedyskryminujących warunkach. Ponadto w 2018 r. UKE przeprowadził analizę i wydał pozytywną opinię dla 2 ofert hurtowych usług dla gospodarstw domowych i 4 cenników usług dla jednostek oświatowych. Akceptacja ofert i cenników umożliwi beneficjentom POPC rozpoczęcie sprzedaży usług na obszarach objętych inwestycjami.

W obszarze kontroli sieci POPC zadaniem UKE jest monitorowanie, nadzór i kontrola realizacji projektów, w szczególności w zakresie aspektów technicznych, w tym udział w procesie kontroli projektów w trakcie realizacji oraz kontroli trwałości w celu ustalenia, czy zbudowana infrastruktura została wykonana zgodnie z umową o dofinansowanie oraz przedstawioną przez beneficjenta dokumentacją.

W celu pozyskania Pomocy Technicznej z POPC i jej właściwego rozliczenia UKE zrealizował następujące zadania:

- a. opracowano alokację środków na Pomoc Techniczną POPC dla UKE oraz harmonogram wydatków na 2018 r.,
- b. opracowano wskaźniki produktu dla Pomocy Technicznej na 2018 r.,

¹³ Więcej: http://uke.gov.pl/download/gfx/uke/pl/defaultaktualnosci/36/60/1/zasady_dostepu_gd.pdf.

¹⁴ Więcej: http://www.uke.gov.pl/download/gfx/uke/pl/defaultaktualnosci/36/60/1/ceny_dostepu_jo.pdf.

¹⁵ Więcej: <http://www.uke.gov.pl/akt/referencyjna-wysokosc-oplaty-popc,108.html>.

¹⁶ Więcej: <http://www.uke.gov.pl/akt/test-margin-squeeze-dla-sieci-popc,157.html>.

- c. przygotowano aneks nr 2 do Porozumienia Trójstronnego z 3 czerwca 2015 r. (podpisany 5 lipca 2018 r.),
- d. przygotowano aneksy do Porozumienia o dofinansowanie projektu rzeczowego na 2018 r. (aneks nr 1 podpisany 4 lipca 2018 r., aneks nr 2 podpisany 11 września 2018 r., aneks nr 3 podpisany 21 grudnia 2018 r.),
- e. przygotowano aneks do Porozumienia o dofinansowanie projektu wynagrodzeniowego na 2018 r. (aneks nr 1 podpisany 11 września 2018 r.),
- f. przygotowano i złożono do Instytucji Zarządzającej wnioski o dofinansowanie projektów,
- g. przygotowano i złożono do Instytucji Zarządzającej wnioski o płatność,
- h. uczestniczono w kontroli przeprowadzanej przez Instytucję Zarządzającą, która dotyczyła zamówień publicznych realizowanych w ramach projektu rzeczowego na 2018 r.,
- i. uczestniczono w kontroli przeprowadzanej przez Instytucję Zarządzającą, która dotyczyła wniosków o płatność projektu wynagrodzeniowego i rzeczowego na 2018 r.

Efekty pracy ekspertów UKE:

- a. 75 skontrolowanych projektów w zakresie aspektów technicznych w celu ustalenia czy zbudowana infrastruktura została wykonana zgodnie z umową o dofinansowanie oraz przedstawioną przez beneficjenta dokumentacją, w tym szczególności czy umożliwia zapewnienie dostępu do Internetu o wymaganych parametrach dla użytkowników końcowych oraz efektywnego dostępu hurtowego dla innych przedsiębiorców telekomunikacyjnych,
- b. 21 zweryfikowanych projektów w zakresie podłączenia jednostek oświatowych do sieci POPC,
- c. 87 ocen wniosków przedsiębiorców telekomunikacyjnych o dofinansowanie,
- d. 26 wniosków przedsiębiorców telekomunikacyjnych podlegających procedurze wyjaśnień w ramach oceny II stopnia,
- e. 119 opinii ws. oceny wnioskowanych modyfikacji lokalizacji projektów oraz aspektów technicznych i ekonomicznych projektów w ramach Działania 1.1 POPC (86 opinii dot. I konkursu i 33 opinie dot. II konkursu).

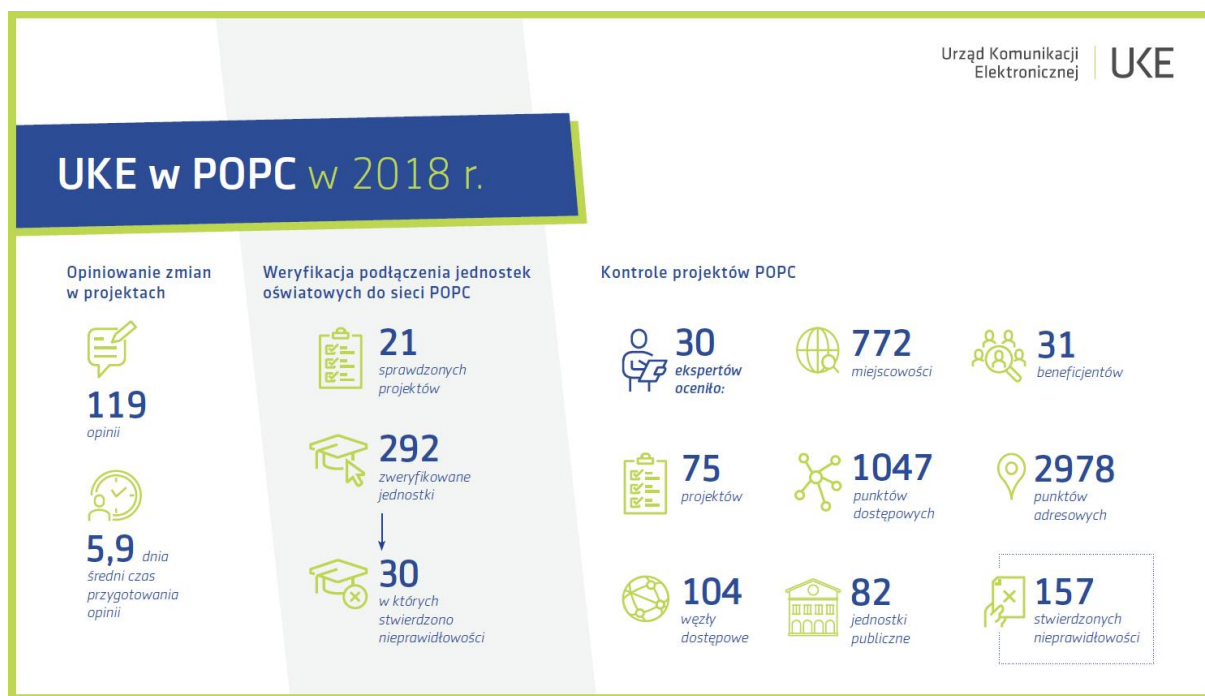
Efekty w zakresie wykorzystywania przez UKE Pomocy Technicznej:

- a. 2 wnioski o dofinansowanie złożone do Instytucji Zarządzającej (na 2018 r. na kwotę 7 316 192,00 PLN),
- b. 6 wniosków o płatność złożonych do Instytucji Zarządzającej,
- c. 6 zamówień publicznych skontrolowanych przez Instytucję Zarządzającą,
- d. brak korekt finansowych,
- e. 5 zatwierdzonych wniosków o płatność (z lat 2017, 2018), pozostały do zatwierdzenia 4 wnioski z 2018 r.,
- f. brak nieprawidłowości w skontrolowanych wnioskach o płatność,
- g. 2 warsztaty przygotowane dla beneficjentów oraz potencjalnych beneficjentów działania 1.1 POPC,

- h. 16 zestawów urządzeń do pomiaru parametrów technicznych wybudowanych sieci w terenie wraz z oprogramowaniem dla automatyzacji czynności pomiarowych,
- i. 6 urządzeń wraz z oprzyrządowaniem do pomiaru długości i tłumienności włókien światłowodowych w sieciach telekomunikacyjnych (reflektometry optyczne (OTDR)),
- j. licencja pływająca na oprogramowanie specjalistyczne typu ArcGIS (licencja ArcGIS Pro advanced floating),
- k. oprogramowanie specjalistyczne Cellular Expert Professional (licencja sieciowa 4.4),
- l. rozbudowa macierzy Netapp FAS 8040 o dodatkową półkę dyskową wraz z usługą wsparcia technicznego i gwarancji producenta,
- m. narzędzie do testów MS-POPC – formularz służący beneficjentom oraz UKE do weryfikacji opłat za usługi hurtowe LLU, BSA oraz VULA świadczone na sieciach wybudowanych w ramach POPC,
- n. 5 baz danych wraz z raportami stworzonymi na ich podstawie, dotyczących Internetu Rzeczy, usług OTT, Internetu mobilnego i usług dodanych, płatnej telewizji oraz przetwarzania danych w chmurze,
- o. analiza zasad współpracy w dostępie do podbudowy słupowej operatorów sieci energetycznych,
- p. badanie dotyczące roli Internetu w życiu osobistym i zawodowym w kontekście zmiany medium dostępowego oraz subskrybowanej przepustowości ze szczególnym uwzględnieniem sieci światłowodowych budowanych w ramach POPC,
- q. prace programistyczne w zakresie historyzacji baz danych adresowych i baz danych z corocznej inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych.

Rysunek 3

Podsumowanie działań UKE w POPC - 1

Źródło: UKE

Rysunek 4

Podsumowanie działań UKE w POPC - 2

Źródło: UKE

2.7. Prace nad wdrożeniem 5G

Konsultacje – częstotliwości dla 5G

W celu wdrożenia 5G w Polsce, w 2018 r. UKE przystąpił do opracowywania koncepcji zagospodarowania zasobów widma radiowego w Polsce. W lipcu 2018 r. została przedstawiona do konsultacji społecznych wstępna koncepcja zagospodarowania zasobów widma radiowego dla 5G¹⁷. Koncepcja ta dotyczyła przeznaczenia na potrzeby 5G częstotliwości z pasm 700 MHz, 3,5 GHz, 3,7 GHz oraz 26 GHz. Udział w konsultacjach wzięło piętnaście podmiotów. Złożone w konsultacjach stanowiska¹⁸ pozwoliły UKE na zaplanowanie założeń procesów dystrybucyjnych widma radiowego na potrzeby 5G.

Pasmo 700 MHz

W 2018 r. UKE kontynuował uzgodnienia międzynarodowe mające na celu zwolnienie pasma 700 MHz, zgodnie z treścią Decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/899 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie wykorzystania zakresu częstotliwości 470-790 MHz w Unii Europejskiej. W rezultacie podpisano uzupełnienia do porozumień dotyczących nowego planu aranżacji kanałów telewizyjnych w zakresie 470-694 MHz, zawartych wcześniej z Administracjami Niemiec i Litwy.

UKE prowadził również korespondencyjnie negocjacje koordynacyjne z Administracją Rosji w celu:

- a. uzgodnienia nowych planów kanałowych dla NTC po zwolnieniu pasma 700 MHz,
- b. ustalenia daty zwolnienia przez telewizję rosyjską pasma 700 MHz w obwodzie kaliningradzkim,
- a. ustalenia daty wyłączenia telewizyjnych nadajników analogowych w obwodzie kaliningradzkim.

Do końca 2018 r. Rosja nie wskazała daty zwolnienia przez telewizję rosyjską pasma 700 MHz w obwodzie kaliningradzkim.

W piśmie do MC z dnia 23 marca 2018 r. UKE opisał wszelkie działania podjęte przez Urząd w celu rozwiązania problemów harmonizacji pasma 700 MHz. Zwrócił się z również do MC z prośbą o poinformowanie Rady Ministrów o zaistniałej sytuacji oraz podjęcie na poziomie Rady Ministrów działań zmierzających do wyeliminowania ryzyka braku realizacji zobowiązań wynikających z Decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady.

W czerwcu 2018 r. MC poinformowało UKE o wystąpieniu w dniu 22 kwietnia 2018 r. z formalnym wnioskiem do KE o zaangażowanie w negocjacje z Rosją w sprawę zwolnienia pasma 700 MHz.

W 2018 r. UKE prowadził również działania w celu migracji NTC w Polsce do pasma poniżej 700 MHz. Przedstawiciele UKE kontynuowali prace w Zespole ds. opracowania Krajowego Planu Działań w zakresie zmiany przeznaczenia pasma 700 MHz (KPD).

---

¹⁷ Więcej: <http://bip.uke.gov.pl/konsultacje-i-wyniki-konsultacji/czestotliwosci-dla-5g-konsultacje-zalozen-zagospodarowania-widma-radiowego,333.html>.

¹⁸ Więcej: <http://bip.uke.gov.pl/konsultacje-i-wyniki-konsultacji/wyniki-konsultacji-zalozen-zagospodarowania-widma-radiowego-czestotliwosci-dla-5g,497.html>.

W oparciu o uzgodniony międzynarodowo plan dla NTC poniżej pasma 700 MHz opracowano dwa warianty zwolnienia pasma 700 MHz w Polsce:

- a. wariant 1 – z minimalną liczbą zmian,
- b. wariant 2 – z dodatkowymi zamianami pomiędzy warstwami, optymalizującymi wykorzystanie kanałów w warstwie.

UKE opracował również wstępny harmonogram czasowy zmian kanałowych nadawczych stacji telewizyjnych na poszczególnych obszarach Polski w procesie zwolnienia pasma 700 MHz w zakładanym w KPD terminie udostępnienia częstotliwości.

W ostatnim kwartale 2018 r. (w dniach: 20 września, 30 października i 18 grudnia) zorganizowano cykl spotkań z nadawcami telewizyjnymi, w celu omówienia i ustalenia procesu zwolnienia przez NTC zakresu 694-790 MHz, zgodnie z treścią Decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/899 oraz zawartych na jej podstawie porozumień międzynarodowych ws. aranżacji kanałów telewizyjnych w zakresie 470-694 MHz.

Ponadto w lipcu 2018 r. UKE przeprowadził szczegółową analizę potencjalnych zakłóceń systemów szerokopasmowych na obszarze Polski, pochodzących od stacji telewizyjnych, pracujących w paśmie 700 MHz, zlokalizowanych w krajach sąsiednich spoza UE (Ukraina, Białoruś, Rosja), ze wskazaniem potencjalnie zakłóconych gmin dla każdego z bloków systemów zgodnych ze standardem IMT. Analiza została wykonana w odniesieniu do bloków częstotliwościowych o szerokości 5 MHz przewidywanych dla systemów szerokopasmowych z uwzględnieniem stacji telewizyjnych analogowych i cyfrowych.

Działania UKE na rzecz realizacji Decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/899 podejmowane do końca 2018 r. zmierzały do zwolnienia pasma 700 MHz w Polsce w podstawowym, przewidzianym tą decyzją terminie, tj. do 30 czerwca 2020 r. Taką datę zwolnienia przewidywał również opublikowany przez MC w dniu 2 lipca 2018 r. KPD. Jednocześnie procedowana w toku 2018 r. przez MC nowelizacja ustawy Pt w zakresie przepisów dotyczących gospodarowania częstotliwościami radiowymi miała przyznać UKE stosowne nowe kompetencje, służące zmianie wydanych rezerwacji częstotliwości w paśmie 700 MHz i ich migracji w niższy zakres.

Szereg wydarzeń zaistniałych w ostatnim czasie sygnalizuje jednak ryzyko niedotrzymania terminu zwolnienia pasma 700 MHz, zaś ostateczny kształt planu działań nie jest jak dotąd znany. I tak:

- a. 28 grudnia 2018 r. MC wystąpiło z wnioskiem do KE o derogację terminu udostępnienia pasma 700 MHz w Polsce na potrzeby systemów szerokopasmowych, w związku z niezakończonymi uzgodnieniami koordynacyjnymi z Rosją.
- b. 1 lutego 2019 r. MC ogłosiło tygodniowe konsultacje projektu aktualizacji KPD; zgodnie z projektem zwolnienie pasma 700 MHz miałyby nastąpić w terminie do 30 czerwca 2022 r.; jak dotąd MC nie opublikowało stanowisk zgłoszonych w toku konsultacji ani finalnej wersji KPD, w związku z czym ostateczne daty zwolnienia i udostępnienia pasma 700 MHz, jak również ewentualnego połączenia tego procesu ze zmianą standardu nadawania z DVB-T na DVB-T2, nie są znane.

- c. Na posiedzeniu Senatu w dniu 26 lutego 2019 r. obradującego nad projektem nowelizacji ustawy Pt przyjęta została, przy aprobacie przedstawicieli MC, poprawka do projektu (art. 123 ust. 2e) wyłączająca możliwość dokonania przez UKE z urzędu zmian rezerwacji częstotliwości w paśmie 700 MHz, a tym samym przeprowadzenia migracji nadawców telewizyjnych w zakres 470-694 MHz.

Tym samym, w związku z brakiem narzędzi prawnych do przeprowadzenia z urzędu migracji NTC z pasma 700 MHz, a także brakiem decyzji po stronie resortu cyfryzacji co do terminu zwolnienia tego pasma oraz ewentualnego powiązania tego procesu ze zmianą standardu nadawania, UKE nie jest aktualnie w stanie podjąć dalszych działań na rzecz realizacji Decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/899, zaś opracowany przez UKE w 2018 r. plan migracji z pasma 700 MHz stał się nieaktualny.

Plan migracji z pasma 700 MHz zostanie zaktualizowany po ustaleniu ostatecznej wersji KPD, a jego realizacja zależeć będzie od przyjęcia zapowiadanej przez MC odrębnej ustawy regulującej zagadnienia zmiany przeznaczenia pasma 700 MHz. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania nie są znane założenia do projektu tej ustawy, ani terminarz prac nad jej przygotowaniem.

Blisko dwuletnie opóźnienie we wdrożeniu zmian ustawy Pt, które mają wejść w życie w maju 2019 r. i brak narzędzi do refarmingu, uniemożliwiło przygotowanie pasma 3,5 GHz, 3,7 GHz oraz 26 GHz do wcześniejszej dystrybucji.

Mając na względzie brak narzędzi do refarmingu częstotliwości, UKE podejmował inne, opisane poniżej, działania zmierzające do weryfikacji wykorzystywania częstotliwości.

Pasmo 3,5 GHz

W przypadku pasma 3,5 GHz w 2018 r. UKE prowadził postępowania administracyjne związane z cofnięciem lub stwierdzeniem wygaśnięcia rezerwacji częstotliwości. W 2018 r. wszczęto 131 postępowań w sprawie cofnięcia rezerwacji, które:

- a. w 104 przypadkach zakończyły się wydaniem decyzji cofającej rezerwację,
- b. w 4 przypadkach zakończyły się wydaniem, na wniosek podmiotów, decyzji stwierdzającej wygaśnięcie rezerwacji,
- c. w 1 przypadku było bezprzedmiotowe (w trakcie postępowania rezerwacja utraciła ważność),
- d. w 22 przypadkach zakończyły się wydaniem decyzji umarzających postępowania,

co oznacza, że liczba rezerwacji w paśmie 3,5 GHz w 2018 r. zmniejszyła się o 109 rezerwacji, do 45.

Jednocześnie w 2018 r. odmówiono dokonania 1 rezerwacji z pasma 3,5 GHz.

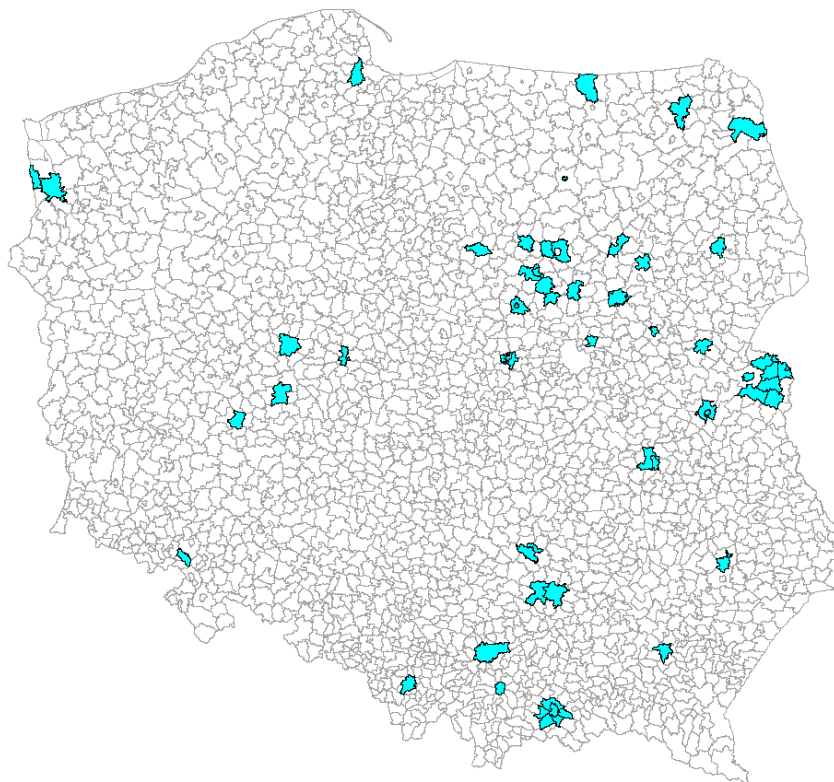
W przypadku pozwoleń radiowych w 2018 r. wydano 6 decyzji cofających pozwolenia radiowe i odmówiono udzielenia 1 pozwolenia. Na dzień przygotowania sprawozdania toczy się 6 postępowań w sprawie odmowy wydania pozwoleń radiowych.

Na dzień 21 stycznia 2019 r. w paśmie 3,5 GHz obowiązywało nadal:

- a. 45 decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości,
- b. 153 decyzji w sprawie pozwoleń radiowych.

Rysunek 5

Stan rozdysponowania rezerwacji w paśmie 3,5 GHz na 21 stycznia 2019 r.

Źródło: UKE

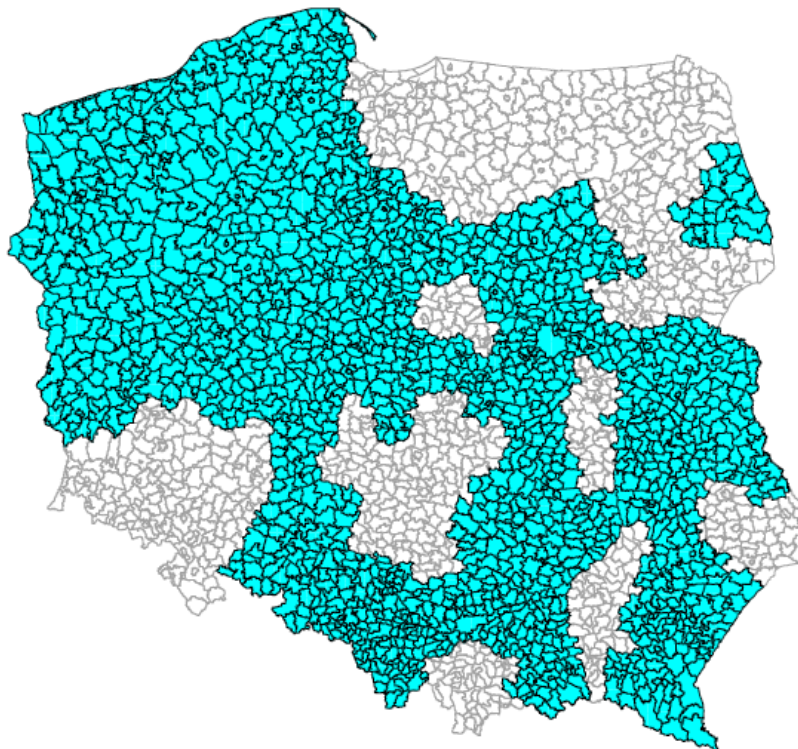
Pasmo 3,7 GHz

W 2018 r. działania UKE odnośnie udostępnienia pasma 3,7 GHz dla 5G skoncentrowane były na rezerwacjach regionalnych z zakresów 3657-3699 MHz oraz 3757-3799 MHz.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. zajętych było 39 z 61 obszarów regionalnych obejmujących łącznie 1 675 gmin.

Rysunek 6

Stan rozdysponowania rezerwacji regionalnych 3,7 GHz na 31 grudnia 2017 r.

Źródło: UKE

W ramach podjętych w 2018 r. działań, w przypadku:

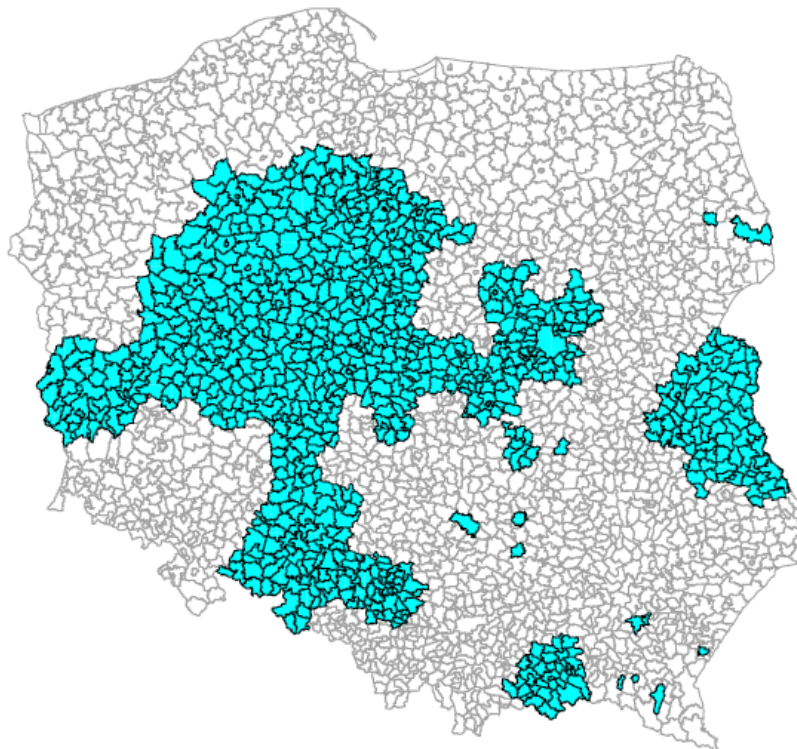
- a. 9 obszarów cofnięto rezerwację (obszary 12.1, 22.1, 22.2, 22.4, 24.3, 32.1, 32.2, 32.3 i 32.4) – łącznie zwolniono 368 gmin,
- b. 4 obszarów stwierdzono wygaśnięcie rezerwacji (obszary 06.1, 06.4, 08.1 i 26.1) – łącznie zwolniono 173 gminy,
- c. 7 obszarów zmniejszono obszar obowiązywania rezerwacji (obszar 09.2 do 2 gmin, obszar 09.3 do 4 gmin, obszar 14.1 do 1 gminy, obszar 14.2 do 3 gmin, obszar 14.7 do 9 gmin, obszar 20.1 do 2 gmin oraz obszar 26.2 do 3 gmin) – łącznie zwolniono 266 gmin,
- d. 1 obszar zmniejszono obszar (do 1 gminy) i skrócono termin obowiązywania rezerwacji (z 31 grudnia 2022 r. na 31 grudnia 2018 r.) – rezerwacja na obszarze 14.4 wygasła z końcem 2018 r. – łącznie zwolniono 35 gmin,
- e. 1 obszar skrócono termin obowiązywania rezerwacji (obszar 06.2 z 31 grudnia 2022 r. na 30 kwietnia 2019 r.) – 48 gmin zostanie zwolnionych z końcem kwietnia 2019 r.

W ramach wszczętych w 2018 r. postępowań administracyjnych zwolniono łącznie 842 gminy.

Na dzień 21 stycznia 2019 r. rezerwacje regionalne obejmowały 25 z 61 obszarów regionalnych – łącznie 833 gminy (z końcem kwietnia 2019 r. – 785 gmin).

Rysunek 7

Stan rozdysponowania rezerwacji regionalnych 3,7 GHz na 21 stycznia 2019 r.

Źródło: UKE

Jednocześnie w 2018 r. UKE odmówił dokonania rezerwacji częstotliwości z pasma 3,7 GHz w 26 przypadkach.

Pasmo 26 GHz

W związku z potencjalnym przeznaczeniem pasma 26 GHz na potrzeby sieci 5G UKE w 2018 r. kontynuował podjętą w listopadzie 2017 r. współpracę z MON (WBZC).

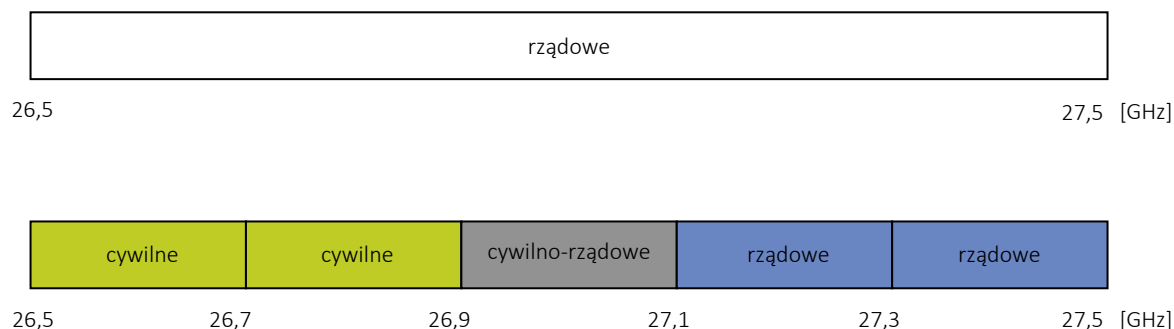
Po przeprowadzeniu cyklu spotkań w ramach Zespołu roboczego do spraw analizy i przeglądu częstotliwości i zakresów częstotliwości wykorzystywanych przez użytkowników cywilnych i wojskowych, działającego na mocy porozumienia zawartego między Ministrem Obrony Narodowej a Prezesem UKE, w listopadzie 2018 r. ustalono konieczność zmiany KTPCz, tj. przeznaczenia częstotliwości z zakresu 26,5-27,1 GHz, wskutek czego częstotliwości w zakresie:

- a. 26,5-26,9 GHz zostaną przeznaczone do użytkowania cywilnego,
- b. 26,9-27,1 GHz zostaną przeznaczone do użytkowania cywilno-rządowego.

Dzięki takim zmianom możliwe będzie udostępnienie dwóch bloków o szerokości 200 MHz każdy do użytkowania cywilnego i jednego bloku 200 MHz do użytkowania cywilno-rządowego w paśmie 26 GHz, bez konieczności reshufflingu.

Rysunek 8

Podział wykorzystania zakresu 26,5-27,5 GHz

Źródło: UKE

W związku z powyższymi ustaleniami 3 grudnia 2018 r. UKE wystąpił do Ministra Cyfryzacji o podjęcie inicjatywy legislacyjnej mającej na celu wprowadzenie zmian do KTPCz oraz o uzgodnienie na poziomie rządu dalszych zakresów w paśmie 26 GHz na potrzeby uruchomienia 5G w Polsce. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania UKE nie został poinformowany o wyniku uzgodnień pomiędzy MC a użytkownikami rządowymi, w szczególności MON, w przedmiocie pozyskania dalszych częstotliwości z pasma 26 GHz dla użytkowników cywilnych.

Pismem z dnia 3 stycznia 2019 r. UKE zwrócił się do MSWiA z prośbą o rozważenie wykorzystywania innego zakresu częstotliwości zamiast pasma 26 GHz.

Jednocześnie UKE prowadził korespondencję z obecnymi dysponentami pasma 26 GHz. 20 sierpnia 2018 r. wysłał pisma do 15 podmiotów wykorzystujących to pasmo z prośbą o rozważenie zmiany posiadanych decyzji. W odpowiedzi na pismo do UKE wpłynęło 13 odpowiedzi. 12 października 2018 r. odbyło się spotkanie z operatorem, który posiada najwięcej urządzeń w paśmie 26 GHz. Na spotkaniu omówiono sposób i koszty likwidacji stacji bazowych LMDS i radiolinii w Grupie Netia.

Na dzień 1 stycznia 2019 r. w paśmie 26 GHz obowiązywało:

- a. 8 decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości,
- b. 258 decyzji w sprawie pozwoleń radiowych.

2.8. Działania wspierające rozwój 5G

W 2018 r. UKE wydał 55 decyzji zezwalających na prowadzenie testów technologii 5G w pasmach 700 MHz oraz 3,5 GHz.

Tabela 2

Zestawienie testów 5G

Lp.	Podmiot	Lokalizacja testów	Liczba stacji bazowych	Pasma	Zasób pasma [MHz]	Data wydania decyzji	Data zakończenia testów
1	Orange Polska S.A.	Gliwice	1	3,5 GHz	160	10-08-2018	31-01-2019
2	Orange Polska S.A.	Koszalin	1	3,5 GHz	100	10-08-2018	31-01-2019
3	T-Mobile Polska S.A.	Warszawa	15	3,5 GHz	100	24-09-2018	23-09-2019
4	T-Mobile Polska S.A.	Katowice	5	3,5 GHz	100	05-11-2018	23-09-2019
5	T-Mobile Polska S.A.	Kazimierz Dolny	3	3,5 GHz	95	05-11-2018	23-09-2019
6	Orange Polska S.A.	Bytom	1	3,5 GHz	100	21-11-2018	20-11-2019
7	Orange Polska S.A.	Chorzów	10	3,5 GHz	100	21-11-2018	20-11-2019
8	Orange Polska S.A.	Katowice	6	3,5 GHz	100	21-11-2018	20-11-2019
9	Orange Polska S.A.	Piekary Śląskie	1	3,5 GHz	100	21-11-2018	20-11-2019
10	Orange Polska S.A.	Kołobrzeg	3	3,5 GHz	100	21-11-2018	20-11-2019
11	Politechnika Łódzka (we współpracy z Ericsson sp. z o.o.)	Łódź	5	700 MHz	10	29-11-2018	31-12-2019
12	Politechnika Łódzka (we współpracy z Ericsson sp. z o.o.)	Łódź	4	3,5 GHz	60	29-11-2018	31-12-2019

Źródło: UKE

2.9. Gospodarowanie zasobami częstotliwości

W 2018 r. UKE na bieżąco wydawał pozwolenia radiowe i decyzje, które je zmieniały, a także świadectwa radiooperatora.

W 2018 r. we wszystkich służbach UKE wydał łącznie 27 519 decyzji związanych z obsługą wykorzystania częstotliwości.

Tabela 3

Decyzje związane z obsługą wykorzystania częstotliwości

Lp.	Rodzaj decyzji	Liczba
1	Decyzje w służbie stałej typu punkt – punkt	12 280
2	Decyzje w służbie stałej typu punkt – wiele punktów	325
3	Decyzje w służbie ruchomej dla operatorów sieci komórkowych	8 804
4	Decyzje w służbie ruchomej dla sieci RRL	1 237
5	Decyzje w służbach lotniczych	1 335
6	Decyzje w służbach morskich	790
7	Decyzje w służbie radiodifuzyjnej dla radiofonii	818
8	Decyzje w służbie radiodifuzyjnej dla telewizji	73
9	Decyzje w służbach satelitarnych	58
10	Decyzje w służbie amatorskiej	1 692
11	Decyzje w zakresie wykorzystania PLB (osobisty nadajnik lokalizacyjny)	107
Razem		27 519

Źródło: UKE

Dodatkowo UKE dokonał, zgodnie z art. 144c ustawy Pt, 14 021 wpisów do rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia, pracujących w stacjach bazowych telefonii komórkowej.

W 2018 r. UKE przeprowadził egzaminy na świadectwo radiooperatora w trakcie 161 sesji egzaminacyjnych oraz wydał 5 012 świadectw uprawniających do obsługi urządzeń radiowych.

Tabela 4

Świadectwa uprawniające do obsługi urządzeń radiowych

Lp.	Rodzaj świadectwa	Liczba
1	Świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej	3 325
2	Świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej	800
3	Świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej	887
Razem		5 012

Źródło: UKE

W ramach współpracy z organami regulacyjnymi innych państw w 2018 r. zawarto następujące porozumienia dotyczące wykorzystywania częstotliwości w obszarach przygranicznych:

- a. Umowa między administracjami Polski i Niemiec dotycząca strefy koordynacyjnej na terytorium Niemiec dla pasma VHF III (170-230 MHz) (Moguncja, 23 stycznia 2018 r.),
- b. Uzgodnienia techniczne pomiędzy Urzędem Komunikacji Elektronicznej Rzeczypospolitej Polskiej i Urzędem Regulacji Komunikacji Republiki Litwy w sprawie wykorzystania zakresów częstotliwości 880-915 MHz i 925-960 MHz przez systemy ziemskie w rejonach przygranicznych (Warszawa, 20 grudnia 2018 r.),
- c. Uzgodnienia techniczne pomiędzy Urzędem Komunikacji Elektronicznej Rzeczypospolitej Polskiej i Urzędem Regulacji Komunikacji Republiki Litwy w sprawie wykorzystania zakresów częstotliwości 1710-1785 MHz i 1805-1880 MHz przez systemy ziemskie w rejonach przygranicznych (Warszawa, 20 grudnia 2018 r.),
- d. Podstawy i kryteria techniczne dotyczące wykorzystywania zakresu częstotliwości 3400-3800 MHz przez ziemskie sieci łączności w służbie ruchomej i stałej w obszarach przygranicznych uzgodnione pomiędzy Urzędem Regulacji Komunikacji Republiki Litwy i Urzędem Komunikacji Elektronicznej Rzeczypospolitej Polskiej (Warszawa, 20 grudnia 2018 r.).

W ramach uzgodnień międzynarodowych dotyczących uwzględnienia kanałów częstotliwości dla naziemnej telewizji cyfrowej po zwolnieniu pasma 700 MHz zawarto następujące porozumienia:

- a. Porozumienie koordynacyjne dotyczące Naziemnej Telewizji Cyfrowej w zakresie 470-694 MHz pomiędzy Niemcami a Polską (Moguncja, 23 stycznia 2018 r.),
- b. Uzupelnienie kryteriów i podstaw technicznych dotyczących Naziemnej Telewizji Cyfrowej w zakresie 470-694 MHz pomiędzy Urzędem Regulacji Komunikacji Republiki Litwy i Urzędem Komunikacji Elektronicznej Rzeczypospolitej Polskiej (Bruksela, 5 czerwca 2018 r.).

Ponadto w 2018 r. UKE ogłosił plan zagospodarowania częstotliwości dla zakresu 3400-3600 MHz

(Zarządzenie Nr 3 Prezesa UKE z 26 stycznia 2018 r.) oraz rozpoczął prace nad zmianą planu zagospodarowania częstotliwości dla zakresu 174-230 MHz. Zarządzenie Nr 1 Prezesa UKE w sprawie zmiany planu zagospodarowania częstotliwości dla zakresu 174-230 MHz zostało opublikowane 14 stycznia 2019 r.

2.10. Analiza usług OTT

W związku z intensywnym rozwojem usług Over-The-Top (OTT) w 2018 r. UKE zlecił przeprowadzenie ich badania. W jego wyniku w grudniu 2018 r. opracowany został raport pt. „Działalność dostawców usług OTT w kontekście wpływu świadczonych przez nich usług na rynek telekomunikacyjny w Polsce oraz ekonomicznego podejścia do kwestii operator – dostawca OTT”. Zawiera on informacje na temat dostawców OTT działających na polskim rynku wraz z zakresem oferowanych przez nich usług.

Po opracowaniu raportu UKE dokonał jego analizy pod kątem porównania działalności OTT w innych krajach. Analiza wykazała, że w Polsce penetracja usługami OTT jest wciąż na niższym poziomie niż w najlepiej rozwiniętych pod tym względem krajach. Najbardziej popularne w Polsce komunikatory tekstowe dostępne są za darmo, a dostawcy usługi zarabiają głównie na reklamach i danych użytkowników. W zakresie komunikacji głosowej VoIP i wideo połączenia wykonywane w ramach danej aplikacji również są darmowe, a opłata wiąże się z połączeniami do telefonii stacjonarnej i mobilnej oraz z dodatkowymi usługami. Najbardziej popularne obecnie w Polsce komunikatory to: Messenger, Skype, GG, Whatsapp i Viber. Z raportu wynika, że dane rynkowe i badania konsumenckie nie wskazują jednoznacznie na występowanie pełnej substytucyjności usług OTT względem wybranych usług telekomunikacyjnych. Są one raczej względem nich komplementarne, chociaż w niektórych obszarach jednak z nimi konkurują.

W raporcie zawarto ponadto analizę możliwości pozyskiwania przez UKE informacji od podmiotów niebędących przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, a także możliwości zastosowania prawa polskiego do tych dostawców OTT, których usługi są dostępne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a których siedziby znajdują się za granicą. Przepisy prawa polskiego nie wykluczają możliwości regulacji usług OTT przez UKE. Dodatkowo prawo krajowe umożliwia żądanie informacji od tych dostawców OTT, którzy zarejestrowani są w RPT. W przypadku pozostałych OTT wymaga to skorzystania z pomocy innych organów państwa.

2.11. Badanie start-upów technologicznych

Z uwagi na fakt, iż jednym z obszarów działalności UKE jest wspieranie polskich innowacyjnych rozwiązań i przedsiębiorstw, w 2018 r. przeprowadzono badanie podmiotów typu start-up technologiczny. Uczestniczyły w nim 52 start-upy (indywidualnych pogłębionych wywiadów udzieliło ich 20 przedstawicieli).

Badanie obejmowało szeroki zakres funkcjonowania rynku telekomunikacyjnego. Zebrano opinie dotyczące m.in. wykorzystania usług telekomunikacyjnych, w tym usług OTT. Pytania odnosiły

się również do wpływu rozwoju sieci 5G na działalność start-upów oraz bezpieczeństwo w Internecie. Przedstawiciele start-upów ocenili rynek telekomunikacyjny i zmiany, jakie na nim zachodzą.

Ważnym aspektem całego przedsięwzięcia były wyjaśnienia udzielone w trakcie wywiadów indywidualnych. Przedsiębiorcy wypowiedzieli się na temat źródeł pomysłów na tego typu biznes, czy potrzeb i wyzwań stojących przed nimi. Zapytano o poziom ich innowacyjności oraz plany inwestycyjne. Udało się określić kluczowe czynniki dla rozwoju start-upów technologicznych oraz modele i kanały sprzedaży, w tym na rynku międzynarodowym. Istotny element badania stanowiła tematyka współpracy start-upów z innymi podmiotami, w tym telekomunikacyjnymi.

2.12. Rozwój rynku pocztowego

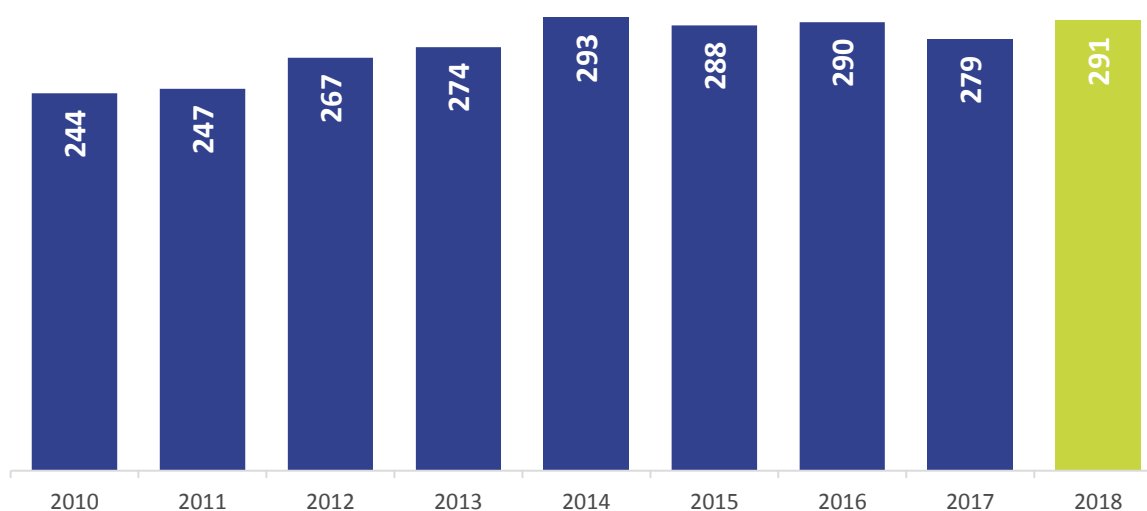
W 2018 r. do UKE wpłynęło:

- 37 wniosków o wpis do rejestru operatorów pocztowych (ROP),
- 12 wniosków o wykreślenie z ROP,
- 4 wnioski o zawieszenie wykonywania działalności pocztowej,
- 24 wnioski o zmianę danych w zakresie objętym wnioskiem o wpis do ROP.

12 podmiotów zostało wykreślonych z ROP z urzędu na skutek stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania działalności pocztowej (podmioty te zostały wcześniej wykreślone z CEIDG lub KRS). Ogółem wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. w ROP znajdowały się 292 podmioty, w tym Poczta Polska i 291 operatorów nieświadczących usług powszechnych.

Wykres 10

Alternatywni operatorzy pocztowi wpisani do ROP

Źródło: UKE

Warsztaty dla operatorów pocztowych

W 2018 r. UKE dwukrotnie zorganizował warsztaty dla przedstawicieli operatorów pocztowych:

- a. Obowiązek przedłożenia sprawozdania z działalności pocztowej: przeprowadzone 21 lutego 2018 r. warsztaty dotyczyły prawidłowego wypełniania formularzy sprawozdawczych oraz wymagań sprawozdawczych wynikających z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/644 w sprawie transgranicznych usług doręczania paczek (Rozporządzenie (UE)),
- b. Paczki transgraniczne – obowiązki informacyjne: przeprowadzone 13 grudnia 2018 r. warsztaty zostały poświęcone obowiązkom informacyjnym wynikającym z Rozporządzenia (UE), którego celem jest wspieranie konkurencji poprzez zapewnienie większej przejrzystości cen dostaw paczek transgranicznych oraz skuteczniejsze monitorowanie stanu rozwoju rynku pocztowego.

Analizy rynku pocztowego

W 2018 r. UKE przeprowadził analizy funkcjonowania rynku pocztowego oraz opracował:

- **Raport o stanie rynku pocztowego w 2017 roku** – zawiera informacje o funkcjonowaniu rynku pocztowego sporządzone na podstawie danych przekazanych przez operatorów pocztowych w sprawozdaniach z ich działalności w 2017 r. Analizie została poddana działalność Poczty Polskiej jako operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych oraz 142 operatorów alternatywnych. Dokonano także analizy poszczególnych segmentów rynku pocztowego. Zgodnie z przepisami ustawy Pp, Prezes UKE przedłożył Ministrowi Infrastruktury raport o stanie rynku pocztowego w 2017 roku, łącznie z wynikami kontroli działalności pocztowej. Raport został także opublikowany w BIP UKE.
- **Raport Prezesa UKE z badań czasu przebiegu przesyłek pocztowych uzyskanego w zakresie usług powszechnych w obrocie krajowym za rok 2017** – omawia przeprowadzone w 2017 r. badania czasu przebiegu przesyłek listowych nierejestrowanych ekonomicznych i priorytetowych oraz paczek pocztowych ekonomicznych i priorytetowych uzyskanego w 2017 r. w zakresie usług powszechnych w obrocie krajowym przez Poczta Polską. Wyniki badania czasu przebiegu przesyłek pocztowych zostały porównane z celami w zakresie terminowości określonymi przepisami prawa. Zgodnie z przepisami ustawy Pp, UKE opublikował raport z badań czasu przebiegu przesyłek pocztowych uzyskanego w zakresie usług powszechnych w obrocie krajowym za rok 2017 w BIP UKE.
- **Poradnik dla operatorów pocztowych – Paczki transgraniczne obowiązki informacyjne** – zawiera podstawowe, praktyczne informacje na temat sposobu realizacji obowiązków sprawozdawczych wynikających z Rozporządzenia (UE). Poradnik został opublikowany wraz z niezbędnymi dokumentami i materiałami na stronie internetowej UKE do wykorzystania przez operatorów pocztowych działających na polskim rynku jako pomoc przy realizacji nowych wymagań informacyjnych.

Sporządzając i upubliczniając Raport o stanie rynku pocztowego za rok 2017 oraz Raport Prezesa UKE z badań czasu przebiegu przesyłek pocztowych uzyskanego w zakresie usług powszechnych w obrocie krajowym za rok 2017, zapewniono uczestnikom rynku pocztowego szersze i praktyczne informacje na temat jego funkcjonowania.

Opracowując i udostępniając Poradnik dla operatorów pocztowych – Paczki transgraniczne obowiązki informacyjne, UKE zapewnił operatorom pocztowym niezbędne informacje i wskazówki ułatwiające realizację obowiązków sprawozdawczych określonych w Rozporządzeniu (UE).

3. Konkurencja dzięki optymalnym regulacjom

3.1. Regulacje rynków właściwych

Przegląd rynków właściwych

Jednym z głównych zadań UKE jest dokonywanie przeglądów rynków właściwych, w wyniku których stwierdza się występowanie skutecznej konkurencji, bądź występowanie przedsiębiorcy o znaczącej pozycji rynkowej (SMP). Punktem wyjścia do przeglądów jest właściwe przeanalizowanie oraz zdefiniowanie rynków, a następnie, w przypadku stwierdzenia SMP, nałożenie stosownych obowiązków regulacyjnych.

Biorąc pod uwagę wyniki analiz rynkowych w 2018 r. UKE wydał decyzje deregulacyjne w sprawie:

- a. krajowego rynku świadczenia usługi przyłączenia do stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej i utrzymania w gotowości do świadczenia usług telekomunikacyjnych dla konsumentów (rynek 1/2003),
- b. krajowego rynku świadczenia usługi przyłączenia do stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej i utrzymania w gotowości do świadczenia usług telekomunikacyjnych dla użytkowników końcowych z wyłączeniem konsumentów (rynek 2/2003),
- c. krajowego rynku świadczenia usługi rozpoczynania połączeń w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej (sieci telefonicznej w stałej lokalizacji; rynek 8/2003).

W 2018 r. UKE wydał także decyzje regulacyjne dla:

- a. krajowego hurtowego rynku świadczenia usługi transmisji programów radiofonicznych w celu dostarczania treści radiofonicznych użytkownikom końcowym (rynek 18/2003),
- b. krajowego hurtowego rynku świadczenia usługi transmisji programów telewizyjnych w celu dostarczania treści telewizyjnych użytkownikom końcowym (rynek 18/2003).

Hurtowy rynek świadczenia usługi transmisji programów radiofonicznych lub telewizyjnych w celu dostarczania treści radiofonicznych lub telewizyjnych użytkownikom końcowym (rynek 18/2003)

Nowe decyzje SMP zostały wydane 17 stycznia 2018 r. Regulacja rynku 18/2003 ma na celu wyeliminowanie problemów związanych z nadużywaniem znaczącej pozycji rynkowej przez EmiTel sp. z o.o. (EmiTel), w szczególności:

- a. umożliwienie korzystania z infrastruktury EmiTel przez operatorów alternatywnych na przejrzystych warunkach w oparciu o racjonalne i uzasadnione opłaty,
- b. ograniczenie możliwości różnicowania cen przez EmiTel w zależności od warunków konkurencyjnych na danym obszarze lokalnym,
- c. ograniczenie możliwości stosowania negatywnych praktyk rynkowych typu Margin Squeeze i subsydiowania skrośnego przez EmiTel,
- d. stworzenie operatorom alternatywnym warunków do przedstawienia kompleksowych ofert na nadawanie sygnału obejmującego obszar całego kraju, konkurencyjnych kosztowo

wobec ofert EmiTel i odpowiadających potrzebom nadawców.

Środkiem do osiągnięcia tych celów jest wypełnienie przez EmiTel obowiązków regulacyjnych:

- a. zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego (w tym do linii i łączy, systemów transmisyjnych oraz urządzeń telekomunikacyjnych, w tym związanych z zapewnieniem usługi dosyłu),
- b. niedyskryminacji i przejrzystości,
- c. ustalania opłat w oparciu o koszty ponoszone,
- d. przygotowania i stosowania oferty ramowej,
- e. rachunkowości regulacyjnej.

Hurtowy rynek świadczenia usługi zakańczania połączeń w poszczególnych publicznych sieciach telefonicznych w stałej lokalizacji (rynek 1/2014)

21 maja 2018 r. wszczęto postępowania dotyczące rynków 1/2014, a w dniach 30 maja – 29 czerwca 2018 r. odbyło się postępowanie konsultacyjne projektów decyzji dla 75 operatorów, podczas którego wpłynęły 93 niezastrzeżone stanowiska. Jednakże, w związku z potrzebą uaktualnienia danych do analizy rynkowej oraz modelu BU-LRIC UKE zdecydował o wszczęciu nowych postępowań regulacyjnych, co miało miejsce 6 grudnia 2018 r. 19 grudnia 2018 r. rozpoczęto postępowania konsultacyjne 192 projektów nowych rozstrzygnięć. Konsultowane projekty są decyzjami częściowymi, w których wobec operatorów SMP zastosowano obowiązki regulacyjne z wyjątkiem określenia stawki za zakańczanie połączeń, która zostanie określona w następnej decyzji UKE.

Hurtowy rynek usługi lokalnego dostępu w stałej lokalizacji (rynek 3a/2014) oraz hurtowy rynek usługi centralnego dostępu w stałej lokalizacji dla produktów rynku masowego (rynek 3b/2014)

W 2018 r. UKE kontynuował prace związane z ostatecznym ustaleniem podejścia do regulacji rynku 3a i 3b/2014, jak również przeprowadził stosowną analizę rynkową.

4 grudnia 2018 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami KE, podczas którego przedstawiono założenia regulacji obu wspomnianych rynków właściwych.

2 stycznia 2019 r. wszczęto stosowne postępowania administracyjne, a 10 stycznia 2019 r. rozpoczęły się postępowania konsultacyjne projektów rozstrzygnięć dla OPL.

Kwestia opóźnień w przeglądach rynków właściwych

UKE zintensyfikował w 2018 r. eliminację opóźnień w cyklicznych przeglądach rynków, których to 3-letnie okresy są sformalizowane przez KE. Działania te objęły wspomniane już zakończenie przeglądu i wydanie decyzji dla rynku 18/2003, 1/2003, 2/2003 i 8/2003 oraz rozpoczęcie fazy analizy rynku 1/2014 wraz z zaawansowanymi pracami nad projektami decyzji.

Efekty regulacji rynków właściwych:

- deregulacja rynków 1, 2 i 8/2003,
- ponowne wyznaczenie EmiTel jako operatora SMP na rynku 18/2003,
- wszczęcie postępowania administracyjnego dla rynków 1/2014,
- analiza i wszczęcie postępowań dla rynku 3a i 3b/2014.

3.2. Efektywna współpraca międzyoperatorska

Decyzje zmieniające lub zatwierdzające oferty ramowe

UKE kontynuował w 2018 r. proces dostosowywania treści ofert ramowych do zmieniających się warunków rynkowych zgodnie z przesłankami wskazanymi w art. 43 ust. 1 i ust. 2 ustawy Pt.

25 września 2018 r. UKE wydał decyzję w sprawie zmiany Oferty SOR poprzez obniżenie wysokości opłaty abonamentowej za Usługę WLR POTS. UKE uznał, że dotychczasowa opłata w wysokości 20,05 PLN nie spełnia wymogu zapewnienia konkurencyjności na rynku stacjonarnych usług głosowych i obniżył ją do poziomu 18,82 PLN.

8 października 2018 r. wydał decyzję w sprawie zmiany Oferty SOR poprzez wykreślenie opłaty za usługę przeniesienia numeru. Dotychczasowa opłata w wysokości 25,39 PLN, w ocenie UKE, nie spełniała wymogu zapewnienia konkurencyjności na rynku stacjonarnych usług głosowych.

20 grudnia 2018 r. UKE wydał decyzję odmawiającą zatwierdzenia zmiany Oferty SOR na wniosek OPL. OPL wnioskuje o wykreślenie synchronizacji Interfejsu Systemu Informatycznego z PLI CBD w procesie realizacji zamówienia na Usługę Regulowaną OPL, powiązaną z usługą przeniesienia numeru. UKE uznał, że propozycja OPL nie odpowiadała przepisom prawa i potrzebom rynku, a aktualne brzmienie Oferty SOR nie wymaga zmian.

24 kwietnia 2018 r. wszczęto postępowanie administracyjne w przedmiocie zatwierdzenia projektu oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym w celu świadczenia usługi transmisji radiofonicznych oraz telewizyjnych przez EmiTel. W dniach 3 grudnia 2018 r. – 2 stycznia 2019 r. przeprowadzono postępowanie konsultacyjne projektu decyzji.

Decyzje zobowiązujące do zmiany Oferty SOR

25 października 2018 r. UKE wydał decyzję odmawiającą zobowiązania OPL do zmiany Oferty SOR polegającej na rozdzieleniu pozycji cennikowej „Uruchomienie usługi w technologii xPON(FTTH)” na dwie alternatywne usługi: uruchomienie usługi w technologii xPON(FTTH) na łączu aktywnym oraz uruchomienie usługi w technologii xPON(FTTH) na łączu nieaktywnym. Postępowanie było prowadzone na wniosek Netii S.A. (Netia). W ocenie UKE nie wystąpiła zmiana warunków rynkowych oraz nie nastąpiły zmiany zapotrzebowania na usługi, które uzasadniałyby wydanie decyzji zobowiązującej OPL. UKE stwierdził, że penetracja usługami realizowanymi w technologii światłowodowej (zarówno na rynku detalicznym, jak i hurtowym) jest zbyt niska i rozdzielenie opłaty na tym etapie rozwoju rynku byłoby niekorzystne dla dalszego rozwoju polskiego rynku telekomunikacyjnego w obszarze inwestycji światłowodowych. Analiza ofert detalicznych największych operatorów potwierdziła, że rozwiązanie o które wnioskuje Netia, nie jest

stosowane na rynku polskim. Również operatorzy SMP z innych krajów UE, co do zasady, nie stosują podziału na łącze aktywne i nieaktywne na rynku świadczenia hurtowych usług dostępu szerokopasmowego. 13 listopada 2018 r. Netia złożyła wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Rachunkowość regulacyjna – Instrukcja z rachunkowości regulacyjnej OPL za 2017 r. i Opis kalkulacji kosztów na rok 2019, wskaźnik WACC

Po przeprowadzeniu analiz rynkowych na podstawie art. 21 ustawy Pt UKE ustalił brak skutecznej konkurencji oraz wyznaczył OPL jako przedsiębiorcę posiadającego znaczącą pozycję rynkową, a także nałożył na OPL m.in.:

- a. obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy Pt zgodnie z zatwierdzoną przez UKE instrukcją, na następujących rynkach właściwych:
  - decyzją DART- SMP-6040-5/09(22) z 22 września 2009 r. na rynku świadczenia usługi zakańczania połączeń w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej Telekomunikacji Polskiej S.A. (rynek 3/2007),
  - decyzją DART-SMP-6040-2/10(52) z 30 grudnia 2010 r. na rynku świadczenia usług hurtowego (fizycznego) dostępu do infrastruktury sieciowej (w tym dostępu dzielonego lub w pełni uwolnionego) w stałej lokalizacji (rynek 4/2007),
  - decyzją DART-SMP-6040-5/10(42) z 5 sierpnia 2011 r. na rynku świadczenia usługi rozpoczynania połączeń w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej Telekomunikacji Polskiej S.A. (rynek 2/2007),
  - decyzją DART-SMP-6040-1/14(121) z 7 października 2014 r. na rynku świadczenia hurtowych usług dostępu szerokopasmowego (rynek 5/2007),
  - decyzją DART.SMP.6040.1.2015.51 z 16 września 2015 r. na rynku świadczenia hurtowych usług dostępu wysokiej jakości w stałej lokalizacji do 2 Mbit/s włącznie (rynek 4/2015),
- b. obowiązek kalkulacji kosztów na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy Pt zgodnie z zatwierdzonym przez UKE opisem kalkulacji kosztów na rynku 5/2007,
- c. obowiązek wyznaczania opłat w oparciu o koszty ponoszone na podstawie art. 40 ustawy Pt na rynku 2/2007, rynku 3/2007, rynku 4/2007, rynku 4/2015.

4 kwietnia 2018 r. UKE wydał decyzję (Decyzja I) zatwierdzającą instrukcję z rachunkowości regulacyjnej OPL za rok 2017 oraz opis kalkulacji kosztów Usług BSA na rok 2019 (Opis kalkulacji 2019). Decyzja I została utrzymana w mocy decyzją z 4 czerwca 2018 r. (Decyzja II).

Opis kalkulacji 2019 dotyczy kalkulacji kosztów bieżących dostępowej sieci światłowodowej oraz sieci miedzianej według metody LRIC¹⁹. Zatwierdzony Opis kalkulacji 2019, zgodny z Zaleceniem KE²⁰, wychodzi naprzeciw założeniom dotyczącym w szczególności: wyceny elementów sieci światłowodowej, okresu ekonomicznej użyteczności aktywów oraz wolumenu łączy abonenckich.

¹⁹ Metoda długookresowych kosztów przyrostowych wraz z narzutem kosztów wspólnych.

²⁰ Zalecenie Komisji Europejskiej (Zalecenie KE) z dnia 11 września 2013 r. w sprawie jednolitych obowiązków niedyskryminacji i metod kalkulacji kosztów w celu promowania konkurencji i poprawienia otoczenia dla inwestycji w sieci szerokopasmowe.

W trakcie uzgodnień UKE wzywał OPL do dokonania zmian Instrukcji 2017 i Opisu kalkulacji 2019 oraz do przedstawienia wyjaśnień. OPL dokonała zmian i modyfikacji dokumentów, w efekcie czego UKE zatwierdził uzgodnioną Instrukcję 2017 i Opis kalkulacji 2019 bez zmian.

11 kwietnia 2018 r. UKE wydał decyzję określającą wskaźnik WACC dla OPL dla usług na rynku 5/2007. Dla Usług BSA realizowanych w oparciu o infrastrukturę światłowodową wskaźnik WACC został określony w wysokości 9,37%, dla pozostałych Usług BSA, w zakresie w jakim są one realizowane w oparciu o infrastrukturę miedzianą - na poziomie 8,12%.

Ww. wskaźniki zostały zastosowane przez OPL w kalkulacji kosztów Usługi BSA na 2019 r.

Realizacja obowiązków z art. 38 ustawy Pt

13 sierpnia 2018 r. zakończyło się badanie sprawozdania z prowadzonej przez OPL rachunkowości regulacyjnej (art. 38 ustawy Pt) dotyczącego roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2017 r. oraz wyników kalkulacji kosztów uzasadnionych (art. 39 ustawy Pt) na rok 2019 (o którym mowa w art. 53 ust. 5 ustawy Pt), których dotyczyły Decyzja I i Decyzja II. Biegły rewident wydał pozytywną opinię z badania, stwierdzając prawidłowość kalkulacji kosztów dla rynku 5/2007.

Sprawozdanie z prowadzonej przez OPL rachunkowości regulacyjnej dotyczące roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2017 r. w zakresie rynku 2/2007, rynku 3/2007, rynku 4/2007, rynku 4/2015 oraz rynku 5/2007, pozytywnie zaopiniowane przez biegłego rewidenta dostarczyło UKE informacji, że w roku 2017 OPL nie stosowała dyskryminacji cenowej wobec operatorów alternatywnych (OA), również nie zachodziło subsydiowanie pomiędzy wyodrębnionymi działalnościami OPL.

Realizacja obowiązków z art. 39 ustawy Pt

Niezależny biegły rewident 13 sierpnia 2018 r. pozytywnie zaopiniował wyniki kalkulacji kosztów na rynku 5/2007 na rok 2019. Analiza wyników kalkulacji przedstawionych przez OPL kosztów dokonana przez UKE wykazała jedynie nieznaczne zmiany, bądź też brak zmian poziomu kosztów, wobec kosztów z roku poprzedniego. Wobec powyższego w ocenie UKE, nie było potrzeby zmiany Oferty SOR w zakresie wysokości opłat w oparciu o przesłanki wynikające z ustawy Pt. Ponadto nie wpłynęły do UKE wnioski o zmianę Oferty SOR w zakresie opłat na rynku 5/2007.

Z uwagi na wskazane okoliczności opłaty nie uległy zmianie, a obowiązującymi na rynku 5/2007 są opłaty zatwierdzone decyzją UKE z 25 maja 2017 r. w części zmieniającą, a w części utrzymującą w mocy decyzję UKE z 11 sierpnia 2016 r.

Testy MS/PS przeprowadzone w 2018 r.

W 2018 r. UKE rozpatrzył 8 wniosków o Testy MS dla 28 promocji detalicznych, z czego 10 promocji detalicznych dotyczyło usług realizowanych w technologii xDSL, zaś 18 promocji detalicznych dotyczyło usług realizowanych w technologii FTTH.

Analiza skutków rynkowych konsolidacji Cyfrowego Polsatu i Netii oraz Vectra i Multimedia Polska

Celem działań UKE było wsparcie Prezesa UOKiK w podjęciu decyzji dotyczącej konsolidacji na rynku telekomunikacyjnym poprzez przeprowadzenie kompleksowej analizy wielu aspektów, na które konsolidacja na rynku telekomunikacyjnym może mieć wpływ, m.in. na poziom cen, stopień konkurencji oraz efekty dla klienta końcowego. Został również zbadany wpływ planowanej koncentracji na rynki hurtowe oraz dla konsolidacji Cyfrowego Polsatu i Netii na posiadane zasoby częstotliwości. Na podstawie danych pochodzących z inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych, przeanalizowane zostały pozycje Cyfrowego Polsatu i Netii oraz Vectry i Multimedia Polska na rynku krajowym, zbadana dostępność infrastruktury oraz zidentyfikowane zostały problemy rynkowe. Następnie przeprowadzona została analiza cenników oferowanych usług. Pozwoliło to na scharakteryzowanie pakietów usług operatorów zarówno ze względu na cenę, zawartość oraz konfigurację pakietów, jak i miejsce ich świadczenia. Dzięki temu można było przeanalizować lokalność oferowanych usług. Dla konsolidacji Vectry i Multimedia Polska przeprowadzona została również analiza koszyków usług oraz analiza profili klientów. Na uprzednio scharakteryzowane usługi Vectry nałożeni zostali po przeprowadzeniu profilowania potencjalni klienci Multimedia. Pozwoliło to ocenić potencjalne skutki konsolidacji dla klientów końcowych oraz umożliwiło podjęcie odpowiednich kroków w celu ich ochrony. W efekcie wydana została opinia na temat konsolidacji, uwzględniająca interes konsumentów oraz pozwalająca podjąć odpowiednie środki w celu ich ochrony.

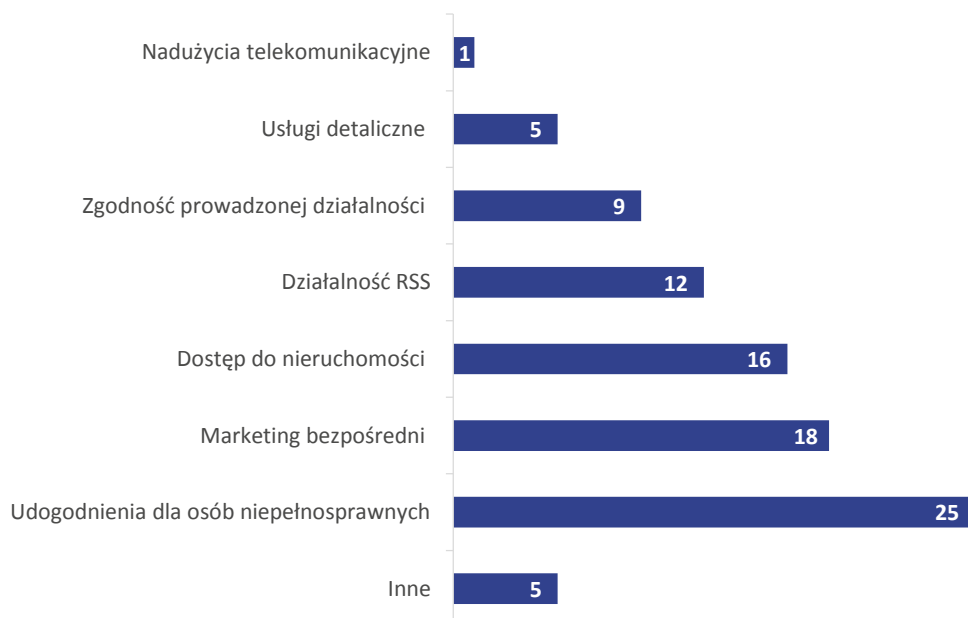
3.3. Kontrole w zakresie telekomunikacji

W 2018 r. UKE przeprowadził 91 kontroli w zakresie telekomunikacji, przede wszystkim w obszarach:

- a. warunków świadczenia usług telekomunikacyjnych użytkownikom końcowym określonych we wzorcach umownych oraz trybu postępowania reklamacyjnego,
- b. warunków dostępu przedsiębiorców telekomunikacyjnych do nieruchomości określonych w decyzjach wydawanych przez UKE,
- c. wykorzystywania urządzeń końcowych przy prowadzeniu marketingu bezpośredniego,
- d. wykonywania rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych przez dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych,
- e. zgodności działalności przedsiębiorców z art. 10, 12 ustawy Pt,
- f. wykonania przepisów megaustawy, z której wynikają obowiązki w zakresie zapewnienia dostępu hurtowego do sieci telekomunikacyjnych zrealizowanych zgodnie z tą ustawą,
- g. nadużyć telekomunikacyjnych polegających na generowaniu tzw. sztucznego ruchu.

Wykres 11

Liczba kontroli w poszczególnych obszarach

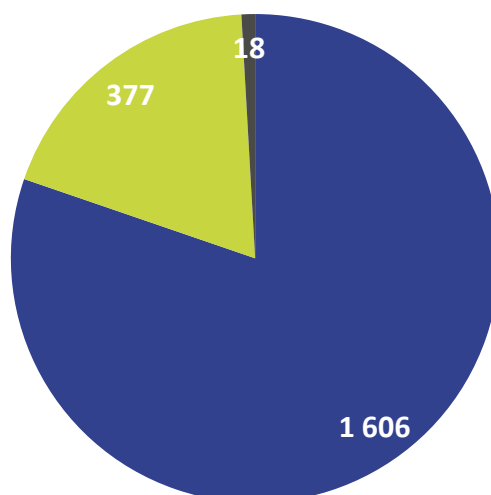

Źródło: UKE

W 2018 r. UKE prowadził i zakończył 2 001 postępowań administracyjnych w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej, służących przede wszystkim badaniu przez UKE przestrzegania przez podmioty zobowiązane podstawowych obowiązków wynikających z ustawy Pt oraz megaustawy, w szczególności obowiązków sprawozdawczych.

Wykres 12

Sposób zakończenia postępowań w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej

■ Nałożenie kary ■ Umorzenie ■ Odstąpienie

Źródło: UKE

Do najważniejszych postępowań zakończonych w 2018 r. zaliczyć należy sprawy w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej wobec:

- a. OPL – kara w wysokości 11 mln PLN za niewypełnianie obowiązków dotyczących ofert określających ramowe warunki umów o dostępie poprzez niezapewnianie możliwości realizacji obowiązku wysyłki do systemu PLI CBD komunikatów podczas przeprowadzania procesów przenoszenia numerów,
- b. OPL – kary w łącznej wysokości 9,1 mln PLN za wykorzystywanie automatycznych systemów wywołujących do celów marketingu bezpośredniego (wysyłkę smsów marketingowych) i niewykazanie posiadania wymaganych w takim przypadku zgód abonentów lub użytkowników końcowych,
- c. 4Carriers sp. z o.o. – kary w łącznej wysokości 2,2 mln PLN za dokonywanie zamiany z zagranicznych na krajowe oznaczeń numerów inicjujących połączenia i wykorzystywanie do tego numeracji krajowej przyznanej innym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym,
- d. Netcentrica sp. z o.o. – kary w łącznej wysokości 70 000 PLN za niewypełnianie warunków kierowania ruchu telekomunikacyjnego wynikających z zawartych umów międzyoperatorskich oraz za wykorzystywanie bez uprawnień numeru 118913, przydzielonego OPL w celu świadczenia usługi OBN.

3.4. Kontrole w zakresie gospodarki częstotliwościami

UKE prowadził w 2018 r. za pośrednictwem delegatur stały oraz doraźny monitoring widma częstotliwości radiowych za pomocą:

- a. Pomiarowych Stacji Stałych wchodzących w skład Krajowego Automatycznego Systemu Monitoringu Widma Radiowego (KASMON),
- b. Ruchomych Stacji Pomiarowych,
- c. Ruchomych Stacji Monitoringowych.

Stałym monitoringiem objęto:

- a. 702 urządzenia radiowe nadawcze i nadawczo-odbiorcze, wobec których przeprowadzono w ciągu roku 105 300 pomiarów parametrów emisji,
- b. 128 emisji częstotliwości bezpieczeństwa w celu ochrony przed zakłóceniami.

Doraźnym monitoringiem objęto:

- a. 1 868 urządzeń radiowych nadawczych i nadawczo-odbiorczych,
- b. 2 314 pasm częstotliwości pod kątem efektywnej zajętości kanałów częstotliwości.

Ponadto w 2018 r. UKE za pośrednictwem delegatur przeprowadził:

- a. 606 postępowań kontrolnych wobec użytkowników urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych,
- b. 46 postępowań pokontrolnych będących efektem stwierdzonych w trakcie kontroli

- nieprawidłowości (w tym 33 decyzje z art. 201 ustawy Pt),
- c. 67 postępowań administracyjnych w sprawie używania urządzenia radiowego bez pozwolenia (art. 203 ustawy Pt),
- d. 9 postępowań w sprawie nałożenia kary.

Dodatkowo UKE przeprowadził w 2018 r. za pośrednictwem delegatur dwie ogólnopolskie kampanie monitoringu widma częstotliwości:

- a. weryfikacja wykonania zobowiązań rezerwacyjnych w pasmie LTE 800 na obszarze 448 gmin (stwierdzono brak sygnału LTE 800 tylko w 7 pkt testowych),
- b. monitoring pasm 3,4-3,6 GHz oraz 3,6-3,8 GHz dedykowanych dla stacji Wi-Max (ze sprawdzonych 946 stacji: 103 stacje pracowały niezgodnie z pozwoleniem radiowym, natomiast w 236 stacjach stwierdzono brak wykorzystania częstotliwości).

3.5. Kontrole w zakresie wymagań kompatybilności elektromagnetycznej

W zakresie spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej UKE w 2018 r.:

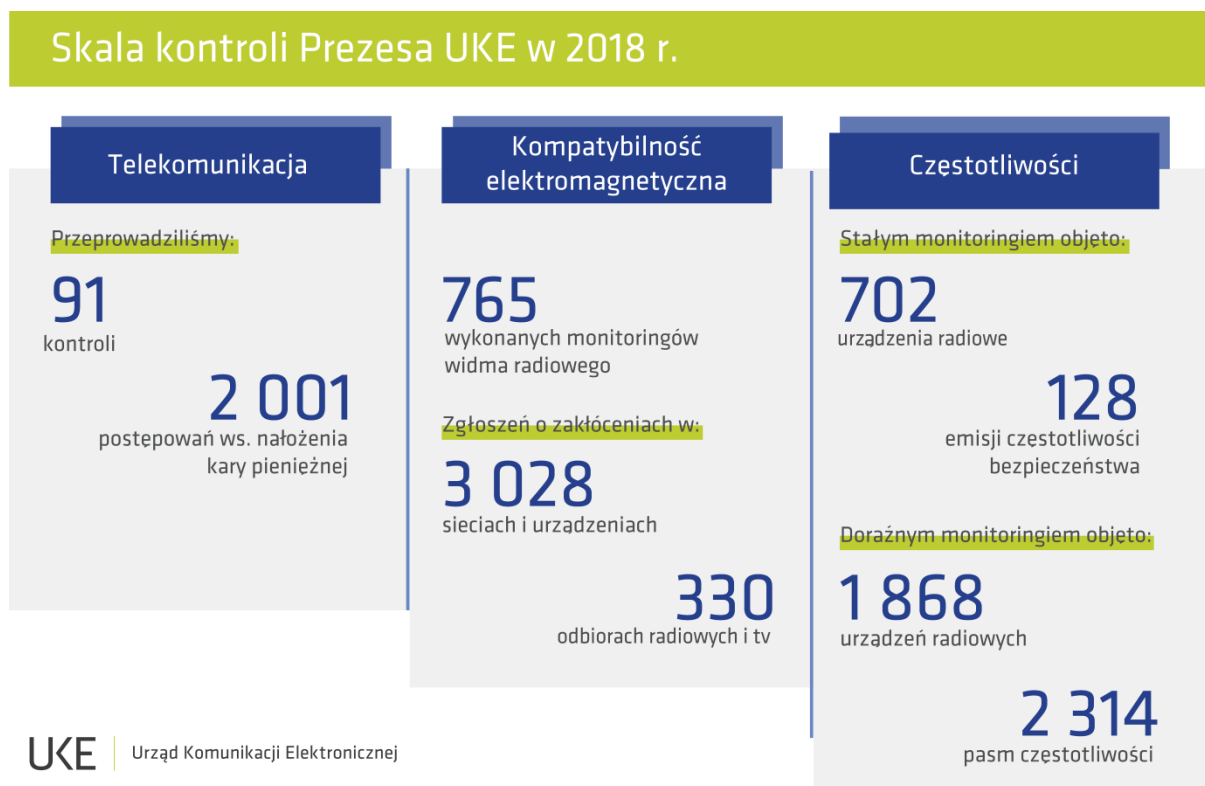
- a. przyjął ogółem 3 028 zgłoszeń o zakłóceniach w sieciach i urządzeniach radiokomunikacyjnych,
- b. przyjął ogółem 330 zgłoszeń o zakłóceniach w odbiorze radiowym i telewizyjnym,
- c. wykonał 765 monitoringów zajętości widma radiowego w celu wykrywania i lokalizacji źródeł zakłóceń.

W 2018 r. delegatury UKE odnotowały kolejny wzrost liczby zgłoszeń zakłóceń w sieciach i urządzeniach radiokomunikacyjnych. W stosunku do roku 2017 wzrost wyniósł 22%. W wyniku przeprowadzonych działań ponownie stwierdzono, że głównym źródłem zakłóceń były instalowane indywidualnie przez abonentów wzmacniacze sygnału telefonii komórkowej.

Przeprowadzone, zarówno w zakresie monitoringu widma radiowego, jak i czynności kontrolnych, działania UKE doprowadziły w 2018 r. do wszczęcia 67 postępowań administracyjnych po stwierdzeniu używania urządzenia radiowego bez posiadania do tego uprawnień, 9 postępowań administracyjnych po stwierdzeniu występowania zakłóceń, a także 46 postępowań pokontrolnych i administracyjnych po stwierdzeniu nieprawidłowości.

Rysunek 9

Skala przeprowadzanych kontroli

Źródło: UKE

3.6. Kontrole na rynku pocztowym

Kontrole operatora świadczącego usługi powszechne

UKE przeprowadził w 2018 r. kontrole Poczty Polskiej jako operatora wyznaczonego w zakresie:

- badania czasu przebiegu przesyłek pocztowych w obrocie krajowym w zakresie usług powszechnych, w tym:
  - przesyłek listowych nierejestrowanych,
  - paczek pocztowych,
- zapewniania osobom niepełnosprawnym dostępu do świadczonych usług powszechnych,
- rozpatrywania reklamacji usług powszechnych.

Badania terminowości doręczeń przesyłek pocztowych

Zgodnie z obowiązującymi przepisami UKE jest zobowiązany do zapewnienia przeprowadzania badania czasu przebiegu przesyłek pocztowych uzyskanego w danym roku w zakresie usług powszechnych w obrocie krajowym oraz do zapewnienia weryfikacji prawidłowości realizacji badania, a także jego wyników.

Prowadzone badania mają na celu stałe monitorowanie jakości świadczenia usług powszechnych oraz wywieranie wpływu na operatora wyznaczonego do jej podnoszenia. W tym zakresie stosuje się wymagania dotyczące zachowania wskaźników czasu przebiegu przesyłek pocztowych określonych w przepisach prawa wydanych na podstawie art. 47 ustawy Pp.

W przypadku niezachowania przez operatora wyznaczonego wskaźników czasu przebiegu przesyłek pocztowych UKE każdorazowo przeprowadzał analizę przesłanek odstąpienia od wymierzenia kary obejmujących: koniunkturę gospodarczą, aktualną sytuację finansową operatora wyznaczonego, w tym w zakresie świadczenia usług powszechnych, uwarunkowania rynku pracy oraz utrzymanie ciągłości świadczenia usług powszechnych. UKE uwzględniał także wyniki badań terminowości z ostatnich dwóch lat, wielkość różnicy między wskaźnikami obowiązującymi a osiągniętymi i działania podjęte przez operatora na rzecz poprawy osiąganych wskaźników.

Dotychczas dokonywane analizy ww. przesłanek nie wykazały zasadności wszczęcia postępowania w celu wymierzenia kary operatorowi wyznaczonemu.

W 2018 r. UKE zwrócił się do operatora wyznaczonego o wyjaśnienia w sprawie podjętych działań na rzecz poprawy osiąganych wskaźników terminowości w związku z wynikami badania czasu przebiegu przesyłek listowych nierejestrowanych w 2017 r. Poczta Polska przekazała informacje wskazujące na dokonanie przez operatora wyznaczonego szczegółowej analizy sytuacji i podjęcie wielu działań w celu wyeliminowania problemów pojawiających się w najistotniejszych fazach procesu doręczania przesyłek (nadawczej i oddawczej), w tym związanych z brakami kadrowymi w szczególności w służbie doręczeń oraz rotacją pracowników w służbach eksploatacyjnych.

Z inicjatywy UKE w 2018 r. przeprowadzono spotkania z przedstawicielami:

- a. operatora wyznaczonego, mające na celu omówienie dotychczasowych i przyszłych działań operatora w celu poprawy jakości usług pocztowych, ze szczególnym uwzględnieniem terminowości doręczania przesyłek,
- b. podmiotu realizującego badanie czasu przebiegu przesyłek listowych nierejestrowanych oraz jednostki weryfikującej realizację ww. badania, mające na celu omówienie najistotniejszych zagadnień związanych z procesem badawczym.

Badanie czasu przebiegu przesyłek listowych nierejestrowanych w 2018 r. zostało wykonane według nowej metodologii opracowanej w 2017 r., która w większym zakresie została dostosowana do technologii pocztowej operatora wyznaczonego.

Tabela 5

Ogólnopolskie wskaźniki czasu przebiegu przesyłek listowych oraz paczek pocztowych w 2018 r.

przesyłki listowe priorytetowe			przesyłki listowe ekonomiczne		
czas przebiegu [D+n] ²¹	wskaźnik czasu przebiegu ²² - standard jakościowy ²³	ogólnopolski wskaźnik czasu przebiegu [2018]	czas przebiegu [D+n]	wskaźnik czasu przebiegu - standard jakościowy	ogólnopolski wskaźnik czasu przebiegu [2018]
D+1	82%	57,1%	D+3	85%	74,8%
D+2	90%	84,7%	D+5	97%	94,3%
D+3	94%	93,8%			
paczki pocztowe priorytetowe			paczki pocztowe ekonomiczne		
czas przebiegu [D+n]	wskaźnik czasu przebiegu - standard jakościowy	ogólnopolski wskaźnik czasu przebiegu [2018]	czas przebiegu [D+n]	wskaźnik czasu przebiegu - standard jakościowy	ogólnopolski wskaźnik czasu przebiegu [2018]
D+1	80%	71,7%	D+3	90%	97,8%

Źródło: UKE na podstawie badania czasu przebiegu przesyłek pocztowych

Kontrola w zakresie zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do świadczonych usług powszechnych

W okresie od września do listopada 2018 r. UKE przeprowadził kontrolę w 470 placówkach pocztowych (285 placówkach miejskich oraz 185 placówkach wiejskich), co stanowiło 6,2% wszystkich placówek pocztowych Poczty Polskiej świadczących usługi pocztowe na terenie kraju²⁴. Spośród skontrolowanych placówek pocztowych możliwość samodzielnego wjazdu do budynku posiadały 294 placówki, natomiast w przypadku braku możliwości samodzielnego wjazdu w 163 placówkach pocztowych został zamontowany sprawnie działający dzwonek przywołujący personel placówki. Oznacza to, że aż w 457 placówkach Poczty Polskiej spośród 470 poddanych kontroli (97,2%) osobom niepełnosprawnym poruszającym się za pomocą wózka inwalidzkiego zapewniono korzystanie z usług poprzez możliwość samodzielnego wjazdu do placówki lub możliwość skutecznego przywołania pracownika.

²¹ „D” – dzień zawarcia umowy o świadczenie usługi pocztowej; n - liczba dni, które upłynęły od dnia nadania do dnia doręczenia przesyłki pocztowej (do terminów nie wlicza się dni ustawowo wolnych od pracy oraz sobót).

²² Udział liczby przesyłek pocztowych doręczonych w określonym terminie liczonym od dnia nadania do dnia doręczenia do ogólnej liczby nadanych przesyłek pocztowych.

²³ Wskaźnik czasu przebiegu przesyłek pocztowych w obrocie krajowym określony w Załączniku nr 1 do Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków wykonywania usług powszechnych przez operatora wyznaczonego (Dz.U. z 2013 r. poz. 545).

²⁴ Według danych umieszczonych w rocznym sprawozdaniu operatora wyznaczonego, na koniec 2017 r. na terenie kraju działały 7 564 placówki pocztowe, w tym 4 936 placówek było zlokalizowanych na obszarach miejskich a 2 628 na terenach wiejskich.

Wykres 13

Placówki z udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych

Źródło: UKE

Spośród 149 skontrolowanych placówek pocztowych, które posiadały służbę doręczeń, ewidencja osób niepełnosprawnych była prowadzona w 148 placówkach (99,3%), natomiast przyjmowanie przesyłek od osoby niepełnosprawnej w miejscu zamieszkania gwarantowały wszystkie placówki posiadające służbę doręczeń (100%).

Przeprowadzona kontrola potwierdziła, że większość skontrolowanych placówek pocztowych spełnia określone w ustawie Pp wymogi. Ponadto uzyskane informacje wskazują, iż operator wyznaczony w ramach realizowanego procesu nowej wizualizacji placówek pocztowych, remontując lub rozwijając sieć placówek pocztowych, przystosowuje je do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Kontrola w zakresie rozpatrywania reklamacji usług powszechnych

Od września do listopada 2018 r. UKE przeprowadził kontrole w jednostkach organizacyjnych Poczty Polskiej zajmujących się rozpatrywaniem reklamacji. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 7 listopada 2018 r. W toku kontroli sprawdzeniu poddano łącznie 300 reklamacji w zakresie przesyłek rejestrowanych w obrocie krajowym, w tym: 229 reklamacji przesyłki listowej, 3 reklamacje przesyłki listowej z zadeklarowaną wartością, 58 reklamacji w zakresie paczek pocztowych i 10 reklamacji paczek pocztowych z zadeklarowaną wartością. Kontrola miała służyć ustaleniu, czy Poczta Polska rozpatruje reklamacje powszechnej usługi pocztowej dotyczące przesyłki rejestrowanej, zgodnie z przepisami prawa, a także uzyskaniu danych dotyczących kompletności odpowiedzi na reklamacje i terminowości ich udzielania.

Wykres 14

Powody składania reklamacji poddanych kontroli

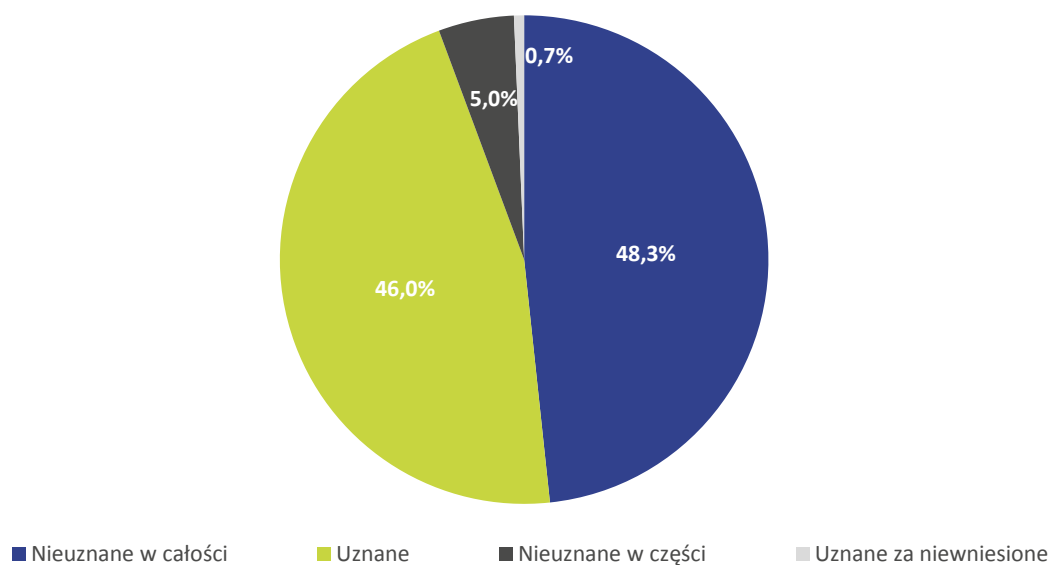

Źródło: UKE

Z ustaleń dokonanych podczas kontroli wynika, że blisko 50% reklamacji złożonych w kontrolowanym okresie uznanych zostało za zasadne, natomiast 145 (48,3%) reklamacji zakwalifikowanych zostało jako nieuznane w całości.

Wykres 15

Sposób rozpatrzenia reklamacji

Źródło: UKE

Kontrole uprawnionych do wykonywania działalności pocztowej na podstawie wpisu do ROP

W 2018 r. UKE objął kontrolą 15 operatorów pocztowych. Podstawą było: nieprzedłożenie UKE sprawozdania z działalności pocztowej, weryfikacja danych zawartych w sprawozdaniu, uzyskanie wpisu do ROP i brak wcześniejszej weryfikacji, a także sprawdzenie wykonania decyzji UKE. Skutecznie skontrolowanych zostało 10 operatorów pocztowych. Kontrola przeprowadzona w zakresie wykonania decyzji ostatecznej wykazała, że operator pocztowy wykonał decyzję. Natomiast 1 operator pocztowy uniemożliwił przeprowadzenie kontroli, w związku z tym został zawiadomiony o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej za uniemożliwianie UKE przeprowadzenia kontroli.

Kontrole w celu wykrywania działalności pocztowej wykonywanej bez wymaganych uprawnień

UKE przeprowadził kontrolę 4 przedsiębiorców, co do których istniały przesłanki, że prowadzą działalność pocztową bez wymaganego wpisu do ROP.

Ustalono, iż spośród skontrolowanych przedsiębiorców 2 podmioty wykonywały działalność pocztową w imieniu i na rzecz lub za pośrednictwem operatorów pocztowych. W trakcie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, iż 1 podmiot nie wykonywał działalności pocztowej. W wyniku podjętych czynności kontrolnych 3 spośród skontrolowanych przedsiębiorców wystąpiło do UKE z wnioskiem o wpis do ROP i zostało wpisanych do ww. rejestru.

Efektom działań kontrolnych było zabezpieczenie interesów użytkowników usług pocztowych, w tym zabezpieczenie im dostępu do usług na równych i jednolitych zasadach, zapewnianie właściwej jakości usług oraz zapewnienie zgodności prowadzonej działalności pocztowej z obowiązującymi przepisami.

Postępowania administracyjne i nałożone kary

W 2018 r. UKE prowadził w sprawach związanych z rynkiem pocztowym postępowania administracyjne dotyczące:

- a. naruszeń przepisów w zakresie działalności pocztowej – UKE wydał decyzję²⁵ z wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, która wyrokiem WSA w Warszawie została utrzymana (wyrok nie jest prawomocny),
- b. prowadzenia działalności pocztowej bez wymaganego wpisu do ROP – UKE wydał decyzję²⁶, w której stwierdzono prowadzenie działalności pocztowej bez uprawnień; strona zaskarżyła decyzję do WSA w Warszawie,
- c. wymierzenia kar pieniężnych operatorom pocztowym, którzy nie przedłożyli sprawozdań z działalności pocztowej albo uczynili to z naruszeniem terminu (3 decyzje),
- d. weryfikacji kalkulacji kosztu netto i straty na usługach powszechnych oraz ustalenia kwoty należnej dopłaty z tytułu świadczenia usług powszechnych za rok 2013,
- e. ustalenia wysokości udziału w dopłacie dla operatora pocztowego obowiązującego do tego udziału oraz określenia 30-dniowego terminu do jego wniesienia,

²⁵ Decyzja utrzymana w mocy zaskarżoną przez stronę decyzję stwierdzającą naruszenie przepisów.

²⁶ Decyzja została następnie utrzymana w mocy decyzją z wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

- f. zatwierdzenia instrukcji rachunkowości regulacyjnej na rok 2019 oraz opisu kalkulacji kosztów na rok 2019,
- g. nałożenia na operatora wyznaczonego obowiązku przedłożenia do publikacji w BIP UKE zatwierdzonych: instrukcji rachunkowości regulacyjnej na rok 2018 oraz opisu kalkulacji kosztów na rok 2018.

3.7. Gospodarowanie zasobami numeracji

UKE wydał w 2018 r. blisko 400 decyzji dotyczących gospodarowania zasobami numeracji, a średni czas wydania decyzji wyniósł 8 dni.

Przy współpracy z OPL i służbami ustawowo powołanymi do niesienia pomocy UKE ustalał numery kierowania alarmowego dla nowych lokalizacji służb obsługujących wywołania alarmowe oraz centrów powiadamiania ratunkowego. Uczestniczył również w procesach migracji obsługi numerów alarmowych 997 do centrów powiadamiania ratunkowego. Numery kierowania alarmowego (NKA) na bieżąco publikowano na stronie internetowej UKE w formie Tablic NKA, zawierających aktualne lokalizacje służb obsługujących wywołania alarmowe na danym terenie oraz centrów powiadamiania ratunkowego. Obecnie dostępne są aktualne Tablice NKA dla wszystkich numerów alarmowych, tj. numeru 112 oraz numerów 99X i 98X, stanowiąc jedyne wiarygodne źródło informacji o obszarach kierowania wywołań na numery alarmowe.

W 2018 r. UKE zapewniał bieżącą aktualizację Tablic Zagospodarowania Numeracji w module systemu PLI CBD, prezentowanych również na stronie internetowej UKE, wykorzystywanych w procesach przenoszenia numerów.

Ponadto UKE wdrożył nowe przepisy dotyczące rejestru numerów wykorzystywanych do świadczenia usługi o podwyższonej opłacie poprzez opracowanie i implementację modyfikacji dotychczasowego rejestru, mającej na celu zwiększenie przejrzystości udostępnianych danych. Nowy rejestr publikowany na stronach internetowych UKE zapewnia użytkownikom i konsumentom pełną informację merytoryczną wraz z niezbędnymi danymi kontaktowymi podmiotów realizujących dodatkowe świadczenie.

Efekty gospodarki UKE w zakresie numeracji:

- sprawne wydawanie decyzji (średni czas wydania decyzji – 8 dni roboczych),
- wpływy do budżetu państwa na poziomie 85 mln PLN rocznie,
- zapewnienie aktualności publicznie dostępnych Tablic Zagospodarowania Numeracji oraz wyszukiwarki dostawcy usług dla numeru telefonu,
- zapewnienie pełnej i aktualnej informacji nt. numerów wykorzystywanych do świadczenia usługi o podwyższonej opłacie.

3.8. Legislacja i postępowania sądowe

Do zadań regulatora należy analizowanie zmian w przepisach UE i organizacji międzynarodowych w zakresie dotyczącym telekomunikacji, radiokomunikacji, poczty, systemu oceny zgodności i innych spraw leżących w kompetencji UKE z punktu widzenia ich wpływu na prawo polskie.

UKE uczestniczył w 2018 r. w pracach legislacyjnych (opracowywanie, a także uzgadnianie projektów aktów prawnych) dotyczących nie tylko rynku telekomunikacyjnego i pocztowego, ale i innych sektorów gospodarki, przy czym często był pomysłodawcą oraz współtwórcą tych projektów.

UKE uczestniczył ponadto w 2018 r. w pracach nad projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw. Należy przy tym zaznaczyć, że projekt był gotowy już w kwietniu 2017 r., jednak został on przekazany przez MC do uzgodnień międzyresortowych dopiero rok później, tj. 21 marca 2018 r. W konsekwencji tych i dalszych opóźnień w prowadzonym procesie legislacyjnym projekt został skierowany do Sejmu dopiero w styczniu 2019 r.

Projektowana ustawa miała zapewnić podstawy prawne umożliwiające wdrożenie technologii 5G w Polsce. Wśród zmian, które faktycznie służą temu celowi, wymienić należy:

- a. wyposażenie UKE w kompetencję do wydania z urzędu decyzji odmawiającej dokonania rezerwacji częstotliwości na nowy okres na cztery lata przed wygaśnięciem obowiązującej rezerwacji,
- b. przyznanie UKE uprawnień do dokonania zmiany przydzielonych częstotliwości w celu zapewnienia ładu w gospodarce częstotliwościami oraz zwiększenia efektywności wykorzystywanych częstotliwości,
- c. wprowadzenie dodatkowej przesłanki umożliwiającej zmianę lub cofnięcie rezerwacji częstotliwości, tj. w przypadku konieczności realizacji zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych UE, dotyczących gospodarowania częstotliwościami,
- d. wprowadzenie szeregu regulacji zmierzających do zapewnienia sprawnego przebiegu procesu selekcyjnego poprzedzającego dokonanie rezerwacji częstotliwości.

Jednakże na końcowym etapie prac rządowych nad nowelizacją projektodawca wprowadził zmiany negatywnie wpływające na osiągnięcie pierwotnie zakładanych celów. Należy do nich przede wszystkim przyznanie ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji fakultatywnej kompetencji do określenia harmonogramu rozdysponowania określonych zasobów częstotliwości, co uniemożliwi UKE ustalenie i realizowanie długofalowej polityki gospodarowania częstotliwościami. Dodatkowo należy zaznaczyć, iż w ślad za zmianą wprowadzającą harmonogram nie zaproponowano zmian w innych przepisach materialnych związanych z gospodarowaniem widmem radiowym. Tym samym brak przyznania UKE narzędzi do wykonania harmonogramu będzie skutkować destabilizacją gospodarki częstotliwościami i negatywnie wpłynie na funkcjonowanie rynku telekomunikacyjnego, jak również ocenę przez inwestorów branżowych wiarygodności działań podejmowanych przez administrację publiczną w zakresie

dystrybucji widma radiowego, co z kolei może negatywnie odbić się na skłonności do inwestycji w Polsce.

Także na etapie prac parlamentarnych nad ustawą wprowadzono zmiany niweczące cele nowelizacji. Wprowadzone poprawką senacką wyłączenie możliwości zastosowania części nowo przyznawanych UKE kompetencji w odniesieniu do zakresu 700 MHz uniemożliwi terminowe wykonanie obowiązków nakładanych Decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/899 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie wykorzystywania zakresu częstotliwości 470–790 MHz w UE. Niezwolnienie przez nadawców przedmiotowego pasma i związana z tym niemożność jego udostępnienia na rzecz systemów szerokopasmowych wpłynie negatywnie na wdrożenie technologii 5G.

Kolejnym istotnym projektem legislacyjnym mającym na celu umożliwienie wdrożenia technologii 5G w Polsce, jest projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw, do którego UKE opracował wiele propozycji zmian przepisów prawnych. 30 listopada 2018 r. projekt został skierowany do uzgodnień międzyresortowych, konsultacji publicznych i opiniowania. UKE zgłosił uwagi do projektu, m. in. wskazując na konieczność utworzenia funduszu odszkodowawczego związanego z planowanym refarmingiem częstotliwości.

Projektowana ustawa wprowadza szereg ułatwień dla operatorów, w szczególności poprzez zmniejszenie kosztów procesu inwestycyjnego w telekomunikacji, jego przyspieszenie i uproszczenie oraz poszerzenie dostępu do infrastruktury technicznej.

Ponadto UKE współtworzył akty wykonawcze opracowane w związku ze zmianami wprowadzonymi do ustawy Pt oraz do megaustawy, tj.:

- a. projekt rozporządzenia w sprawie przekazywania danych dotyczących działalności telekomunikacyjnej (podpisany przez Ministra Cyfryzacji 7 grudnia 2018 r.),
- b. projekt rozporządzenia w sprawie minimalnej przepływności łącza dla świadczonej przez jednostki samorządu terytorialnego usługi dostępu do Internetu (podpisany przez Ministra Cyfryzacji 18 października 2018 r.),
- c. projekt rozporządzenia w sprawie wzoru zgłoszenia oraz wzoru zgłoszenia aktualizacyjnego do rejestru numerów wykorzystywanych do świadczenia usługi o podwyższonej opłacie (podpisany przez Ministra Cyfryzacji 21 listopada 2018 r.),
- d. projekt rozporządzenia w sprawie warunków korzystania z uprawnień w publicznych sieciach telekomunikacyjnych (podpisany przez Ministra Cyfryzacji 11 grudnia 2018 r.).

Postępowania sądowe z udziałem UKE dotyczą spraw z odwołań i skarg na rozstrzygnięcie UKE. W 2018 r. do UKE wpłynęły ogółem 392 sprawy sądowe, w tym:

- a. odwołania wniesione do SOKiK – 270,
- b. skargi wniesione do WSA – 88,
- c. sprawy dotyczące zawezwania do próby ugodowej, zgłoszenia wierzytelności, wniosków o ogłoszenie upadłości, wytoczenia powództwa z art. 299 ustawy Kodeks spółek handlowych, ustanowienia kuratora – 34.

Spośród 392 nowych spraw sądowych 5 dotyczyło rynku pocztowego.

Spośród 101 prawomocnie rozstrzygniętych w 2018 r. spraw z odwołań i skarg na decyzje oraz postanowienia UKE 88 zakończonych zostało pomyślnym dla UKE wynikiem, co oznacza ponad 87% wygranych spraw. W 5 przypadkach sądy zmieniły decyzje UKE, zaś w 8 ją uchyliły.

Tabela 6

Prawomocne rozstrzygnięcia sądów w 2018 r.

Kategoria rozstrzygnięć Prezesa UKE	Uchylenie decyzji/postanowienia	Zmiana decyzji/postanowienia	Rozstrzygnięcie utrzymane w mocy
Ustalenie znaczącej pozycji rynkowej, nałożenie obowiązków regulacyjnych	1		2
Nałożenie kary pieniężnej	1	4	30
Dopłata do usługi powszechnej	1		
Rezerwacja częstotliwości, pozwolenia radiowe			2
Dostęp do nieruchomości	2		7
Spory międzyoperatorskie	2		9
Rachunkowość regulacyjna		1	
Opłaty telekomunikacyjne	1		6
Inne – w kompetencji UKE ²⁷			32

Źródło: UKE

²⁷ M.in. ograniczanie prawa wglądu do akt administracyjnych, wyjaśnienie treści decyzji, odmowa udostępnienia akt, informacja publiczna, przewlekłość i bezczynność organu.

Spośród postępowań sądowych prowadzonych przez UKE w 2018 r. należy zwrócić uwagę na następujące sprawy:

- a. Sprawa ze skarg Francuskiej Izby Przemysłowo Handlowej, P4 sp. z o.o. oraz OPL na decyzję UKE z 26 września 2014 r. (nr DZC-WAP-5174-16/13(137)) w przedmiocie zmiany rezerwacji częstotliwości przydzielonych Sferii S.A. z siedzibą w Warszawie w ten sposób, że zamiast dotychczas przydzielonych częstotliwości z zakresu 824 - 830 MHz oraz 869 - 875 MHz, UKE przydzielił Sferii S.A. częstotliwości z zakresu 816 - 821 MHz oraz 857 - 862 MHz. Wyrokiem z 2 lutego 2018 r. sygn. akt VI SA/Wa 4095/14 WSA oddalił skargę Francuskiej Izby Przemysłowo Handlowej i postanowieniem odrzucił skargi P4 sp. z o.o. oraz OPL. Skarga kasacyjna od wyroku wniesiona przez Francuską Izbę Przemysłowo-Handlową oczekuje na rozpoznanie, natomiast postanowienia o odrzuceniu skarg P4 sp. z o.o. oraz OPL są prawomocne.
- b. Sprawa z zażaleń Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji (KIGEiT), Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej (PIKE) oraz Netia S.A. na postanowienie UKE z 7 października 2014 r., nr DART-SMP-6040-2/14(123) („Postanowienie dla rynku 5”), w przedmiocie określenia rynku właściwego jako rynku świadczenia hurtowych usług dostępu szerokopasmowego na obszarach gminnych, określonych w pkt 1 Załącznika nr 1 do postanowienia, ustalenia, że na 76 obszarach rynku 5 nie występuje przedsiębiorca telekomunikacyjny o znaczącej pozycji rynkowej ani przedsiębiorcy telekomunikacyjni zajmujący kolektywną pozycję znaczącą oraz stwierdzenia, że na ww. obszarach występuje skuteczna konkurencja.

Rozpoznając każde zażalenie oddzielnie Sąd Okręgowy Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK):

- Postanowieniem z 15 stycznia 2018 r., sygn. akt XVII Amz 6/15, oddalił zażalenie KIGEiT w całości; rozstrzygnięcie to jest prawomocne.
- Postanowieniem z 21 czerwca 2017 r., sygn. akt XVII AmZ 46/15, oddalił zażalenie PIKE w całości. Od powyższego postanowienia SOKiK PIKE wniosła zażalenie do Sądu Apelacyjnego (SA), na skutek którego SA na posiedzeniu niejawnym w dniu 8 lutego 2018 r. postanowieniem o sygn. akt VII AGz 219/18 uchylił Postanowienie dla rynku 5 wskazując, że w niniejszej sprawie UKE powinien wydać decyzję na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy Pt, zamiast postanowienia na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy Pt, co nie może zostać konwalidowane w postępowaniu sądowym.

W ocenie SA błędne byłoby przyjęcie, że rynek właściwy nie istnieje, zanim zostanie zdefiniowany. Uznać należy również, że podział rynku właściwego nie prowadzi do automatycznego uchylecia obowiązków regulacyjnych z mocy prawa, lecz do tego, że ich zakresem są objęte wszystkie rynki powstałe w wyniku podziału. Przyjęcie, że w takim stanie rzeczy właściwym jest wydanie postanowienia, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy Pt, prowadziłoby do tego, że UKE nie miałby podstaw do uchylecia nałożonych obowiązków regulacyjnych. SA skonkludował, że w stanie faktycznym zaistniałym w niniejszej sprawie na rynku właściwym występował przedsiębiorca telekomunikacyjny o znaczącej pozycji rynkowej, a UKE powinien wydać decyzję, ponieważ obowiązek organu do określenia rynku właściwego należy

rozumieć jako stworzenie przez organ pewnego hipotetycznego modelu zależności bazującego na kryteriach wskazanych w art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy Pt, obejmującego określony obszar geograficzny. W konsekwencji określenie rynku przez UKE definiuje abstrakcyjny model rynku, na określonym obszarze geograficznym, który faktycznie istnieje.

Od powyższego rozstrzygnięcia UKE wniósł skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego. Skarga oczekuje na rozpoznanie.

- Postanowieniem z 11 maja 2018 r. sygn. akt XVII Amz 6/18 zawiesił postępowanie z zażalenia Netia S.A. do czasu rozpoznania skargi kasacyjnej wniesionej przez UKE w sprawie VII Agz 219/18.
- c. Sprawa z odwołań KIGEiT oraz PIKE od decyzji UKE z 7 października 2014 r. (nr DART-SMP-6040-1/14(121)) w przedmiocie wyznaczenia OPL jako przedsiębiorcy telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej na krajowym rynku świadczenia hurtowych usług dostępu szerokopasmowego („Rynek 5”) na obszarze całego kraju z wyłączeniem obszaru wskazanego w załączniku do decyzji i nałożenia na OPL obowiązków regulacyjnych. Wyrokiem z 26 listopada 2018 r. sygn. akt XVII AmT 12/15 SOKiK oddalił oba odwołania, wyrok nie jest prawomocny.

3.9. Działania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego

Budowa i wdrażanie systemu cyberbezpieczeństwa

W związku z wejściem w życie z dniem 28 sierpnia 2018 r. ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa UKE rozpoczął – w ramach budowy i wdrażania systemu bezpieczeństwa teleinformatycznego kraju – działania mające na celu włączenie sektora przedsiębiorców telekomunikacyjnych do obiegu informacji w ramach krajowego systemu cyberbezpieczeństwa.

W ramach zadań wynikających z Krajowych Ram Polityki Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2017-2022 oraz kompetencji zapisanych w ustawie Pt, zmienionej ustawą o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, UKE realizował następujące działania:

- a. uczestniczył w przygotowaniu rozporządzeń Ministra Cyfryzacji w sprawie kryteriów uznania naruszenia bezpieczeństwa lub integralności sieci lub usług telekomunikacyjnych za naruszenie o istotnym wpływie na funkcjonowanie sieci lub usług oraz w sprawie wzoru formularza do przekazywania informacji o naruszeniu bezpieczeństwa lub integralności sieci lub usług telekomunikacyjnych, które miało istotny wpływ na funkcjonowanie sieci lub usług,
- b. podjął działania mające na celu ustalenie procedur współpracy w zakresie przekazywania CSIRT MON, CSIRT NASK oraz CSIRT GOV informacji o incydentach w sektorze telekomunikacyjnym,
- c. przygotował i przekazał do MC założenia do nowelizacji rozporządzenia wydanego na podstawie upoważnienia zawartego w art. 176a ust. 5 ustawy Pt, dotyczącego planu

działania przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń. Określono w nich obszary niezbędnych zmian w zakresie rodzajów i zawartości planu, trybu jego uzgadniania i aktualizacji oraz korelacji z innymi planami (np. ochrony infrastruktury krytycznej).

Wsparcie przedsięwzięć międzynarodowych realizowanych w kraju

Kompetencje regulatora w zakresie bezpieczeństwa w telekomunikacji realizowane były przez Punkt Kontaktowy Prezesa UKE na bazie Departamentu Bezpieczeństwa. Podczas zabezpieczenia posiedzenia Komitetu Wojskowego NATO w Warszawie oraz szczytu klimatycznego ONZ w Katowicach (COP24) UKE realizował następujące zadania:

- a. odpowiadał za przygotowanie, uzgodnienie, dystrybucję i realizację przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych decyzji administracyjnych w sprawie wprowadzenia ograniczeń w eksploatacji sieci i urządzeń telekomunikacyjnych w sieciach ruchomych,
- b. prowadził monitoring naruszeń bezpieczeństwa i integralności sieci i usług oraz był w gotowości do informowania o nich podmiotów realizujących zadania w zakresie bezpieczeństwa i utrzymania porządku publicznego,
- c. przeprowadził audyt bezpieczeństwa widma radiowego oraz gotowości do wykrywania źródeł zakłóceń radiowych.

Wsparcie działań uprawnionych podmiotów państwowych w dziedzinie utrzymania porządku publicznego i zwalczania przestępczości

UKE współpracował w 2018 r. z podmiotami odpowiedzialnymi za utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz ściganie przestępstw.

W ramach kontroli podejmowano w 2018 r. działania w celu zapewnienia realizacji przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych i operatorów pocztowych ich obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. W przypadku skarg i wniosków uprawnionych podmiotów, prokuratorów i sądów UKE prowadził postępowania wyjaśniające oraz postępowania administracyjne w sprawie nałożenia kar pieniężnych na przedsiębiorców uchybiających obowiązkowi ustawowemu.

UKE prowadził w 2018 r. powyższe działania wobec 113 podmiotów gospodarczych, w tym przeprowadził 37 kontroli, wszczął 20 interwencji i postępowań wyjaśniających na wniosek uprawnionych podmiotów oraz 56 z urzędu. Osiem kontroli potwierdziło pełną i właściwą realizację obowiązków ustawowych. W pozostałych przypadkach wydano zalecenia pokontrolne lub decyzje w sprawie określenia zakresu naruszeń prawa.

Na skutek stwierdzenia uchybień w wykonywaniu przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego UKE przeprowadził jedno postępowanie administracyjne w sprawie nałożenia kary pieniężnej. W jego wyniku wydano decyzję administracyjną nakładającą karę w wysokości 35 000 PLN.

Wprowadzenie ograniczeń w eksploatacji ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej i urządzeń telekomunikacyjnych

UKE wydawał na wniosek uprawnionych organów decyzje w sprawie ograniczeń w eksploatacji ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej i urządzeń telekomunikacyjnych na określonym obszarze, kierując się rozmiarem wskazanego przez uprawniony organ zagrożenia oraz zasadą minimalizowania negatywnych skutków nałożonych obowiązków dla ciągłości świadczenia usług i dla działalności gospodarczej przedsiębiorcy.

Doskonalenie procedur współpracy z organami państwa odpowiedzialnymi za utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego

W ramach współpracy Urzędu z kluczowymi przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi i uprawnionymi podmiotami realizującymi ustawowe zadania w obszarze utrzymania bezpieczeństwa państwa UKE organizował spotkania mające na celu doskonalenie procedur współdziałania w zakresie wzajemnej komunikacji oraz uzgodnienie wymogów technicznych i formalnych procesu.

Przygotowywanie działań i procedur przedsiębiorców telekomunikacyjnych i operatorów pocztowych w sytuacjach szczególnych zagrożeń

UKE kontynuował proces uzgadniania planów działań przedsiębiorców telekomunikacyjnych i operatorów pocztowych zawierających procedury podejmowane w sytuacjach szczególnych zagrożeń. Plany te służą zapewnieniu ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych i pocztowych wszystkim organom koordynującym działania ratownicze i służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy oraz innym podmiotom realizującym zadania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

W 2018 r. UKE uzgodnił 262 plany działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń sporządzone przez 64 przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz 48 planów sporządzonych przez 10 operatorów pocztowych.

Z inicjatywy UKE, MPiIT prowadziło prace legislacyjne mające na celu wprowadzenie ułatwień lub ograniczeń wymogów regulacyjnych dla obywateli i firm na gruncie ustawy Pp. Zaproponowane zmiany mają na celu stworzenie ram prawnych do ograniczenia obowiązku publicznoprawnego, jakim jest obowiązek sporządzania planu działania w sytuacjach szczególnych zagrożeń dla najmniejszych operatorów pocztowych.

3.10. Aktywność UKE na arenie międzynarodowej – telekomunikacja

Współpraca z instytucjami UE i organami regulacyjnymi innych państw

Współpraca z Radą Unii Europejskiej (RUE)

W 2018 r. kontynuowane były negocjacje międzyinstytucjonalne dotyczące projektu dyrektywy ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej oraz projektu rozporządzenia ustanawiającego Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej. UKE opiniował

na bieżąco poszczególne propozycje zmian przygotowywanych w ramach prac nad tymi projektami legislacyjnymi, przedstawiając optymalne z punktu widzenia regulatora sformułowania przepisów. Porozumienie polityczne w sprawie nowej legislacji zostało osiągnięte w czerwcu 2018 r., oba akty prawne zostały formalnie przyjęte i opublikowane w grudniu 2018 r.²⁸

Przedstawiciele UKE brali w 2018 r. udział w pracach nad projektem rozporządzenia w sprawie prywatności i łączności elektronicznej²⁹, opiniując proponowane zmiany omawiane na posiedzeniach grup roboczych RUE.

Współpraca w ramach Komitetu ds. łączności

W 2018 r. odbyły się dwa posiedzenia Komitetu ds. łączności. Podczas posiedzeń pracownicy UKE uczestniczyli w omówieniu prac grup ds. MSS i ds. 5G, w tym raportu nt. najlepszych praktyk dotyczących krajowych planów szerokopasmowych oraz rozwoju 5G, statusu implementacji numerów 116, raportów dotyczących sankcji za naruszenia Rozporządzenia 2015/2120. Ponadto podczas obrad omówiono zakres i wyniki kwestionariuszy dot. numeru 112, neutralności usług i technologii oraz stosowania europejskiego prawa łączności elektronicznej przez krajowe systemy wymiaru sprawiedliwości.

Współpraca z RSC

W 2018 r. przedstawiciel UKE wziął udział w dwóch posiedzeniach Komitetu ds. Widma Radiowego (RSC) dotyczących:

- a. modyfikacji decyzji 2015/750/UE w celu zapewnienia elastyczności wykorzystania rozszerzonego pasma „L” dla zapewnienia współistnienia nowo wprowadzanych mobilnych systemów szerokopasmowych z innymi istniejącymi systemami cywilnymi i wojskowymi,
- b. omówienia projektu decyzji harmonizacyjnej dla zakresów 874-876 MHz i 915-921 MHz,
- c. wykorzystania pasm 900 i 1800 MHz dla IoT,
- d. identyfikacji i harmonizacji odpowiednich zasobów widmowych dla przyszłych mobilnych systemów wykorzystywanych przez koleje,
- e. projektów decyzji implementacyjnych dotyczących parametrów technicznych dla wykorzystania przez służby stałe i ruchome sieci 5G – w zakresie częstotliwości 3,4-3,8 GHz oraz w paśmie 26 GHz,
- f. projektu decyzji KE zmieniającej decyzję 2007/131/WE w sprawie technologii ultraszerokopasmowej (Ultra Wide Band, UWB) w UE,
- g. kwestii związanych z potrzebami w zakresie widma dla bezzałogowych systemów powietrznych (UAS) w UE, harmonizacji widma radiowego do użytku przez urządzenia bliskiego zasięgu oraz bezpiecznego umieszczenia Inteligentnych Systemów Transportu (ITS) w paśmie częstotliwości 5,9 GHz.

²⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (dalej: dyrektywa, Kodeks) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1971 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiające Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Agencję Wsparcia BEREC (Urząd BEREC), zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/2120 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1211/2009 (dalej: rozporządzenie BEREC), Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018 r.

²⁹ Projekt rozporządzenia w sprawie poszanowania życia prywatnego oraz ochrony danych osobowych w łączności elektronicznej i uchylającego dyrektywę 2002/58/WE.

Współpraca z RSPG

W 2018 r. pracownicy UKE uczestniczyli w 3 posiedzeniach Grupy ds. Polityki Widma Radiowego (RSPG) dotyczących:

- a. drugiej i trzeciej opinii RSPG w zakresie sieci 5G jako kontynuacji działań w ramach mapy drogowej dla ułatwienia wdrażania 5G w Europie i propozycji inicjatywy monitorującej postępy we wdrażaniu technologii 5G, tj. europejskiego obserwatorium 5G,
- b. omówienia trudności związanych ze zwolnieniem pasma 700 MHz przez Rosję i uzyskania zapewnienia KE o wsparciu i współpracy w tym zakresie,
- c. podjęcia decyzji w kwestii potrzeby ustalenia minimalnej i preferowanej szerokości bloku częstotliwości dla 5G w zakresie 3,4-3,8 MHz,
- d. sprawozdania z postępów prac grupy ds. dobrego administrowania oraz wyników czwartego i piątego kwestionariusza RSPG dotyczącego zakresu 700 MHz,
- e. postępów grupy roboczej koordynującej organizację warsztatów m.in. dotyczących aukcji na pasmo 700 MHz oraz 3,6 GHz, w tym oceny sprawozdania z konsultacji publicznych wspólnego raportu RSPG/BEREC w zakresie wymagań dot. pokrycia na obszarach trudnych, np. wiejskich o rozproszonej zabudowie,
- f. prac grupy roboczej ds. przygotowania do WRC-19,
- g. podsumowania prac grupy w zakresie przeglądu Kodeksu pod kątem wpływu na działalność RSPG, np. nowych obowiązków (jednym z nich będzie dokonywanie ocen poprzedzających rozdysponowanie częstotliwości zamiast obecnych analiz ex-post).

Współpraca z Europejskim Organem Regulatorów ds. Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Niezależną Grupą Regulatorów (IRG)

W 2018 r. UKE uczestniczył w pracach merytorycznych BEREC na wszystkich szczeblach organizacyjnych, od Rady Organów Regulacyjnych i Grupy Kontaktowej, po prace w poszczególnych grupach roboczych.

Opracowane zostały dwie analizy dotyczące usług łączności wewnętrznej, uwzględniające także dane z rynku polskiego, ponad dwadzieścia raportów na temat różnych aspektów regulacji rynku telekomunikacyjnego oraz dwa wspólne stanowiska. Łącznie prowadzono prace nad ok. 30 projektami w ramach 9 eksperckich grup roboczych. Z UKE wyznaczono 10 ekspertów do pracy redakcyjnej nad dokumentami, w szczególności w grupie ds. analiz rynkowych i ekonomicznych, NGN, roamingu i sieci komórkowych, środków zaradczych, benchmarkingu oraz użytkowników końcowych.

UKE był zaangażowany w prace merytoryczne BEREC na wszystkich szczeblach i w większości obszarów tematycznych. Na poziomie szefów organów regulacyjnych w pracach BEREC uczestniczyli przedstawiciele najwyższego kierownictwa UKE, a w grupie kontaktowej i grupach roboczych uczestniczyli pracownicy UKE. Eksperti UKE przekazywali dane, współtworzyli projekty przyjmowanych dokumentów, a dzięki pracy w zespołach redakcyjnych mieli bezpośredni wpływ na ich kształt, zwłaszcza w przypadku raportu o gospodarce opartej na danych, raportu o cenach dostępu do infrastruktury i prac inżynierskich, raportu o współdzieleniu infrastruktury, raportu

dotyczącego środków mających na celu zapewnienie technicznej i ekonomicznej odtwarzalności w kontekście dostępu symetrycznego i raportu w sprawie upraszczania umów.

Na ostatnim posiedzeniu plenarnym BEREC w grudniu 2018 r. Prezes UKE Marcin Cichy został wybrany na stanowisko wiceprzewodniczącego BEREC na 2019 rok. Prezesowi UKE powierzono nadzór nad grupami roboczymi ds. roamingu, ram regulacyjnych oraz ewolucji sieci bezprzewodowych. Ponadto Sławomir Olszewski, konsultant w Departamencie Regulacji UKE, został wybrany na współprzewodniczącego grupy roboczej BEREC ds. środków zaradczych na okres dwóch lat. Wpisuje się to w realizację jednego z kierunków Strategii Prezesa UKE w zakresie wzmocnienia aktywności merytorycznej UKE na arenie międzynarodowej.

UKE uczestniczył w wymianie informacji w ramach IRG, udzielając odpowiedzi na zapytania i kwestionariusze kierowane przez inne organy regulacyjne, jak również poszukując informacji u swoich odpowiedników. Łącznie UKE odpowiedział w 2018 r. na 58 kwestionariuszy i wysłał 8 pytań.

Współpraca regionalna

UKE kontynuował współpracę w ramach Memorandum w sprawie jakości usług i zarządzania widmem. Przedstawiciel UKE wziął udział w spotkaniu Krajowych Organów Regulacyjnych z Polski, Republiki Czeskiej, Słowacji, Słowenii, Chorwacji, Serbii i Rumunii, którzy podpisali Memorandum, i przedstawił stan prac nad systemem pomiarowym do celów certyfikowanego mechanizmu monitorowania usługi dostępu do Internetu. Zapoznał się z również doświadczeniami innych sygnatariuszy Memorandum w zakresie wdrażania narzędzi monitorowania QoS.

Ponadto UKE prowadził współpracę z krajami Partnerstwa Wschodniego (Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Mołdawia, Ukraina) w ramach platformy regulacyjnej ds. łączności elektronicznej EaPeReg. Przedstawiciele UKE uczestniczyli w dwóch posiedzeniach plenarnych platformy oraz w pracach grupy roboczej ds. roamingu międzynarodowego. Zgodnie z ustalonym harmonogramem kraje Partnerstwa Wschodniego mają dążyć do obniżenia stawek roamingowych i zawarcia odpowiedniego porozumienia w tej sprawie.

Współpraca bilateralna

UKE umacniał kontakty bilateralne z wybranymi organami regulacyjnymi. Były to głównie spotkania z regulatorami europejskimi i miały związek z nowymi obowiązkami, które otrzymał BEREC na podstawie dyrektywy ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej oraz nowego rozporządzenia BEREC. Wymieniano również doświadczenia w różnych obszarach regulacji rynku telekomunikacyjnego, takich jak: regulacja rynków 3a/3b/4, 5G, pomiar jakości usługi dostępu do Internetu, neutralność sieci, inicjatywy regulatora dotyczące użytkowników końcowych/społeczeństwa informacyjnego ukierunkowane na podniesienie umiejętności cyfrowych, polityka i strategia regulacyjna w dobie usług wiązanych i konwergencji oraz wspieranie innowacji i współpraca ze start-upami.

Kontynuowane były również próby uzgodnienia z Rosją przeznaczenia pasma 700 MHz. Prezes UKE odbył spotkanie z wiceministrem Telekomunikacji i Komunikacji Masowej Federacji

Rosyjskiej, podczas którego zaapelował do rosyjskiej administracji łączności o podjęcie działań w celu zmiany przeznaczenia tego pasma³⁰.

UKE odbywał również spotkania organizowane w trybie ad hoc na prośbę instytucji z innych krajów (spotkanie z przedstawicielami Ministerstwa Handlu, Turystyki i Telekomunikacji Serbii poświęcone ochronie konsumentów oraz Ministerstwa Finansów Chin dotyczące usługi powszechnej).

Współpraca w ramach realizacji projektów finansowanych z UE

Cały rok trwała realizacja projektu współpracy bliźniaczej dla Gruzińskiej Państwowej Komisji Łączności (GNCC), w którym Prezes UKE pełni rolę Młodszeo Partnera i odpowiada za realizację dwóch z sześciu komponentów. Łącznie odbyło się 9 misji z udziałem ekspertów UKE (3 misje w komponencie dotyczącym infrastruktury poświęcone mapowaniu, 4 misje w komponencie poświęconym analizom rynku i wyznaczaniu znaczącej pozycji rynkowej, 2 misje w komponencie obejmującym mechanizmy przydzielania widma). Zorganizowane zostały również dwie wizyty studyjne dla przedstawicieli GNCC w UKE. Jedna była poświęcona mapowaniu infrastruktury, a druga aukcji elektronicznej na częstotliwości. Nadzór nad realizacją projektu sprawował wyznaczony przez Prezesa UKE Młodszy Kierownik Projektu, który co kwartał uczestniczył w posiedzeniach Komitetu Sterującego, podczas których sprawozdawał przebieg projektu po stronie UKE.

Współpraca z organizacjami międzynarodowymi

Współpraca w ramach Komisji Szerokopasmowej ONZ

We wrześniu 2018 r. Prezes UKE Marcin Cichy objął funkcję członka Komisji Szerokopasmowej dla Zrównoważonego Rozwoju (Broadband Commission for Sustainable Development), działającej w ramach ONZ. Został zaproszony do prac w Komisji w związku z prowadzonymi w Polsce działaniami na rzecz rozwoju komunikacji elektronicznej, w tym aktywności w obszarze inwestycji w infrastrukturę oraz rozwoju kompetencji cyfrowych polskiego społeczeństwa.

Współpraca w ramach Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (ITU)

Przedstawiciele UKE uczestniczyli w najważniejszych wydarzeniach wynikających z prac tej organizacji oraz jej poszczególnych gremiów. W 2018 r. kluczowymi wydarzeniami związanymi z członkostwem Polski w ITU były: Konferencja Pełnomocników (PP-18), Forum Światowego Szczytu Społeczeństwa Informacyjnego (WSIS Forum 2018), Globalne Sympozjum Regulatorów (GSR-18), a także posiedzenie Rady ITU.

Podczas posiedzenia Rady ITU najistotniejsze dyskusje z perspektywy Polski dotyczyły przygotowań do Konferencji Pełnomocników PP-18. Rada ITU przyjęła wiele raportów (m.in. na temat działalności ITU w obszarze wdrażania przyjętych przez ONZ Celów Zrównoważonego Rozwoju, wspierania rozwoju infrastruktury szerokopasmowej, Internetu, nowoczesnych technologii i budowania umiejętności cyfrowych), które zostały przedłożone na PP-18.

---

³⁰ Więcej na ten temat w pkt 2.7 Sprawozdania z działalności Prezesa UKE za 2018 rok.

Prezes UKE wziął udział w WSIS Forum 2018, podczas którego UKE zaprezentował innowacyjne projekty realizowane przez naukowców i studentów Politechniki Wrocławskiej. UKE zorganizował we współpracy z ITU warsztaty dotyczące dobrych praktyk na rzecz przyspieszenia cyfrowej transformacji.

Prezes UKE wraz z pracownikami Urzędu wziął również udział w Konferencji Pełnomocników ITU PP-18, która odbyła się w dniach 29 października – 16 listopada 2018 r. Dzięki współpracy UKE z MSZ oraz MC, a także dzięki wieloletniej aktywności przedstawicieli UKE w pracach ITU, Polska została wybrana na kolejną kadencję do Rady ITU. Wśród tematów merytorycznych poruszanych podczas Konferencji znajdowały się m.in.: wspieranie rozwoju sieci szerokopasmowych, cyberbezpieczeństwo, sztuczna inteligencja, Internet Rzeczy, OTT, budowanie umiejętności cyfrowych dzieci i młodzieży. W trakcie konferencji delegacja UKE odbyła kilkadziesiąt spotkań bilateralnych z przedstawicielami rządów, regulatorów, nauki oraz sektora telekomunikacyjnego, których celem było prowadzenie kampanii w sprawie reelekcji Polski do Rady ITU na kolejną kadencję, a także prezentowanie kierunków działań UKE i pozyskiwanie wiedzy na temat innowacyjnych regulacji wprowadzanych w innych krajach. Wojciech Berezowski, naczelnik Wydziału Współpracy z Organizacjami Międzynarodowymi w Departamencie Spraw Zagranicznych UKE, pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Komitetu 5 ds. prawnych i politycznych, przewodnicząc również pracom grupy roboczej. Wpisuje się to w realizację jednego z kierunków Strategii Prezesa UKE w zakresie wzmocnienia aktywności merytorycznej UKE na arenie międzynarodowej.

Ponadto Prezes UKE wziął udział w Globalnym Sympozjum Regulatorów GSR-18 uczestnicząc w panelu na temat Internetu rzeczy (IoT), sztucznej inteligencji (AI) i 5G oraz moderując panel na temat prywatności w kontekście AI i IoT. Delegacja UKE odbyła liczne spotkania dwustronne, podczas których wymieniono doświadczenia regulacyjne oraz zaprezentowano kierunki pracy i priorytety działań UKE.

Istotne były również prace grup studyjnych sektora normalizacji ITU (ITU-T) poświęcone regulacji rynku telekomunikacyjnego oraz sieci telekomunikacyjnych nowej generacji NGN i jakości usług QoS oraz sektora radiokomunikacji ITU (ITU-R). UKE brał także udział w pracach poprzez analizowanie dokumentów administracyjnych oraz istotnych inicjatyw dyskutowanych w grupach studyjnych.

Ponadto, w ramach współpracy z ITU Lidia Stępińska – Ustasiak, radca prezesa UKE, została wybrana na członka grupy ds. inicjatyw budowania kompetencji cyfrowych (Group on Capacity Building Initiatives – GCBI), doradzającej Dyrektorowi Biura Rozwoju Telekomunikacji ITU.

Współpraca w ramach Europejskiej Konferencji Administracji Poczty i Telekomunikacji (CEPT)

W ramach grupy roboczej CEPT Com-ITU UKE uczestniczył w wypracowaniu wspólnego stanowiska regionu europejskiego na kolejne posiedzenia grup roboczych ITU, Rady ITU i konferencji PP-18. Ponadto UKE uczestniczył w pracach grup ECC oraz CPG, analizując dokumenty wypracowywane przez te grupy i uwzględniając konkluzje w pracach nad regulacjami krajowymi. UKE brał także udział w konsultacjach projektów raportów i decyzji ECC.

Współpraca w ramach CSTD

Prezes UKE reprezentował Polskę na forum Komisji Narodów Zjednoczonych ds. Nauki i Technologii na Rzecz Rozwoju (CSTD) i wziął udział w 21. plenarnej sesji Komisji CSTD, podczas której przedstawiono postępowanie z realizacji wyników Światowego Szczytu Społeczeństwa Informacyjnego i Rozwoju Cyfrowego. Prezes UKE podzielił się polskim doświadczeniem w budowaniu umiejętności cyfrowych wśród dzieci i młodzieży, m.in. w ramach prowadzonych przez UKE kampanii edukacyjnych. Informacje na temat prowadzonych przez UKE kampanii zostały zawarte w materiałach CSTD.

Współpraca w ramach MOŁK Intersputnik

Przedstawiciele UKE uczestniczyli w posiedzeniu Rady i Komitetu Eksploatacyjnego Międzynarodowej Organizacji Łączności Kosmicznej Intersputnik. Podczas obrad dokonano przeglądu działalności i zatwierdzono dokumenty regulujące procedurę pracy organów tej organizacji. Ponadto przedstawiciele UKE wzięli udział w seminarium dotyczącym krajowych systemów i sieci satelitarnych nowych technologii i urządzeń służących łączności satelitarnej oraz wymianie doświadczeń i wiedzy pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie krajowych systemów łączności satelitarnej.

Efekty aktywności UKE na arenie międzynarodowej:

- wpływ na kształt unijnych przepisów Kodeksu i rozporządzenia BEREC,
- uzyskanie ze strony KE zapewnienia o wsparciu i współpracy w zakresie uzgodnień z Federacją Rosyjską dotyczących zmiany przeznaczenia pasma 700 MHz,
- zabezpieczenie interesów Polski odnośnie przeznaczenia częstotliwości w paśmie 3,7 GHz,
- wybór Prezesa UKE Marcina Cichego na wiceprzewodniczącego BEREC na 2019 r.,
- wybór przedstawiciela UKE Sławomira Olszewskiego na wiceprzewodniczącego grupy roboczej BEREC ds. środków zaradczych,
- wybór Polski na kolejną kadencję do Rady ITU,
- wybór Prezesa UKE Marcina Cichego na członka Komisji Szerokopasmowej ds. Zrównoważonego Rozwoju działającej w systemie ONZ,
- zaprezentowanie przez UKE innowacyjnych projektów akademickich podczas WSIS Forum,
- zaprezentowanie doświadczeń UKE związanych z kampaniami edukacyjnymi w obszarze technologii komunikacyjno-informacyjnych,
- wybór przedstawiciela UKE Wojciecha Berezowskiego na wiceprzewodniczącego Komitetu 5 ds. prawnych i politycznych działającego w ramach Konferencji Pełnomocników ITU PP-18,
- nominacja przedstawiciela UKE Lidii Stępińskiej – Ustasiak na członka grupy ds. inicjatyw budowania kompetencji cyfrowych, doradzającej Dyrektorowi Biura Rozwoju Telekomunikacji ITU.

3.11. Aktywność UKE na arenie międzynarodowej – poczta

Działalność międzynarodowa UKE na rynku usług pocztowych koncentrowała się na ścisłej współpracy z najważniejszymi organizacjami dla tego sektora – Komisją Europejską (KE), ERGP, UPU i CERP.

Europejska Grupa Regulatorów ds. Usług Poczтовых (ERGP)

Zadania realizowane w 2018 r. wpisywały się w średnioterminową strategię regulacyjną ERGP opartą na trzech filarach:

- a. promowaniu zrównoważonego świadczenia powszechnych usług pocztowych,
- b. promowaniu konkurencyjnego jednolitego rynku pocztowego w UE,
- c. wzmocnieniu pozycji i ochrony użytkowników końcowych.

Przedstawiciele UKE uczestniczyli w opracowaniu raportów i innych dokumentów eksperckich dotyczących:

- a. ewolucji obowiązku świadczenia usługi powszechnej,
- b. wdrożenia rozporządzenia w sprawie transgranicznej dostawy paczek,
- c. alokacji kosztów doręczenia w sieci powszechnej usługi pocztowej,
- d. stosowania zasad transparentności, niedyskryminacji i proporcjonalności w regulacji dostępu,
- e. analizy trendów w zakresie jakości usług procedur reklamacyjnych i ochrony konsumentów,
- f. rozwoju europejskiego rynku pocztowego.

ERGP udzieliła KE technicznego wsparcia w zakresie opracowania formularzy sprawozdawczych do rozporządzenia paczkowego i mechanizmu pre-filtrującego do identyfikacji taryf transgranicznych podlegających analizie przystępności cenowej.

Komitet Dyrektywy Pocztovej

Głównym celem posiedzeń Komitetu Dyrektywy Pocztovej jest wsparcie przez KE państw członkowskich UE w procesie implementacji dyrektywy pocztowej poprzez wymianę doświadczeń i opinii oraz możliwość konsultowania na bieżąco najważniejszych zagadnień.

Podczas posiedzenia Komitetu Dyrektywy Pocztovej pracownicy UKE brali udział w pracach dotyczących:

- a. zmiany przepisów w zakresie podatku VAT w handlu elektronicznym,
- b. aktów wykonawczych do rozporządzenia w sprawie transgranicznego rynku paczek,
- c. badań sektora pocztowego,
- d. statystyki pocztowej oraz współpracy z UPU.

Nowe propozycje KE zmierzają w kierunku uproszczenia zasad rozliczania podatku VAT na transgraniczne przesyłki e-commerce i jednocześnie stworzenia zasad bezpiecznego handlu i zaufania na jednolitym rynku UE.

We współpracy z państwami członkowskimi, KE przyjęła akt wykonawczy do rozporządzenia w sprawie transgranicznej dostawy paczek określający formularz do celów sprawozdawczych. Pozwoli to na jednolite stosowanie rozporządzenia i zgromadzenie porównywalnych danych o rynku paczek e-commerce.

Komisja wspierała organy regulacyjne państw członkowskich, w tym UKE, we właściwym stosowaniu dyrektywy pocztowej organizując szkolenia warsztatowe i konsultacje w obszarze statystyki pocztowej. Ścisła współpraca organów regulacyjnych z KE umożliwi poprawę funkcjonalności nowych aplikacji IT w zakresie statystyki pocztowej.

Światowy Związek Pocztowy (UPU)

Podczas obrad Nadzwyczajnego Kongresu UPU i obrad Rady Administracyjnej (CA) UPU – jednego z głównych organów statutowych Związku, pracownicy UKE uczestniczyli w podejmowaniu decyzji dotyczących:

- a. reformy UPU – uproszczenia i usprawnienia procesu decyzyjnego Związku w celu lepszego wykorzystania istniejących zasobów,
- b. wdrożenia Zintegrowanego Planu Produktów (Integrated Product Plan - IPP) – nowej klasyfikacji przesyłek pocztowych na podstawie zawartości,
- c. wdrożenia Zintegrowanego Planu Wynagrodzeń (Integrated Remuneration Plan - IRP) – kompleksowego systemu rozliczeń między operatorami pocztowymi,
- d. systemu finansowania UPU – wprowadzenia nowego modelu płatności składek przez państwa członkowskie w celu zapewnienia finansowej stabilności Związku,
- e. przyjęcia programu emerytalnego UPU (Union's Provident Scheme) – zabezpieczenia emerytalnego dla pracowników Związku.

Działania podejmowane przez UPU mają na celu usprawnienie wymiany poczty w obrocie międzynarodowym i dostosowanie obowiązujących regulacji do szybko zmieniającego się otoczenia rynkowego w skali globalnej. Zintegrowany plan produktów jest powiązany ze zintegrowanym planem wynagrodzeń (rozliczeń), który będzie wdrażany w trzech fazach, dostosowanych do etapów wprowadzenia IPP.

IRP ma na celu modernizację, racjonalizację i integrację systemów rozliczeń w obrocie pocztowym między państwami członkowskimi. Projekt IRP będzie wykorzystany jako mapa drogowa dla zmodyfikowanego systemu rozliczeń (opłat końcowych), który zostanie przedstawiony na Kongresie w 2020 r. Ostateczny kształt IPP i IRP będzie oddziaływać na przychody operatorów wyznaczonych i poziom ich konkurencyjności na rynku e-commerce.

Europejski Komitet Regulacji Pocztowej (CERP)

Współpraca z Europejskim Komitetem Regulacji Pocztowej była realizowana na kilku poziomach i polegała na udziale w posiedzeniu plenarnym Komitetu, pracach w jego specjalistycznych grupach roboczych, a także na roboczych kontaktach z państwami członkowskimi CERP.

Działania grupy, w których uczestniczyli przedstawiciele UKE, były podporządkowane bieżącym wydarzeniom i wyzwaniom, przed jakimi stoi sektor pocztowy i Światowy Związek Pocztowy:

- a. sesje plenarne i obrady komitetów wykonawczych Rady Administracyjnej UPU,
- b. Nadzwyczajny Kongres UPU,
- c. reforma Związku i stan realizacji jego strategii,
- d. system opłat końcowych,
- e. przywrócenie stabilności finansowej Związku,
- f. zwiększenie dostępu podmiotów funkcjonujących na rynku pocztowym do produktów i usług oferowanych przez UPU,
- g. zapewnienie wysokiej jakości usług pocztowych.

CERP wystąpił na Kongresie z projektem rezolucji, w którym państwa członkowskie Komitetu zaapelowały do Rady Administracyjnej o przygotowanie nowego modelu finansowania Związku, do przyjęcia na Kongresie UPU w 2020 r.

Obok systemu opłat końcowych odzwierciedlającego rzeczywiste koszty świadczenia usług pocztowych, system finansowania Związku oparty na płatności składek przez państwa członkowskie jest jednym z najbardziej palących problemów do rozwiązania.

Wymiana informacji i opinii właściwych ministerstw oraz regulatorów państw członkowskich CERP pozwoliła na identyfikację najważniejszych zagadnień o charakterze regulacyjnym z europejskiego punktu widzenia oraz na przygotowanie i przedstawienie stanowiska Polski na forum międzynarodowym, we współpracy z MI.

Współpraca z najważniejszymi organizacjami międzynarodowymi sektora pocztowego pozwoliła na poszerzenie specjalistycznej wiedzy i jej wykorzystanie w bieżących działaniach i budowaniu strategii regulacyjnych w skali międzynarodowej i krajowej, szczególnie w zakresie:

- poprawy efektywności funkcjonowania rynku usług transgranicznego doręczania paczek – jednego z elementów strategii DSM (Digital Single Market) poprzez wzmocnienie nadzoru regulacyjnego,
- zwiększenia przejrzystości cen transgranicznej dostawy paczek w celu zmniejszenia nieuzasadnionych różnic cen,
- ram regulacyjnych rynku usług pocztowych pod kątem oszacowania ewentualnych zmian zakresu USO i ich wpływu na świadczenie zrównoważonej usługi powszechnej,
- rekomendacji najlepszych praktyk regulujących dostęp do sieci pocztowej operatora wyznaczonego pod względem równych warunków konkurencji,
- stosowania wskaźników do monitorowania europejskiego rynku pocztowego,
- usprawnienia funkcjonowania światowej sieci pocztowej i podniesienia jakości usług pocztowych w obrocie międzynarodowym.

4. UKE 3.0 = Uczciwość, Kreatywność, Efektywność

4.1. Eksperti w służbie obywatelom i przedsiębiorcom

W 2018 r. budując przyjazny i dostępny Urząd kontynuowano działania zorientowane na:

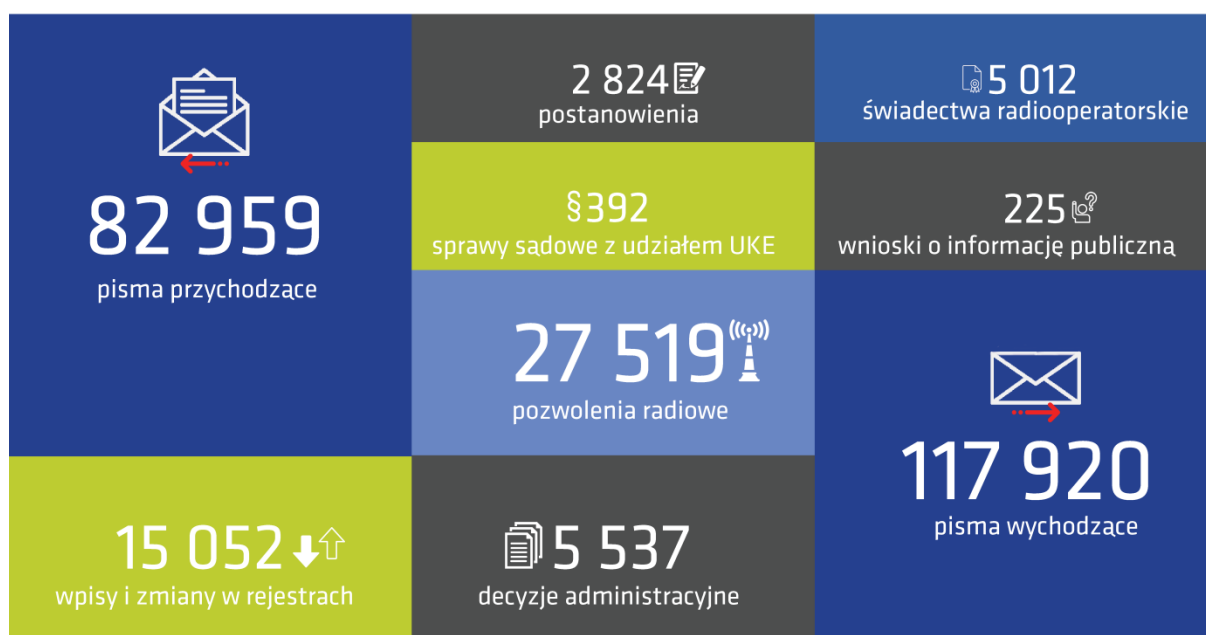
- a. wielopłaszczyznowe informowanie o działaniach prowadzonych przez UKE:
  - publikacja ponad 200 artykułów na stronie uke.gov.pl,
  - publikacja ponad 900 artykułów na stronie bip.uke.gov.pl,
  - publikacja 435 postów i zdobycie 340 nowych obserwujących w serwisie Twitter,
  - publikacja około 400 postów i zdobycie 600 nowych obserwujących na Facebooku,
  - nakręcenie i opublikowanie około 60 filmów na kanale UKE Regulator w serwisie YouTube,
  - obsługa medialna (zdjęcia, przygotowanie materiałów, filmy, oprawa w mediach społecznościowych) z ponad 40 wydarzeń/ konferencji z udziałem Prezesa UKE,
- b. uelastycznienie organizacji pracy i podnoszenie standardów działania (m.in. ruchomy czas pracy, model paperless, maksymalne wykorzystywanie wideokonferencji, Intranetu, elektronicznego systemu obiegu dokumentów oraz podpisów elektronicznych dla potrzeb komunikacji wewnętrznej),
- c. ciągłe ulepszanie procesów zachodzących w korpusie sekretarskim z uwzględnieniem wszystkich potrzebnych zmian (stosowanie modelu rotacyjnego dla sekretariatów, dbanie o profesjonalizm poprzez sieć tematycznych szkoleń, różnorodne wsparcie dla departamentów i biur m.in.: rejestracja i weryfikacja wstępna formularzy sprawozdawczych, wsparcie procesów HR i kampanii edukacyjnych, obsługa spotkań zewnętrznych, wsparcie przy projektach 5G oraz POPC),
- d. skuteczne pozyskiwanie pracowników i promocję zatrudnienia w UKE wobec rosnącej fluktuacji kadr (ukierunkowanie naborów na kandydatów, zawieranie porozumień z uczelniami w zakresie praktyk i staży studenckich, cykl wykładów i spotkań ze studentami na uczelniach, poszukiwanie pracowników na portalach społecznościowych).

Ciągłym wyzwaniem jest utrzymanie w UKE wykwalifikowanej kadry specjalistów, posiadających doświadczenie, a przede wszystkim dysponujących unikalną wiedzą łączącą zagadnienia inżynierskie (techniczne), ekonomiczne, administracyjne i prawne. Wynika to z szerokiego zakresu kompetencji Prezesa UKE, co potwierdza skala prowadzonych działań na rzecz obywateli i przedsiębiorców oraz rosnący poziom ich złożoności.

Rysunek 10

Skala działalności UKE

Skala działalności Prezesa UKE w 2018 r.

UKE | Urząd Komunikacji Elektronicznej

Źródło: UKE

Ponadto należy wskazać, że w ramach przyjętego modelu Urzędu jako moderatora rozwoju rynku (UKE – merytoryczny hub)³¹ w 2018 r. UKE kontynuował realizację zadań obejmujących m.in.:

- podjęcie inicjatyw zgłaszanych przez konsumentów i przedsiębiorców,
- udział w projektach społecznych, rządowych i samorządowych,
- prowadzenie działalności edukacyjnej, zorientowanej na propagowanie wiedzy o telekomunikacji i cyfryzacji,
- promowanie polskich projektów z obszaru telekomunikacji i ICT kreowanych przez SME i uczelnie na arenie międzynarodowej,
- wspieranie inwestycji zagranicznych mających znaczenie dla rozwoju rynku telekomunikacyjnego,
- współpracę z dostawcami urządzeń i rozwiązań dla rynku telekomunikacyjnego w zakresie wymiany wiedzy na temat nowych technologii,
- współpracę instytucjonalną z MPiT, MSZ i PARP w celu promowania udziału polskich firm z sektora ICT w zamówieniach międzynarodowych,
- promowanie polskich SME w trakcie międzynarodowych wydarzeń (BEREC, ITU),

³¹ „Strategiczne kierunki działań Prezesa UKE w latach 2017–2021”.

- i. warsztaty dla uczestników polskiego rynku telekomunikacyjnego i ICT z przedstawicielami międzynarodowych organizacji (ITU, GSMA),
- j. działania informacyjne i edukacyjne na temat rozwoju infrastruktury szerokopasmowej,
- k. wystąpienia kierownictwa i pracowników UKE na polskich i międzynarodowych wydarzeniach branżowych, prezentujące zagadnienia istotne dla rozwoju ICT,
- l. wspieranie krajowych wydarzeń poprzez patronaty Prezesa UKE.

4.2. UKE on-line

UKE prowadził w 2018 r. działania służące rozwojowi usług elektronicznych dla klientów oraz zapewnianiu dostępności i użyteczności informacji z uwzględnieniem osób o szczególnych potrzebach.

Projekt PIT

1 stycznia 2017 r. został uruchomiony Punkt Informacyjny ds. Telekomunikacji (PIT) funkcjonujący jako system informatyczny, umożliwiający UKE wypełnianie obowiązków wynikających z megaustawy, będącej implementacją postanowień art. 4, 6, 7 i 10 Dyrektywy nr 2014/61/UE³².

PIT ma zapewnić każdemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu, jeżeli nie zagraża to bezpieczeństwu państwa, dostęp do posiadanych przez UKE informacji:

- a. w zakresie procedur i formalności wymaganych przed rozpoczęciem robót budowlanych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej, w trakcie ich wykonywania oraz do ich zakończenia i rozpoczęcia użytkowania tej infrastruktury, w tym informacji o wymaganych decyzjach, zgłoszeniach i zawiadomieniach do właściwych organów, a także zwolnieniach z obowiązku ich uzyskania,
- b. o usługach telefonicznych, usługach transmisji danych i usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych, świadczonych w oparciu o infrastrukturę telekomunikacyjną i publiczne sieci telekomunikacyjne zapewniające szerokopasmowy dostęp do Internetu,
- c. o pokryciu istniejącą infrastrukturą telekomunikacyjną i publicznymi sieciami telekomunikacyjnymi zapewniającymi lub umożliwiającymi zapewnienie dostępu szerokopasmowego do Internetu, z odrębnym zaznaczeniem łączy światłowodowych i sieci bezprzewodowych oraz budynkami umożliwiającymi kolokację,
- d. o istniejącej infrastrukturze technicznej, a także o kanałach technologicznych wraz z ich przebiegiem i lokalizacją, rodzajem, stanem i sposobem użytkowania oraz danymi kontaktowymi w sprawach dostępu,
- e. o planach inwestycyjnych w zakresie wykonywanych lub planowanych robót budowlanych, finansowanych w całości lub w części ze środków publicznych, dotyczących infrastruktury technicznej lub kanałów technologicznych,

---

³² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/61/UE z 15 maja 2014 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 155 z 23.05.2014).

- f. o stronach internetowych, na których zostały zamieszczone warunki dostępu,
- g. o stawkach za zajęcie pasa drogowego.

15 marca 2018 r., w wyniku rozstrzygnięcia postępowania w trybie przetargu nieograniczonego, UKE podpisał umowę na „Zaprojektowanie, budowę, dostarczenie i wdrożenie systemu informatycznego pn. Punkt Informacyjny ds. Telekomunikacji, oraz świadczenie usług gwarancyjnych, wsparcia i rozwoju”. Wdrożona wersja systemu, tzw. PIT 2, ma ułatwić wprowadzanie danych przez zainteresowane lub zobligowane podmioty, ich wygodniejsze wyszukiwanie, obsługę formatów GIS oraz poprawienie ergonomii interfejsu. W 2018 r. prace przebiegały zgodnie z harmonogramem przyjętym w umowie. W listopadzie 2018 r. odbyły się testy akceptacyjne nowej wersji systemu. Następnie UKE przeprowadził miesięczną eksploatację próbną systemu PIT, która zakończyła się 9 stycznia 2019 r. Odbiór końcowy nastąpił 14 lutego 2019 r.

Celem projektu PIT jest stworzenie jednego okna informacyjnego o zasadach i warunkach inwestowania oraz o istniejących i planowanych zasobach, a także obniżenie kosztów inwestycji. Docelowo poprzez PIT będą udostępniane informacje niezbędne do wspólnego prowadzenia inwestycji przez podmioty z jednej lub różnych branż, w tym informacje o procedurach i formalnościach w procesie inwestycyjnym czy dane z krajowej bazy danych geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (KGESUT).

Rozwój Platformy Usług Elektronicznych (PUE)

W 2018 r. Platforma Usług Elektronicznych UKE (PUE) przeszła kilka istotnych zmian osiągając status systemu dojrzałego.

Na podstawie audytu UX przeprowadzonego w 2017 r. została zaprojektowana nowa odsłona graficzna mająca na względzie w szczególności dostosowanie do wymogów zdefiniowanych jako doświadczenie użytkownika (ang. user experience, UX), a także spełnienie zaleceń zawartych w standardzie WCAG 2.0. Zmiany zostały zaimplementowane również na urządzenia mobilne, strona jest w pełni responsywna zgodnie z wymogami RWA (ang. Responsive Web Design).

W 2018 r. została zaimplementowana istotna zmiana w procesie tworzenia kont organizacji, został on w 100% zautomatyzowany. W związku z przewidywanym nasileniem wpływów wniosków o utworzenie konta organizacji został zaprojektowany i wdrożony mechanizm automatycznego tworzenia kont organizacji przez zalogowanych użytkowników. Zmiana ta w sposób znaczący uprościła proces tworzenia konta, zredukowała do zera liczbę wniosków o utworzenie konta przesyłanych do UKE.

Usługa e-sprawozdawczości dla przedsiębiorców

Od 12 grudnia 2018 r. obowiązują nowe przepisy dotyczące rocznej sprawozdawczości przedsiębiorców telekomunikacyjnych wynikające z art. 7 ustawy Pt. Nowe uregulowania wprowadziły obowiązek przekazywania sprawozdań z działalności telekomunikacyjnej przedsiębiorcy wyłącznie w formie elektronicznej za pomocą dedykowanej Platformy Usług Elektronicznych (PUE). Jest to jedyna możliwość skutecznego sprawozdania się z działalności telekomunikacyjnej.

Dodatkowo od 2019 r. obowiązek przekazywania sprawozdań z działalności za pomocą formularzy sprawozdawczych ciąży na wszystkich przedsiębiorcach telekomunikacyjnych, niezależnie od wysokości przychodu uzyskanego w roku sprawozdawczym ze świadczenia usług telekomunikacyjnych. Dotychczas obowiązek wypełniania formularzy dotyczył tylko przedsiębiorców, których przychód z działalności telekomunikacyjnej w roku sprawozdawczym przekroczył 4 mln PLN, natomiast mniejsze podmioty składały oświadczenia.

Jednocześnie zniesiony został obowiązek przekazywania do UKE sprawozdań finansowych przedsiębiorców telekomunikacyjnych, który w dotychczasowym stanie prawnym dotyczył podmiotów o przychodach z działalności telekomunikacyjnej większych niż 4 mln PLN.

W związku ze zmianami ustawy Pt oraz rozporządzenia w sprawie przekazywania danych dotyczących działalności telekomunikacyjnej wszyscy przedsiębiorcy telekomunikacyjni niezależnie od wysokości uzyskanego przychodu zobowiązani zostali do złożenia formularzy sprawozdawczych. UKE zaprojektował i zbudował funkcjonalność umożliwiającą realizację tego obowiązku – przedsiębiorca z wykorzystaniem Profilu Zaufanego tworzy konto na PUE, wypełnia formularz sprawozdawczy, podpisuje Profilem Zaufanym i wysyła do UKE. Proces jest w pełni zautomatyzowany.

Zakresem zmian zostało objętych ok. 5,5 tys. przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Poprzez e-usługę formularzy sprawozdawczych osiągnięto:

- a. powszechną dostępność, 24h/7,
- b. przesyłanie formularzy wyłącznie drogą elektroniczną (100%),
- c. znaczące skrócenie czasu wypełnienia formularzy sprawozdawczych,
- d. automatyczną weryfikację poprawności pól w formularzu.

Rozwój PLI CBD na potrzeby państwa oraz przedsiębiorców telekomunikacyjnych

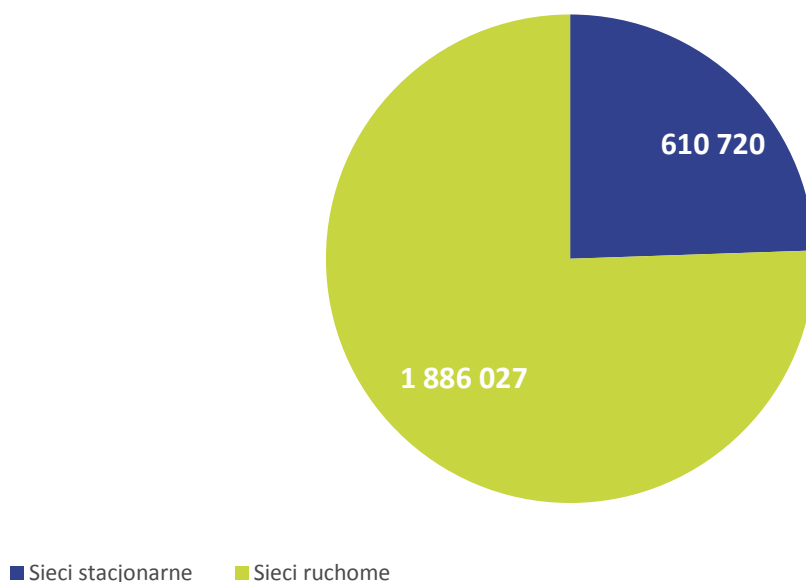
W 2018 r. UKE kontynuował działania związane z utrzymaniem i rozwojem systemu Platforma Lokalizacyjno-Informacyjna z Centralną Bazą Danych (PLI CBD) w celu zapewnienia dostępności oferowanych usług (w ramach określonych wydajności) na poziomie 99,5%.

Powyższy cel został zrealizowany, co przedstawiają poniższe statystyki:

- a. dla funkcjonalności dotyczącej pozyskiwania od przedsiębiorców telekomunikacyjnych i udostępniania na żądanie służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy danych i informacji lokalizacyjnych osób wzywających pomocy:
  - liczba odebranych przez PLI CBD informacji lokalizacyjnych wskazujących lokalizację abonenta wzywającego pomocy korzystającego z telefonu komórkowego: 49 739 193,
  - liczba zapytań służb o lokalizację abonenta wzywającego pomocy: 26 012 522,
- b. dla funkcjonalności dotyczącej wymiany informacji pomiędzy dostawcami usług w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru:
  - liczba przeniesionych numerów w sieciach stacjonarnych (FNP): 610 720,
  - liczba przeniesionych numerów w sieciach ruchomych (MNP): 1 886 027.

Wykres 16

Liczba numerów przeniesionych za pośrednictwem PLI CBD

Źródło: UKE

4.3. Przygotowanie UKE do stosowania RODO

W związku z rozpoczęciem od 25 maja 2018 r. stosowania RODO w UKE prowadzono niezbędne prace przygotowawcze poświęcone wprowadzeniu nowych zadań i procedur.

Działania były koordynowane przez Administratora Bezpieczeństwa Informacji i Zespół do spraw przygotowania UKE do stosowania przepisów RODO, powołany na mocy zarządzenia Nr 6 Prezesa UKE z 6 marca 2018 r. Zakres merytoryczny wykonanych prac objął przede wszystkim:

- a. analizę wszystkich operacji przetwarzania danych w UKE (zakres przetwarzanych danych, źródło i podstawa prawna, sposoby zabezpieczeń) – jako kompleksową inwentaryzację procesów przetwarzania danych osobowych,

- b. przeprowadzenie dla wszystkich zadań lub grup zadań w UKE analizy ryzyka związanego z przetwarzaniem danych osobowych,
- c. analizę udostępniania danych osobowych (przegląd umów zawartych i planowanych do zawarcia przez UKE, związanych z powierzeniem przetwarzania danych osobowych),
- d. analizę realizacji obowiązków informacyjnych UKE wobec osób, których dane są przetwarzane,
- e. analizę stosowanych klauzul i mechanizmów pozyskiwania zgody na przetwarzanie danych osobowych,
- f. analizę wewnętrznych aktów normatywnych obowiązujących w UKE oraz przygotowanie propozycji niezbędnych zmian w tym zakresie, uwzględniających zapisy RODO,
- g. przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń w zakresie zmian wprowadzanych w obszarze ochrony danych osobowych w związku z RODO dla wszystkich pracowników UKE,
- h. przegląd i modyfikację, z uwzględnieniem wymagań RODO, wzorów formularzy merytorycznych przeznaczonych dla klientów UKE i pracowników UKE,
- i. przygotowanie klauzul informacyjnych dla klientów UKE, zgodnych z RODO,
- j. analizę zmian przepisów prawa w związku z zapewnieniem stosowania RODO.

Na mocy zarządzenia Nr 19 Prezesa UKE z dnia 10 sierpnia 2018 r. w UKE został wyznaczony Inspektor Ochrony Danych (IOD), wykonujący zadania określone w art. 39 RODO. Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych zawiadomienie o wyznaczeniu IOD zostało przekazane Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych 21 sierpnia 2018 r., a dane IOD, zgodnie z art. 11 ww. ustawy, zostały umieszczone na stronie www UKE. Dodatkowo w Urzędzie powołano stały Zespół do spraw analizy stanu faktycznego i prawnego w związku z przetwarzaniem danych osobowych w UKE.

4.4. Struktura i zatrudnienie

W celu optymalizacji struktury organizacyjnej UKE oraz zapewnienia adekwatności nazw komórek organizacyjnych do realizowanych zadań, w 2018 r. przekształceniu uległy nazwy siedmiu komórek organizacyjnych w Centrali. Zmiany organizacyjno-strukturalne dotknęły Biuro Administracji i Kadr, Biuro Finansów i Budżetu, Departament Strategii i Analiz Rynku Telekomunikacyjnego, Departament Hurtowego Rynku Telekomunikacyjnego, Departament Zarządzania Zasobami Częstotliwości, Departament Bezpieczeństwa Telekomunikacyjnego oraz Departament Współpracy z Zagranicą.

Zgodnie z postanowieniami statutu Urzędu Komunikacji Elektronicznej, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 7 Ministra Transportu z dnia 11 maja 2007 r. w sprawie nadania statutu Urzędowi Komunikacji Elektronicznej (Dz. Urz. MT Nr 5, poz. 14, z późn. zm.), na dzień 31 grudnia 2018 r. w skład UKE wchodziły następujące komórki organizacyjne:

- a. Biuro Dyrektora Generalnego,
- b. Departament Polityki Konsumenckiej,

- c. Departament Regulacji,
- d. Departament Strategii i Analiz,
- e. Departament Rynku Poczтового,
- f. Departament Częstotliwości,
- g. Departament Techniki,
- h. Departament Kontroli,
- i. Departament Bezpieczeństwa,
- j. Departament Prawny,
- k. Departament Spraw Zagranicznych,
- l. Biuro Finansów,
- m. Biuro Administracji,
- n. Biuro Informatyki,
- o. zamiejscowe jednostki organizacyjne utworzone na podstawie Regulaminu Organizacyjnego UKE:
  - Delegatura we Wrocławiu – dla województwa dolnośląskiego,
  - Delegatura w Bydgoszczy – dla województwa kujawsko-pomorskiego,
  - Delegatura w Lublinie – dla województwa lubelskiego,
  - Delegatura w Zielonej Górze – dla województwa lubuskiego,
  - Delegatura w Łodzi – dla województwa łódzkiego,
  - Delegatura w Krakowie – dla województwa małopolskiego,
  - Delegatura w Warszawie – dla województwa mazowieckiego,
  - Delegatura w Opolu – dla województwa opolskiego,
  - Delegatura w Rzeszowie – dla województwa podkarpackiego,
  - Delegatura w Białymstoku – dla województwa podlaskiego,
  - Delegatura w Gdyni – dla województwa pomorskiego,
  - Delegatura w Siemianowicach Śląskich – dla województwa śląskiego,
  - Delegatura w Kielcach – dla województwa świętokrzyskiego,
  - Delegatura w Olsztynie – dla województwa warmińsko-mazurskiego,
  - Delegatura w Poznaniu – dla województwa wielkopolskiego,
  - Delegatura w Szczecinie – dla województwa zachodniopomorskiego.

Stan zatrudnienia w UKE:

- a. na dzień 1 stycznia 2018 r.: 615 osób / 611,91 etatów, w tym 37 osób / 32 etaty z POPC,
- b. na dzień 31 grudnia 2018 r.: 660 osób / 656,14 etatów, w tym 46 osób / 44 etaty z POPC.

Status pracowników UKE:

- a. urzędnicy służby cywilnej: 60 osób / 60 etatów,
- b. wyższe stanowiska w służbie cywilnej: 19 osób / 19 etatów,
- c. pracownicy służby cywilnej: 517 osób / 515,74 etatów,

- d. pracownicy spoza korpusu służby cywilnej: 64 osoby / 61,40 etatów.

Fluktuacja kadr UKE w 2018 r.:

- a. liczba naborów³³: 177 z czego 79 naborów zakończyło się obsadzeniem stanowiska, w tym 21 naborów na stanowiska w POPC z czego 7 zakończyło się obsadzeniem stanowiska,
- b. liczba złożonych ofert³⁴: 873, w tym 54 oferty na stanowiska w POPC,
- c. liczba zatrudnionych osób³⁵: 110 osób, w tym 13 osób finansowanych z POPC,
- d. liczba osób, z którymi rozwiązano stosunek pracy³⁶: 69, w tym 4 osoby finansowane z POPC.

4.5. Wydatki i dochody

Plan finansowy części 76 – Urzędu Komunikacji Elektronicznej na 2018 r. został opracowany na podstawie ustawy budżetowej na rok 2018. Dochody i wydatki UKE ustalone zostały na następującym poziomie:

- a. dochody budżetowe: 741 860 tys. PLN,
- b. wydatki budżetowe: 114 921 tys. PLN.

Dochody i wydatki UKE w 2018 r. zrealizowano w następujących wysokościach:

- a. dochody budżetowe: 762 363 tys. PLN tj. 102,8% planu,
- b. wydatki budżetowe: 109 964 tys. PLN tj. 94,1% planu po zmianach,

w tym wydatki na:

- a. działalność bieżącą: 94 759 tys. PLN
  - dział 600 rozdział 60047: 89 688 tys. PLN
  - dział 752 rozdział 75212: 41 tys. PLN,
- b. działalność inwestycyjną (majątkową)
  - dział 600 rozdział 60047: 15 098 tys. PLN
  - dział 752 rozdział 75212: 66 tys. PLN.

³³ Dane dotyczą członków korpusu służby cywilnej.

³⁴ Dane dotyczą członków korpusu służby cywilnej.

³⁵ Dane dotyczą członków korpusu służby cywilnej oraz pracowników spoza korpusu służby cywilnej.

³⁶ Dane dotyczą członków korpusu służby cywilnej oraz pracowników spoza korpusu służby cywilnej.

Tabela 7

Wykonanie dochodów zaplanowanych w budżecie na 2018 r.

Paragraf klasyfikacji budżetowej	Plan [tys. PLN]	Wykonanie [tys. PLN]	Wykonanie [%]
0580 – wpływy z tytułu kar i grzywien		2 543	
0590 – wpływy z tytułu opłat za koncesje i licencje	357 210	358 798	100,4
0610 – wpływy z tytułu opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów	360	367	101,9
0620 – opłaty za prawo do wykorzystywania częstotliwości	279 868	296 016	105,8
0690 – wpływy z różnych opłat	104 422	104 209	99,8
Pozostałe wpływy		430	
Ogółem dochody	741 860	762 363	102,8

Źródło: UKE

Tabela 8

Wykonanie wydatków zaplanowanych w budżecie na 2018 r.

Wyszczególnienie wg potrzeb	Plan wg ustawy budżetowej [tys. PLN]	Plan po zmianach [tys. PLN]	Wykonanie [tys. PLN]	Wykonanie [%]
Wynagrodzenia z pochodnymi	56 369	55 456	55 411	99,9
Wydatki bieżące	30 806	34 441	32 865	95,4
Wydatki majątkowe	16 150	16 205 ³⁷	13 786	85,4

³⁷ Blokada planowanych wydatków 2 300 tys. PLN.

Współfinansowanie projektów z udziałem środków UE	11 596	11 596 ³⁸	7 902	68,1
Ogółem wydatki	114 921	116 900	109 964	94,1

Źródło: UKE

---

³⁸ Blokada planowanych wydatków 2 738 tys. PLN.

5. Spis tabel, spis wykresów, spis rysunków

Spis tabel

Tabela 1 Interwencje oraz postępowania pozasądowe prowadzone w UKE	15
Tabela 2 Zestawienie testów 5G	47
Tabela 3 Decyzje związane z obsługą wykorzystania częstotliwości	48
Tabela 4 Świadectwa uprawniające do obsługi urzędzeń radiowych	49
Tabela 5 Ogólnopolskie wskaźniki czasu przebiegu przesyłek listowych oraz paczek pocztowych w 2018 r.	65
Tabela 6 Prawomocne rozstrzygnięcia sądów w 2018 r.	72
Tabela 7 Wykonanie dochodów zaplanowanych w budżecie na 2018 r.	95
Tabela 8 Wykonanie wydatków zaplanowanych w budżecie na 2018 r.	95

Spis wykresów

Wykres 1 Efektywność interwencji	16
Wykres 2 Efektywność postępowań ADR	16
Wykres 3 Porady udzielone w ramach CIK UKE	17
Wykres 4 Przedmiot spraw kierowanych do UKE	21
Wykres 5 Efektywność postępowań ADR	22
Wykres 6 Liczba wniosków organów celnych i opinii wydanych przez UKE	28
Wykres 7 Przedsiębiorcy telekomunikacyjni wpisani do RPT	29
Wykres 8 Jednostki samorządu terytorialnego wpisane do RJST	30
Wykres 9 Postępowania i decyzje o dostępie do nieruchomości	32
Wykres 10 Alternatywni operatorzy pocztowi wpisani do ROP	51
Wykres 11 Liczba kontroli w poszczególnych obszarach	60
Wykres 12 Sposób zakończenia postępowań w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej	60
Wykres 13 Placówki z ugodnieniami dla osób niepełnosprawnych	66
Wykres 14 Powody składania reklamacji poddanych kontroli	67
Wykres 15 Sposób rozpatrzenia reklamacji	67
Wykres 16 Liczba numerów przeniesionych za pośrednictwem PLI CBD	91

Spis rysunków

Rysunek 1 Podsumowanie akcji edukacyjnych UKE	14
Rysunek 2 Podsumowanie działań konsumenckich UKE	18
Rysunek 3 Podsumowanie działań UKE w POPC - 1	39
Rysunek 4 Podsumowanie działań UKE w POPC - 2	39
Rysunek 5 Stan rozdysponowania rezerwacji w paśmie 3,5 GHz na 21 stycznia 2019 r.	43
Rysunek 6 Stan rozdysponowania rezerwacji regionalnych 3,7 GHz na 31 grudnia 2017 r.	44
Rysunek 7 Stan rozdysponowania rezerwacji regionalnych 3,7 GHz na 21 stycznia 2019 r.	45
Rysunek 8 Podział wykorzystania zakresu 26,5-27,5 GHz	46
Rysunek 9 Skala przeprowadzanych kontroli	63
Rysunek 10 Skala działalności UKE	87

Słownik zastosowanych skrótów

A

ADR (Alternative Dispute Resolution) – Alternatywny System Rozstrzygania Sporów (pozasądowe rozwiązywanie sporów konsumenckich)

B

BEREC (Body of European Regulators in Electronic Communications) – Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej

BIP UKE – Biuletyn Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Prezesa UKE

BSA (Bitstream Access) – usługa dostępu do urządzeń dostępu szerokopasmowego oraz dostępu do węzłów sieci telekomunikacyjnej

C

CEIDG – Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej

CEPT (European Conference of Postal and Telecommunications Administrations) – Europejska Konferencja Administracji Pocztowych i Telekomunikacyjnych

CPPC – Centrum Projektów Polska Cyfrowa

CSIRT (Computer Security Incident Response Team) – zespół reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego

E

EAC – Europejska Agenda Cyfrowa

ENISA (European Network and Information Security Agency) – Europejska Agencja Bezpieczeństwa Sieci i Informacji

EOG – Europejski Obszar Gospodarczy

ERGP (The European Regulators Group for Postal Services) – Europejska Grupa Regulatorów ds. Usług Pocztowych

F

FTTH (Fiber to the Home) – światłowód do domu (abonenta)

I

ICT (Information and Communication Technologies) – dział telekomunikacji i informatyki, zajmujący się technologią przesyłu informacji oraz narzędziami logicznymi do sterowania przepływem oraz transmisją danych

IoT (Internet of Things) – Internet rzeczy

IRG (Independent Regulators Group) – Niezależna Grupa Regulatorów

ITU (International Telecommunication Union) – Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny

J

JST – jednostki samorządu terytorialnego

K

KASMON – Krajowy Automatyczny System Monitoringu Widma Radiowego

KE – Komisja Europejska

KRS – Krajowy Rejestr Sądowy

KTPCz – Krajowa Tablica Przeznaczeń Częstotliwości

L

LLU (Local Loop Unbundling) – usługa dostępu do lokalnej pętli abonenckiej (uwolnienie pętli abonenckiej)

LRIC (Long-Run Average Incremental Cost) – długookresowe narastające koszty/długookresowe koszty przyrostowe

LTE (Long Term Evolution) – standard telefonii komórkowej czwartej generacji

M

Margin Squeeze – zawężanie marży

MC – Ministerstwo Cyfryzacji

Megaustawa – ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych

MI – Ministerstwo Infrastruktury

MiIR – Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju

MON – Ministerstwo Obrony Narodowej

MPIiT – Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii

MSWiA – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

MSZ – Ministerstwo Spraw Zagranicznych

N

NASK – Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa Państwowego Instytutu Badawczego

NGA (Next Generation Access) – sieci dostępne nowej generacji

NGN (Next Generation Network) – sieci telekomunikacyjne nowej generacji

NKA – numery kierowania alarmowego

NTC – naziemna telewizja cyfrowa

O

OBN – Ogólnokrajowe Biuro Numerów

OPL – Orange Polska S.A.

OSA – Ogólnokrajowy Spis Abonentów

OTT (Over-the-Top) – dostarczanie treści, usług lub aplikacji przez Internet bez bezpośredniego udziału operatora sieci lub dostawcy usług internetowych

ONZ – Organizacja Narodów Zjednoczonych

Q

QoS (Quality of Service) – jakość usług

P

PARP – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

PAS – publiczne aparaty samoinkasujące

PJM – polski język migowy

PLI CBD – Platforma Lokalizacyjno-Informacyjna z Centralną Bazą Danych

POTS (Plain Old Telephone Service) – usługa telefoniczna na łączu analogowym

POPC – Program Operacyjny Polska Cyfrowa

PWR – Punkt Wymiany Ruchu

R

Refarming – zmiana przeznaczenia danego zakresu (pasma) częstotliwości powiązana ze zmianami rezerwacji częstotliwości oraz udzielaniem nowych rezerwacji

Reshuffling – zmiana aranżacji wykorzystania danego pasma częstotliwości, ale bez zmiany jego przeznaczenia

RJST – rejestr jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji

RLAH (Roam Like at Home) – świadczenie usług roamingowych po cenach na poziomie opłat w sieci macierzystej (bez opłat roamingowych)

RODO – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1)

Rozporządzenie 2015/2120 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiające środki dotyczące dostępu do otwartego internetu oraz zmieniające dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz. Urz. UE L Nr 310, str. 1)

ROP – rejestr operatorów pocztowych

RPT – rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych

RSS – Regionalne Sieci Szerokopasmowe

RUE – Rada Unii Europejskiej

S

SIIS – System Informacyjny o Infrastrukturze Szerokopasmowej

SME (Small and Medium-sized Enterprises) – małe i średnie przedsiębiorstwa

SMP (Significant Market Power) – znacząca siła rynkowa

SOKiK – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

SOR – Oferta ramowa w zakresie sieci stacjonarnej określająca ramowe warunki dostępu telekomunikacyjnego w zakresie rozpoczynania i zakańczania połączeń, hurtowego dostępu do sieci, dostępu do łączności abonenckich w sposób zapewniający dostęp pełny lub współdzielony oraz dostępu do łączności abonenckich poprzez węzły sieci telekomunikacyjnej na potrzeby sprzedaży usług szerokopasmowej transmisji danych

SS7 (Signaling System 7) – zbiór protokołów stosowanych w sieciach telekomunikacyjnych

Start-up – nowo utworzone przedsiębiorstwo lub tymczasowa organizacja poszukująca modelu biznesowego, który zapewniłby jej zyskowy rozwój

U

UE – Unia Europejska

UPU (Universal Postal Union) – Światowy Związek Pocztowy

Ustawa o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku – ustawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 544)

Ustawa o systemie oceny zgodności – ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 155)

Ustawa Pp – ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2188)

Ustawa Pt – ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1954)

Ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2062)

UOKiK – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

V

VoIP (Voice over Internet Protocol) – technologia umożliwiająca przekazywanie rozmów głosowych przez Internet

Vula (Virtual Unbundling Local Loop) – hurtowa usług wirtualnej pętli abonenckiej

W

WACC (Weighted Average Cost of Capital) – wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału

WCAG 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines) – wytyczne dotyczące ułatwień w dostępie do treści publikowanych w Internecie

WLR (Wholesale Line Rental) – usługa hurtowej sprzedaży abonamentu

WRC (World Radiocommunication Conference) – Światowa Konferencja Radiokomunikacyjna

WSA – Wojewódzki Sąd Administracyjny

WSIS (World Summit on the Information Society) – Światowy Szczyt Społeczeństwa Informacyjnego

Urząd Komunikacji Elektronicznej

Biuro Dyrektora Generalnego

tel.: +48 22 534 9270

fax: +48 22 534 9290

e-mail: sekretariat.bdg@uke.gov.pl